

PREMAJHNO PLAČILO

ZA TEŽKO DELO V CELJSKI CINKARNI

Bralec z Ljubljanske ceste v Celju nam je napisal ogorčeno pismo o tem, da ljubljanci slabo skrbijo za svojo cesto v Celju, ker se po njej slabo vozijo, po pločnikih, ki niso čiščeni, pa Celjani hodijo.

No lepo bi bilo, če bi poimenovano mesto skrbeli za čiščenje pločnic, no, Ljubljanci še svojim niso kos, saj so slabše čiščene kot celjske.

- Prekinitev dela v več obratih celjske cinkarne minuli petek in soboto je opozorila na nujnost hitrejšega urejanja problemov barvne metalurgije.
- Politični aktiv občine Celje podpiše zahteve delavcev po boljših osebnih dohodkih.
- Sklep samoupravnih organov in vodstev političnih organizacij: povišanje osebnih dohodkov za 20 %
- Od kod denar za povišanje osebnih dohodkov? samo 2,5 milijona Ndin bodo lahko zagotovili v cinkarni na račun večje proizvodnje, razliko do 6 milijonov Ndin, kolikor znaša povišanje, pa bo treba dobiti iz naslova nekaterih olajšav.
- Rekonstrukcija cinkarne je na pol poti.

Težko bi bilo v okviru pričujočega zapisa strniti vse bistvene vzroke za probleme, s katerimi se srečuje barvasta metalurgija pri nas, posebej še celjska cinkarna. Njena akumulativnost v sedanjih pogojih nedvomno ni spodbudna. Ne le, da podjet-

ju ne dovoljuje več zahtevnejših posegov v rekonstrukcijo starih obratov, marveč dohodek komaj zadošča za razmeroma nizke plače. Spritno težavnost dela so osebni dohodki v cinkarni daleč pod tistim, kar si tu delavci zaslužijo. Produktivnost se je

v preteklem letu povečala, vendar veljavni instrumenti, ki bistveno vplivajo na gospodarjenje te panoge, niso dovoljevali iz tega naslova vsaj delnega povišanja osebnih dohodkov. Ko so v teh dneh v cinkarni širše razpravljali o svojem razvoju, niso mogli mimo ugotovitev, da je cinkarna, ne po svoji volji, ostala v svoji izgradnji na pol poti. Metalurgija povzroča izgube, saj mora cinkarna 80 odstotkov svojih metalurških proizvodov prodati v izvoz in tu s cenami konkurirati najsodobnejši industriji v svetu, povrh pa še premoščati carinske bariere. Premija, ki jo dobi cinkarna za prizadevan uvoz, ne krije razlik v proizvodnji in prodajni ceni na svetovnih tr-

žiščih. Samo lani so z izvozom imeli 16 milijonov Ndin izgube, ki so jo morali pokriti iz drugih virov. Tak odnos je v prihodnje kajpak nevzdržen. Za rekonstrukcijo metalurgije potrebuje cinkarna dodatna sredstva. Sama je za večje posege preveč zadolžena.

V kemiji so prav tako ostali na pol poti. Namesto, da bi že imeli zgrajene obrate za predelavo žveplene kisline, morajo leto prodajati doma in v izvoz pod svetovno ceno. Torej tudi tu ni akumulacije. Cinkarna si sedaj prizadeva razviti nekaj manjših kemičnih obratov s povsem novimi proizvodi, za nekatere pa so še v dogovorih s tujimi firmami.

Problem osebnih dohodkov, ki je v cinkarni že več mesecev v žarišču pozornosti, je zadeva, ki jo morajo tu brez odloga urediti. Tu pa je tudi akcija za dokončno razčiščenje ostalih problemov, ki zahtevajo nekatere sistemske rešitve in odločitve glede perspektivnega razvoja podjetja. Kolektiv cinkarne upravičeno pričakuje v tej situaciji, realno pomoč tudi iz republiških virov, sicer utegne ostati perspektiva podjetja še naprej zamegljena. Posegi, ki znotraj cinkarne so le način vodja ne daje zadostne akuz za premostitve razmeroma hude krize, ko glavna proizvodnja in ugotovitev velja-mulacije.

F. KRIVEC

Celje, 20. februarja 1969 — Številka 7 — Leto XXIII. — Cena 60 par (din)

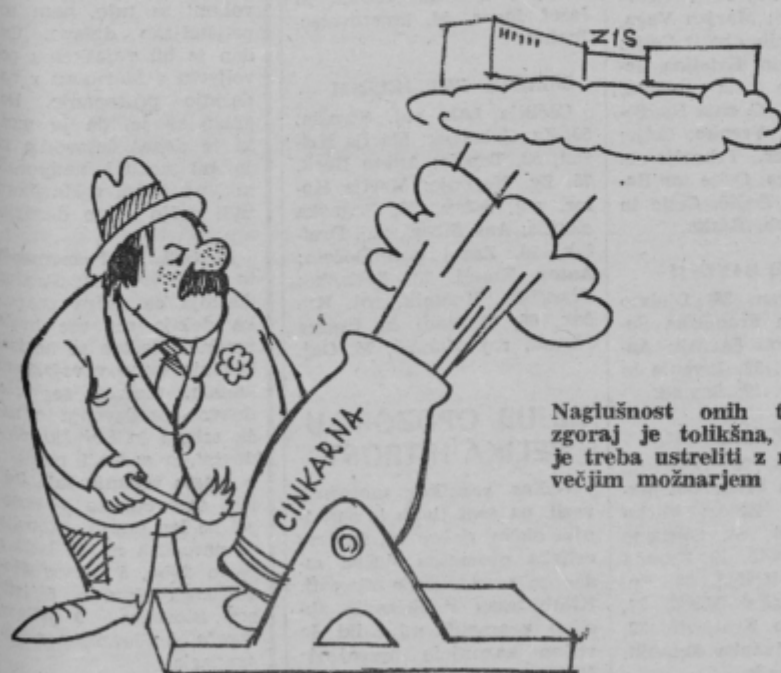
NOVI TEHNIK

Letos praznujemo petindvajsetletnico legendarnega pohoda Štirinajste divizije na Štajersko. To pa je tudi obletnica, ki nas bolj kot kdajkoli veže na ljudi, ki so se bojevali in umirali na dolgi poti od Suhorja do Gornje Savinjske doline.

Junaštvo Štirinajste so pisali ljudje, pisali so jo borci, ki se niso ustrašili mrzle zime in močnejšega sovražnika.

Svoj pečat temu pohodu pa je dal tudi pesnik Štirinajste, Karel Destovnik-Kajuh. Žal, ni učakal konca zmagovitega pohoda. Padel je na pustni torek, 22. februarja 1944. leta, skorajda na pragu svojega rojstnega kraja, Šoštanja.

FRANČEK FRAKELJ

Naglušnost onih tam zgoraj je tolikšna, da je treba ustreliti z največjim možnarjem

ZASEDENO POKOPALIŠČE

Naslov in ugotovitev velja ta za celjsko mestno pokopališče. Kolektiv celjskega pogrebnega zavoda je opozoril, da na mestnem pokopališču primanjkuje prostora za pokope in da je na dosedanjem prostoru le še za nekaj mesecev.

Zavod za napredek gospodarstva je izdal posebno analizo o predvideni razširitvi pokopališča. Ta predvideva za takšna dela 140 milijonov starih dinarjev. Najhitreje pa bi lahko prišli do novega prostora, če bi preuredili tako imenovani voja-

ški del pokopališča. V načrtu je, da bi za pokopane vojake iz prve in druge svetovne vojne, v glavnem nemške narodnosti, uredili skupno grobnico s spomenikom, ostali prostor pa spremenili v civilno pokopališče. Tako bi rešili problem za okoli deset do petnajst let. Seveda pa morajo tak načrt odobriti še oblasti zvezne republike Nemčije.

Za enkrat je predvideno etapno povečevanje prostora. Vgrajanje pa je, kdaj bo problem rešen dokončno.

VREME

OD 20. II. DO 2. III.

Okrog 21. februarja in nekako od 27. februarja do 1. marca lepo vreme. V ostalem nestalno s pogostnimi padavinami. Topleje bo.

Dr. V. M.

KOMENTIRAMO NESREČO

Piše komandir postaje prometne milice Celje: FRANC STIHLER.

ZAUSTAVLJANJE

Obilne snežne padavine prejšnji teden so terjale več dela cestnih podjetij pri odstranjevanju snega s cest. Ceste I. in II. reda so bile na celjskem območju ves čas prevozne. Postajališča ob cesti, kamor vozniki motornih vozil umikajo svoja vozila v primeru okvare in avtobusna postajališča pa največkrat niso očiščena. Vsem je znano, da so nekatera avtobusna postajališča grajena na prometno nevarnih krajih, oz. da so neurejena. Iz teh razlogov vozniki avtobusov ustavljajo vozila na cesti in s tem ovirajo, v številnih primerih pa celo ogrožajo varnost ostalih uporabnikov prometa.

Dne 10. t.m. okoli 6. ure zjutraj je voznik avtobusa Izletnika Celje, reg. št. 75-13, Franc Haler iz Vranskega peljal z avtobusom kakih 30 potnikov proti Celju. V naselju Kapla na cesti I. reda (pred gostilno Rožanc) je obstal na skrajnem desnem robu ceste, ob avtobusnem postajališču, ki ni bilo dovolj spluzeno, da bi vozilo zapeljal nanj. Medtem ko so potniki vstopali, je za njim prišel voznik tovornega avtomobila Chemo Ljubljana, reg. št. LJ-687-82, Jože Podobnik doma iz Ljubljane, Glinška ulica. Voznik tovornjaka ni mogel peljati mimo stoječega avtobusa, ker mu je prišel naproti izza nepreglednega zavoja voznik tovornjaka CE-64-88. Z rahlim zaviranjem je voznik Podobnik skušal zmanjšati hitrost svojega vozila na poledeneli cesti. Ker mu to ni uspelo, se je zaletel s 5-tonskim tovornjakom v zadnji del avtobusa tako močno, da je škoda na obeh vozilih za 19.000 dinarjev. Na srečo ni bil od potnikov nihče poškodovan.

200 m pred krajem prometne nesreče stoji prometni znak za nevarnosti (splošna cesta) z dopolnilno tablo 800 m. Mimo tega, za zimski čas tako važnega znaka, je peljal Podobnik s tovornjakom s hitrostjo okoli 40 do 50 km na uro. Ker cesta iz Ljubljane do Kaple ni bila poledenela, se voznik za znak ni zmenil in peljal z nezmanjšano hitrostjo dalje. Ko pa je opazil oviro na cesti, t.j. avtobus, je skušal ukrepati, vendar hitrosti na poledeneli cesti ni mogel zmanjšati. Prišlo je do trčenja, ki bi bi izostalo, če bi voznik tovornjaka upošteval cestno signalizacijo.

Pluženje oz. čiščenje avtobusnih postajališč je nujno. Prav tako pa je nujno urediti neurejena avtobusna postajališča oz. prestaviti tista, ki niso na primernih krajih. Vse to bi prispevalo k varnosti potnikov in bi izostale take nesreče.

10 udeleženi avtobusov v prometnih nesrečah prejšnji mesec na širšem celjskem območju kaže na to, da je treba varnost potnikov dati svoje mesto.

Anton Gornik, 40, Kokarje, stroj mu je odrezal prst na levi roki; Gerdo Lavrinec, 20, Velenje, delovna nesreča, zlom desnega gležnja; Stane Ramšak, 41, Velenje, kamen mu je zlomil sredinec leve roke; Franc Rihter, 47, Trnovlje, poškodovan si je prste leve roke; Ivan Ostrovršnik, 27, Velenje, viličar mu je poškodoval desno krako; Otmar Kranjc, 26, Hotemež, delovna nesreča, poškodovana leva roka; Stanko Simonišek, 31, Velenje, delovna nesreča, poškodba prsta na roki; Milan Verbovšek, 22, Dvor pri Smarju, delovna nesreča, poškodba desne roke Anton Reberšek, 39, Celje, delovna nesreča, poškodba prsta leve roke; Ana Stopanovič, 37, Velenje, rana na glavi; Dani Motoh, 25, Celje, delovna nesreča, poškodba prsta desne roke; Anton Rožman, 32, Celje, na steklenici si je poškodoval desno roko; Ivan Zlof, 28, Celje, delovna nesreča, poškodbe na obrazu; Jože Gačnik, 22, Prebold, delovna nesreča, poškodovano levo koleno; Stanko Zupanc, 19, Gotovlje, delovna nesreča, poškodba prsta desne roke; Franc Krivec, 30, Gorica pri Celju, delovna poškodba na desni roki; Ivan Kranjc, Celje, delovna nesreča, poškodovana desna kraka; Jože Goršek, 23, Laško, delovna nesreča, poškodba desne roke; Fani Jezernik, 25, Velenje, porezala se je po levem kolenu; Franc Camlek, 28, Kasače, poškodovan si je prst leve roke; Marija Pilko, 36, Celje, porezala si je desno roko; Anton Stiplovšek, 28, Stranje pri Smarju, na radiatorju si je porezal desno zapestje; Neža Toman, 42, Ložnica pri Zalcu, poškodovan jo je stiskalni stroj; Josip Halužan, 33, Klenovec pri Humu, padec, poškodba desne strani prsnega koša; Marino Botošič, 45, Celje, padec, poškodba leve piščali; Olga Furman, 26, Zg. Gabernik pri odplatu, delovna nesreča, poškodba prsta leve roke.

CELJE

Jožef Urisk, Vuzenica in Stefanija Švab, Trbovlje; Jožef Toplak, Store in Greta Butinar, Celje; Marjan Vuga, in Ana Hrastnik, oba iz Celja; Jahir Halil in Kristina Jesenko, oba iz Celja; Ivan Znidarič, Gornja Radgona in Marija Vrenko, Celje; Anton Zalokar, Trbovlje in Hermina Šviga, Celje ter Radovan Anton Božič, Celje in Kosovka Kaleb, Baška.

LJUBNO OB SAVINJI

Andrej Juvan, 36, Ljubno ob Savinji in Frančiška Solar, Ljubno ob Savinji; Anton Korenjak, 32, Juvanje in Marija Klinir, 19, Savina.

SLOVENSKE KONJICE

Franc Petek, 22, Boharina pri Zrečah in Frančiška Matervž, 20, Zg. Zreče; Mirko Slemenšek, 21, St. Slemen in Lucija Grašič, 19, Kamna gora; Franc Kričaj, 36, Sp. Dolč in Marija Ošlak, 27, Paka; Anželko Kraljevič, 32, Križevci in Ivanka Rupnik, 23, Kolokočevnik.

V Slovenskih Konjicah je bila zlata poroka in sicer:

KAVA praznično razpoloženje

Ignac Bornšek, 83 in Katarina Bornšek, roj. Kanger, 70, oba iz Stranice. CESTITAMO!

SENTJUR

Rudolf Kališnik, 25 iz Dravograda in Martina Zavski, 29, Slivnica; Roman Poljšak, 24, Krivica in Ana Hrovatič, 26, Hrastje.

CELJE

26 dečkov in 26 deklid

LJUBNO OB SAVINJI

Stefanija Prislan, gospodinja, hčerko in Tinka Rihter, gospodinja, sina.

CELJE

Jože Turnšek, 46, kmetijski tehnik, Velenje; Anton Breznik, 65, inv. upokojenec, Mozirje; Jožef Kralj, 27, inv. upokojenec, Celje ter Ana Ogrizek, 59, gospodinja, Smarje pri Jelšah.

HRASTNIK

Marija Smodiš, 72, soc. podpiranka, Gore in Jakob Šegan, 81, upokojenec, Hrastnik.

SLOVENSKE KONJICE

Ljudmila Repenšek, 79, Celje in Jakob Ratej, 50, Zlče.

SENTJUR

Julijana Pilpaher, 74, upokojenka, Ponikva; Jožeta Novak, 64, delavka, Tratna in Jožef Jager, 54, kmetovalec, Tratna.

SMARJE PRI JELSAH

Cecilija Lah, roj. Strniša, 59, Zg. Gabernik; Marija Križan, 58, Topole; Anton Berk, 75, Zg. Negonje; Marija Kolar, roj. Štern, 76, Rogaška slatina; Ana Siberl, roj. Drelak, 79, Zagaj pod Bočem; Anton Kunej, 70, Prelasko; Frančiška Hostnik, roj. Klček, 65, Virštanj in Uršula Novak, roj. Nuncič, 75, Gaj.

KLJUB OPOZORILU VELIKA HITROST

Večina voznikov motornih vozil, pa tudi tistih iz sosednjih občin, dobro ve, da ima celjska prometna služba radar za ugotavljanje hitrosti. Kljub temu v občasnih akcijah prometni milicniki še vedno kaznujejo precejšnje število voznikov, ki so vozili prehitro, kjer je predpisana omejena hitrost. 30 dinarjev

ni milnost, še posebej daj, ko je vzdrževanje avtomobila tako drago.

Višek takšne radarske cije pa je bil pred dnevi Ljubljanski cesti, ko so milicniki napravili »zasedo« radarjem. Na vsako stran ste so postavili v preceji medsebojni razdalji veliki opozorilne napise RADA kontrola hitrosti. Nato radar postavili med tabli pričeli ugotavljati hitrost. Višek je v tem, da so kljub opozorilu — jasno vidno — vozniki še vedno vozili prehitro. Tako so milicniki kaznovali voznike in pobrali približno 1.000 dinarjev.

Torej, kljub opozorilu! Kdo težko je zmanjšati hitrost.

Ansambel SINKOPE se v zadnjem času uveljavil tudi zunaj Celja. Največ nastopov v Ljubljani, kjer redno igrajo trikrat na teden. Odlikuje jih, da igrajo vse od jazza, beata do popularne zabavne glasbe. Trenutno v Celju manj nastopajo. Pesne tek je napravil Roman Mazej, ki s Sinkopami stalno poj.

stara kronika

ZASACENI VOHUN. Te dni je tukajšnja policija zasacila nekega vojaka. ki se je v celjski javni hiši razveseljeval ter plačeval osobju te hiše na način, kakor da je milijonar. Naročil si je v hišo celo cigansko godbo in vse se je po nebeško radovalo. Policija pa je moč za aretirala in dognala, da je opravičen sum, da vohuni za tujo, nam neprijateljsko državo. Ondan je bil vojaškemu poveljstvu v Mariboru v nadaljnjo postopanje. Dognalo se je, da je mož, ki je danes četovodja in je bil nekdanji nadporočnik, poneveril v Mariboru tudi večjo svoto denarja.

IZ CELJA (Posnemanja in hvale vredno). Stražna stotinja celjskega pešpolka deluje res vse hvale vredno. Moštvo se ne izobražuje samo v vojaškem smislu, temveč se vsi dnevno predavanja o naših, srbskih in hrvaških zgodovini, o sedanji politiki, o lepem vedenju itd., itd. Kot sem čul, se je doslej že lep uspeh. Stotinja je naročena na 10 istisov Nove dobe, 5 istisov Slovenskega Naroda, 5 istisov Slovenca, 5 istisov Straže, 5 Slovenskega gospodarja.

NOVA DOBA, 1919

PADEL Z MOTORJEM

Iz Slovenskih Konjic je proti Stranicam vozil z motornim kolesom ALOJZ BASKAR, 38, iz Stranice ter zapeljal s ceste v desno, kjer je zadela občestni smernik. S težjimi poškodbami na obrazu so ga prepeljali v celjsko bolnišnico. Odvzeli so mu kri za preiskavo.

OBSTAL NA STREHI

Voznik osebnega avtomobila VILI KOSTOMAJ, 41, iz Celja, je peljal iz Celja proti Zalcu. V Petrovčah je avtomobil iz neznanega vzroka zanesel s ceste na njivo, kjer se je dvakrat prevrnil in obstal na strehi. Voznik je bil laže poškodovan. Škoda na avtomobilu cenijo na 6000 dinarjev.

TOVORNJAK SE JE PREVRNIL

Iz Laškega je proti Celju peljal s tovornim avtomobilom IVAN PERČIČ iz Celja. V Dobrem je iz neznanega vzroka zapeljal levo v pobočje, nakar se je vozilo po 20 metrih vožnje prevrnilo na desno stran. Škode je za 5000 dinarjev.

ZAVOZIL V JAREK

AVGUST REBIČ, 24, iz Huma na Sotli je vozil z gasilskim avtomobilom proti Rogaski Slatini. V Tržišču je vozilo zaradi neprimerne hitrosti zaneslo v jarek. Pri nesreči je bil poškodovan HINKO MIKLAVŽIČ, 37, iz Huma. Na avtomobilu je za 15.000 dinarjev škoda. Vozniku so odvzeli kri za preiskavo.

HITROST

Iz Velenja je vozil proti Celju z osebnim avtomobilom KAREL FILAC, 61, iz Celja. Na ovinku je precej hitro pripeljal nasproti z osebnim avtomobilom.

Pred prometno nesrečo je bil ta kup pločevine avtomobil

AVTOBUS IN OSEBNI AVTO

Voznik avtobusa JUSTIN VAJDIC, 46, iz Ljubljane je vozil proti Teharju in na ostrem ovinku oplazil osebni avtomobil, ki je vozil nasproti. Mislil je, da srečanje zaradi ozke ceste ne bo mogoče, zato je pritisnil na zavoro. Zaneslo ga je v levo, da je zadela osebni avtomobil. Škoda so ocenili na 3300 dinarjev.

IZSILJEVANJE PREDNOSTI

Iz Celja je vozil proti Ljubljani z osebnim avtomobilom Johann Nowak, 51, z Dunaja, ko je po cesti II. reda Velenje — Petrovce pripeljala z osebnim avtomobilom Anica Kač, 50, iz Male Pirešice in v križišču izsiljevala prednost. Pri trčenju ni bilo telesnih poškodb, škoda na vozilih pa je za 5000 dinarjev.

SNEŽNI PLAZ

Plaz snega je povzročil prometno nesrečo v Zajasnoviku med tovornim avtomobilom Jožetom Jermanom, 41, iz Ljubljane in avtobusa Ludvikom Banoškom, 54, z Vranskega. Sneg se je usul tik pred voznika tovornjaka xwq, voznika tovornega avtomobila, nakar je vozilo zaneslo v levo, tako, da je zadela v avtobus, ki je pripeljal nasproti. Škoda so ocenili na 700 dinarjev.

REKORDNO ŠTEVILO NESREČ

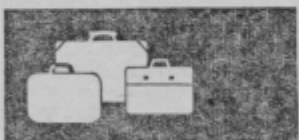
Zadnji petek ima precej žalosten rekord. V Celju je običajno šest ali sedem nesreč dnevno, v petek pa se jih je na cestah širšega celjskega področja zgodilo kar 23. Sreča v nesreči pa je v tem, da pri tolikšnem številu prometnih nesreč ni bil nihče poškodovan. Škoda na vozilih so ocenili na 26 tisoč dinarjev.

SMRT V GARAŽI

V teh dneh, ko mraz vse bolj pritiska, se lastniki avtomobilov izpostavljajo nevarnosti, četudi ne sede za volanom. Nekateri lastniki namreč občasno v garaži opravijo v tek avtomobil ter po nekaj časa puste teči prostem teku. Pri tem pogosto na zahrbtno nevarnost izpušnih plinov. Pred nedeljo je prišlo do takšne nesreče v Selcah št. 29. Petdesetletni FRANC RAUTER je prišel odšel v garažo in preverjal avtomobil. Garaža je bila popolnoma zaprta. Čez nekaj časa je avtomobil ustal in iz njega izstopil. Pri tem se je zaradi zastupitve uradil na kolena in nato s hudim udaril ob tla. Komisija je ugotovila, da se je ponesrečenec zastupil z oglijevim monoksidom in na kraju nesreče umrl.

SMRT V VODNJAKU

V soboto zvečer se je pripetila težka nesreča v Hornu pri Strmci. Pri napajanju krav se je JOZETU KUGLERJU zapletla jeklena vrv. Da bi razvozil, je preplezal ograjo na vodnjaku. Pri tem mu je spodrsnilo, padel je v deset metrov globok vodnjak. Pri padcu se ni huje poškodoval, izplaval je in se ujel za vrv, vendar se po njej ni mogel rešiti. Na pomoč mu je priskočil sosed, ki je invalid na eni roki. Spustil se je v vodnjak ter ponesrečencu poslušal pomagati. Nekaj časa mu je uspelo ponesrečenca držati nad vodo, toda ko so ponesrečenca zaradi mraza otrpnile roke, ga ni mogel več obdržati. Čez nekaj časa so prišli reševalci, vendar se je ponesrečenec medtem že utopil.

Po velikem zanimanju za izlet v Celovec na drsalno revijo, je spet zavladalo zatíjšje. Pri Kompas in Izletniku sprejemajo le prijave za izlete in potovanja, ki jih bodo organizirali v prvih pomladanskih mesecih. Tako sprejemajo pri Kompas prijave za potovanje v Španijo in na Azurno obalo, ter za ogled smučarskih skokov v Planici, pri Izletniku pa prijave za obisk sejma gradbeništva v Münchnu, ki bo od 8. do 20. marca.

Cetrtekova posebna oddaja, ki je na sporedu danes, bo posvečena volilnim pripravam. V petek med 17.30 in 18. uro bo na sporedu turistična oddaja.

Nedeljski pogovor s poslušalci bo tudi tokrat, kot že več nedelj sem, posvečen aktualnim vprašanjem iz volilnega programa, v tem ko bo namesto literarne oddaje na sporedu zgodovinska oddaja Staneta Terčaka pod naslovom »Graška gora«, v kateri bo avtor spregovoril o dogodkih na gori jurišev. Oddaja bo na posredu ob 12.45.

V sredo popoldne bo oddaja iz dela celjske občinske skupščine ter oddaja ob 17.50 iz delovnih kolektivov. Tokrat kolektiv Ingrada iz Celja.

PRIREDITVE

Ansambel BERGER s pevko Melitko Avsenak bo gostoval v nedeljo, 23. februarja, v sodelovanju z NOVIM TEDNIKOM in tovarno GORENJE iz Velenja ob 9.30 uri v Lučah, ob 17.00 uri v Mozirju, ob 20.00 pa v Šoštanj.

V hotelu Paka v Velenju in Celeia v Celju je vsak dan, razen nedelje oziroma ponedeljka ples in barski program. Ob petkih in sobotah pa lahko zaplešete tudi v hotelu Evropa in domu JLA v Celju, sicer pa v restavraciji Sonce v Rog. Slatini. Odprto je tudi gostišče na Starem gradu.

RAZSTAVE

V likovnem salonu v Celju je razstava del članov društva slovenskih likovnih umetnikov, pododbora Celje.

MUZEJI

Tudi v zimskem času sta v Celju odprta oba muzeja — muzej revolucije in mestni muzej. Razstavljeno gradivo si lahko ogledate vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 12. ure, naročene skupine pa tudi popoldne.

NOVOSTI S POLIC ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

Katalog jugoslovenskih standarda. Beograd 1968. S. 31687.

Šnuderl M.: Osvobodjene meje. Kronika Maribora in slovenske severne meje v letih 1918/1919. Maribor 1968. S. 31734.

Habe H.: Gospodo porotniki! U Zagrebu 1966. S. 31719.

Matejčić A.: Pioniri jugoslovske nauke. Beograd 1966. S. 31721.

The American Theatre. Washington 1967. S. 31746.

Mitford J.: Ameriški način umiranja. Zagreb 1966. S. 31736.

Kramer S. N.: Historija počinje u Sumeru. Zagreb 1966. S. 31737.

Grabrijan D.: Plečnik in njegova šola. Maribor 1968. S. 31614.

Aleksić-Pejković Lj.: Odnosi Srbije sa Francuskom i Engleskom 1903-1914. Beograd 1965. S. 24177/3.

Problem zamora u proizvodnom gradu. Beograd 1964. S. II 3265/373.

Mitranović D.: Pančičev život. Beograd 1964. S. II 3265/375.

Ha'huber M. J., H. Kirchchmair: Hitni slučajevi u internoj medicini. Beograd-Zagreb 1968. S. 31595.

Janković M. B.: Pedagoške razprave i članci. Beograd 1968. S. 31651.

Bennik S.: Organizem slovenskih mest Koper, Izola, Piran. Ljubljana 1968. S. 31649.

Peić M.: Francuski slikari XVIII stoljeća. Zagreb 1967. S. 31648.

Leonhardt F.: Prednapregnuti beton u praksi. 2., potpuno preured. izd. Beograd 1968. S. 31661.

Jakac B.: Božidar Jakac. Ljubljana 1968. S. 31653.

REKREACIJA

Ko smo zaključili urejevanje te številke, so še vse smučarske vlečnice na celjskem območju v redu delovale. To velja za vlečnici na Celjski koči in Svetini, v Libojah, na Ljubnem v Gornjem gradu, Mozirju, Solčavi in na Mozirski koči na Golteh.

Odprto je tudi drsališče v celjskem mestnem parku in to vsak dan od 10.15. do 12. ure in popoldne od 13.45 do 16.45. Ob ponedeljskih, sredo in petkih je še vedno rekreacijsko drsanje za odrasle od 19.15 do 21.15. ure.

PROSTE KAPACITETE

Na celjskem turističnem območju je dovolj prostora v zdraviliščih, v gostinskih obratih in pri zasebnikih. Odprti so domovi na gori Oljki, Svetini in Celjski koči ter Mozirska kočna na Golteh. Cesta na Celjsko kočno je enosmerna, obvezna je uporaba snežnih gum ali verig.

DEŽURSTVA

Do sobote, 22. februarja, je dežurna Nova Lekarna na Tomšičevem trgu, ves naslednji teden pa lekarna Center v Vodnikov ulici.

JOŽE RAMŠAK

V 81. letu starosti je po dolgi in težki bolezni umrl Jože Ramšak, najstarejši član naše »družine« v Komendi.

Ni bila lahka njegova življenjska pot. Premalo je besed, da bi z njimi lahko opisali vse tisto, kar je prešlo. Ključboval je težavam, se pretolke skozi obe vojni, zbolel je, se za silo pozdravil. Občinski ljudski odbor Zalec mu je ob zlati poroki podelil tudi diplomu za 50-letnico skupnega življenja.

Ob svoji bolezni je hrabro in mirno prenašal bolečine. Le v obeh njegove zveste žene je odsevala žalost in vse težave, ki so se skrivale v obeh Bil je d ber, poln ljubezni in topline, zato ga bomo ohranili v dobrem spominu.

J. A.

Union: od 20. do 23. febr. »Tujec v mestu«, ital. barvni

od 24. do 27. febr. »48 ur do smrti«, mehiško-amer. barvni

od 28. febr. dalje »Ukročenje na trnoglavka«, amer. barvni

Metropol: od 18. do 21. febr. »Vohunska koža«, franc. barvni

od 22. do 26. febr. »Dan hudobne pištole«, amer. barvni

od 27. febr. dalje »Ubili Johna Ringa«, ital. barvni

Dom: od 17. do 20. febr. »Ljubzen in bolničarke«, angl. barvni

od 21. do 24. febr. »Naši možje«, italij.

od 25. do 28. febr. »Deklica Georgy«, angl. film.

Čeprav je bila letos preiskrba na celjski tržnici že bistveno boljša, pa sta mraz in sneg v zadnjem tednu spet spremenila njen videz. Tržnica je taka kot v najhujši zimi, ko pride le malo kupcev in še manj prodajalcev. Poceni so bila samo jajčka, ki so jih prodajali po 70 para, medtem ko je bilo zelo malo solate, pa še ta je sproti zmrznila. Druge cene pa so nespremenjene — kislo zelje in kislja repa po 2 dinarja kilogram, šopki jušne zelenjave po 50, jabolka po 120 do 280. Bilo je tudi nekaj suhega sadja, mleka in mlečnih izdelkov, to pa je tudi skoraj vse, kar smo v minulem tednu videli na celjski tržnici. Tudi v soboto ni bilo nič boljše. Počakati bo treba prve otoplitve.

Vprašanje tedna

ODGOVOR SKUPŠČINE OBČINE VELENJE

V 5. številki vašega lista z dne 6. 2. 1969 je bilo objavljeno vprašanje tov. Jelke Stropnik iz Primorske 1 v Šoštanj, zakaj v Novem tedniku ne objavljate podatkov o porokah in smrtnih primerih iz Saleške doline.

Vaš odgovor ni točen in vas zaradi tega v skladu z določbami zakona o tisku prosimo, da objavite naslednje naše pojasnilo:

Pojasnilo uredništva, zakaj občinska skupščina Velenje ne objavlja podatkov o porokah in o smrtnih primerih iz Saleške doline ni popolnoma točno. Novinarji Novega Tednika so nas res zaprosili, da bi jim poslali točne podatke o dogodkih, ki se vpišejo v matične knjige, vendar smo jim na njihovo zaprosilo v mesecu decembru poslali tole pismeno obvestilo:

»Naš lokalni list enkrat mesečno objavlja take podatke in to poimensko samo smrtnih primere, sklenitev zakonske zveze, če novoporočenci s tem soglašajo, rojstva pa le številčno.

Zeleli bi, da bi te podatke vaš list enako objavljaj kot jih objavlja Saleški rudar in smo vam pripravljeni poslati kopije ustreznih poročil.

Ne strinjamo se, da bi vaš list objavljal imena mater, ki so rodile doma ali v bolnici, ker marsikatera mati ne želi, da se to objavi. Po našem mnenju se to objavi, če starši soglašajo z objavo; isto velja za novoporočence, katere naši matičarji vedno prosijo za dovoljenje ali se naj njihova poroka objavi v lokalnem listu.

Tedensko poročanje o rojstvih, porokah in smrtnih primerih bi nam zelo preveč dela in zato predlagamo, da objavite te podatke za našo občino enkrat mesečno.

Iz tega dopisa je razvidno, da podatkov o rojstvih ne objavljamo iz principelnih razlogov, podatke o porokah pa le takrat, če m'adoporočenci s tem soglašajo.

Menimo, da je naše stališče pravilno in v skladu z interesi naših občanov in zaradi tega pričakujemo, da ga boste objavili v prvi številki vašega lista po prejemu našega pojasnila.

Tajnik

Franc Lesnik

ODGOVOR OBČINSKE KONFERENCE ZMS O MLADINSKEM PLESU

Predsedstvo občinske konference Zveze mladine in vodstvo občinske plesne šole sta v zadnjem letu in pol skupno reševala problem plesnih prostorov oziroma dvorane. V nekaterih prispevkih v Tedniku in radiu je bilo to tudi povedano. In rezultati? S tajnikom občinske skupščine smo se dogovorili, da se v Narodnem domu nemoteno odvijajo plesne vaje. Ko

je zaradi previsokih stroškov in drugih razlogov odpadla ideja o graditvi posebne plesne dvorane, smo se vključili v razgovore, da bi jedilnico bodoče dijaške kuhinje zvečer uporabljali za ples, gornje prostore pa med drugim za razne mladinske interesne dejavnosti.

Žal nekateri zunaj mladinskih vrst niso navdušeni za ta predlog. O drugih variantah in možnostih za posebno plesno dvorano zaenkrat še ne moremo govoriti, ker so še preveč nejasne, vendar se predsedstvo ZM in vodstvo občinske plesne šole trudita za najsmotrnejšo rešitev.

Zaenkrat bodo redni plesi v dvorani AD Klavir, vendar toliko časa, dokler bodo rentabilni, kar pomeni, da se morajo izdati in dohodki za organizacijo plesa kriti. Prav tako so redni plesi v Domu JLA.

Če pa bo občinska skupščina prekršila dogovor in bo v veliki dvorani Narodnega doma dovolila plesno-zabavne prireditve, bo mladina upravičeno zahtevala dvorano Narodnega doma tudi za mladinske plesne.

KAJ JE Z DIMNIKARJI?

Občani iz Gosposvetske ulice v Celju: »Ne vemo če je tako tudi v ostalih predelih celjske občine, vendar za Gosposvetsko ulico drži, da k nam dimnikarji ne prihajajo redno. Nekateri občani smo jih na to že opozorili, po ves teden smo jih čakali doma, toda napovedanega obiska ni bilo. Tako se je primerilo, da se pri nekaterih strankah dimnikar ni oglasil že kak tri mesece. Kljub temu pa podjetje redno pošilja račune, kakor da bi bili obiski v redu in redno opravljeni. Zanima nas, kaj je narobe?

»Dimnikarstvo«, Celje: »Upravičenosti negodovanja občanov iz Gosposvetske ulice ni mogoče preveriti v tako kratkem času (odgovor smo namreč želeli dobiti po telefonu — op. uredništva). Povedati pa moramo, da imajo naši dimnikarji pri svojem delu velike težave. Določili smo namreč razpored obiskov in vsak dimnikar in vsaka stranka bi morala točno vedeti, kateri dan v mesecu bo dimnikar prišel opraviti svoje delo. Toda zgodi se, da dimnikar pride, stranke pa ni doma. V takem primeru seveda neizvršena naloga ni njegova krivda in obisk zaračunamo. Naši dimnikarji pa nosijo s seboj tudi kontrolne knjige, ki jih dajejo strankam v podpis. Toda nekateri občani teh podpisov nečajo dati. Težave s kontrolo so zatorej zelo velike. Seveda pa se tudi zgodi, da včasih dimnikarja ni — predvsem je tako v primerih bolezni. Ali pa — ljudje, ki srečajo dimnikarja, ki ni z njihovega območja, ne vedo, da leta ne sodi k njim in da so svoje naročilo povedali napačno. Tako je seveda precej nepotrebne nejevolje, ki pa bi odpadla, če bi stranke tisti dan, ko bi naj dimnikar prišel, počakale doma.«

TEKMOVANJE ZA POKAL

»S. ŠLANDRA«

V nedeljo je bilo v Gornjem gradu občinsko smučarsko prvenstvo in tekmovanje za pokal »Slavka Šlandra«. Prireditelja sta bila občinska zveza za telesno kulturo in občinska konferenca ZMS v Mozirju. Na tekmovanju so nastopili tekmovalci Mozirja, Nazarij, Luč, Rečice ob Savinji, Ljubnega in Gornjega grada. Kljub novo zapadlemu snegu je prireditev uspela, organizacija pa ni bila dovolj učinkovita. Prehodni pokal je osvojila ekipa Mozirja. Rezultati: pri mladincih so bili najboljši Kramar, Vezočnik in Hren (med ekipami Mozirje), pri pionirjih Strmčnik, Ambrož in Strgar (ekipno Ljubno ob Savinji) in pri mladinkah Vezočnik, Pavlič ter Solar (kot ekipa ponovno Mozirje). D. RIFELJ

OBCINSKO PRVENSTVO OSNOVNIH ŠOL V ŽALSKI OBČINI — Tekmovanje je bilo na smučiščih v Ljubljani. Sodelovalo je 22 mladink in 68 pionirjev iz sedmih šol v žalski občini. Tekmovanje je bilo odlično pripravljeno. Pri mladincih je ekipno zmagal Zalec pred Preboldom, Sempetrom, Grižam itd., pri mladinkah pa ponovno Zalec pred Preboldom in Vranskim. Med posamezniki so bili najboljši Satler, Kovač in Veber (mladinci) ter Bamko, Topolovšek in Veber (mladinke). O. HOLZINGER

SMUČARSKA VLEČNICA NAD PESNICO V SENTJURJU — Vse dni je popolnoma zasedena. Smučišče je postalo zanimiva rekreacijska točka ne le za Sentjurčane, temveč tudi za ljubitelje snežnih belin iz Celja, Stora in drugih bližnjih krajev. Ob nedeljah se na smučiščih zbere tudi po več kot 60 smučarjev. Z vlečnico upravlja TVD Partizan. M. SAVIČ

NA MEDOBCINSKEM SREDNJEŠOLSKEM SMUČARSKEM PRVENSTVU je med mladinci zmagal Jezernik (gimnazija Celje) pred Bezljajem (Gim. Velenje), Govedičem (ESS Celje), Lorigerjem (SIKC Store), Bevcem (Gim. Celje) itd. Progo je prevozilo 39 tekmovalcev, deset jih je bilo diskvalificiranih, za ekipo pa so nastopili po trije dijaki (zmagala je Gimnazija Celje pred Gimnazijo iz Velenja, ESS, SIKC Store, šolskim centrom za blagovni promet, TSS in Rudarskim šolskim centrom Velenje).

Med mladinkami je bila najboljša Kincel (Gim. Celje), druga Urnkar (Pedagoška gimnazija), tretja Petrin (ESS), četrta Tkavc (Gim. Velenje), peta Štajner (Gim. Velenje) itd. Gimnazija Celje je zmagala tudi v ekipni konkurenci, druge so bile dijakinje ESS. Najboljših pet posameznikov bo nastopilo na republiškem srednješkolskem prvenstvu v Kranjski gorli. T. GORSIČ

PRVI ZMAGI ZA MLADE

KOŠARKARJE CELJA

Na zimskem prvenstvu v Mariboru poleg Maribora 66, ZKK Maribor, MTT in Konusa iz Slov. Konjic sodelujejo Celjani. V prvih dveh tekmah so premagali ekipo MTT (52:30) in Konusa (45:22). Naslednje kolo bodo odigrale vse ekipe v Slovenskih Konjicah.

ŠTEVILNA POMEMBNA

TEKMOVANJA V CELJU

V Celju bodo letos naslednja pomembna republiška atletska tekmovanja: Finale APS za mlajše mladinke, člane in članice, republiško prvenstvo za mlajše mladince in mladinke, prvenstvo SRS v mnogoboju, od spominskih prireditev za Skokov memorial. V ta spored bodo vključena tudi zvezna in mednarodna tekmovanja.

HDK CELJE : TRIGLAV

(KRANJ) 24:0

V prvi tekmi republiškega prvenstva v hokeju na ledu za članska moštva so Celjani z visokim rezultatom 24:0 (10:0, 7:0, 7:0) premagali kranjsko ekipo hokejistov. Čeprav je rezultat visok, bi lahko bil ob prisebnejši igri domačinov še višji.

Gole za Celje so dosegli: Pretnik 8, Godnik 5, Dvornik 3, Cvetko in Kerkoš po dva ter Janez in Stane Kokalj, Nikolič in Pintar po enega.

Sodila sta Juršič in Dolžan iz Celja. To je bila igra, ki ni imela kaznovanih igralcev!

MLADI ITALIJANSKI REPREZENTANTI V CELJU

Med pripravami mlade državne reprezentance v hokeju na ledu v Celju, bo tudi nekaj zanimivih tekem. Tako bosta v soboto, 23. in v nedeljo, 23. t.m. tekmi s člani mladinske državne reprezentance Italije. Obe tekmi se bosta začeli ob sedmih zvečer.

TONE MEDVEŠČEK: »VZORNIK KOCUVAN!«

LETEČA „KAMELA“

Današnje športno srečanje smo posvetili Tonetu Medveščku, »naturaliziranemu« Celjanu in odličnemu mlademu atletu.

Njegovi najboljši rezultati: 11,0 na 100 m, 22,6 na 200 m in 49,5 na 400 m. Rojen 1949 in letos že član; vsaj po tekmovalnih pravilih!

1965: začetek ukvarjanja z atletiko v Novi Gorici.

1966: nekaj več kot leto dni je nastopal za Rudarja iz Trbovelj, kjer ga je treniral Pungartnik.

1968: postane član Kladivarja, kjer namerava tudi ostati.

Na lanskih pomembnih tekmovanjih je nekajkrat presežnil vse ostale slovenske športnike. Tako je povsem nepričakovano zmagal v Velenju (tekmovali so vsi najboljši slovenski mladinci) in malo kasneje postal članski prvak Slovenije v teku na 100 metrov.

Tvoj največji uspeh?

»Vsekakor dvakratni nastop v mladinski državni reprezentanci, ki je tekmovala v Udinah in Livornu ter nastop na državnem prvenstvu v Celju.«

Atletika ni bila tvoj prvi šport?

»Začel sem pravzaprav z nogometom. Poškodba me je pripeljala na atletsko stezo.«

Zelje?

»Končno preteči 100 m pod 11. in 400 m pod 49. sekundami.«

Vzornik?

»Kocuvan. Skupaj predstavljava Kladivarjev par v tekih na 100 in 400 metrov ter seveda tudi v obeh štafetah.«

Normalno je, da se zanimaš tudi za žensko atletiko. Katera tekmovalka je napravila nate najmočnejši vtis?

»Odlična madžarska, tekmovalka in rekorderka Nemeshazi, ki je 100 metrov že pretekla v 11,4 sekundah.«

Na domačih tekmovanjih pa opazimo, da Tone rad pomaga predstavnicam nežnejšega spola; vsaj pri postavljanju blokov za teke!

Leteča »kamela«, kakor mu pravijo prijatelji zaradi njegovega teka, mora tudi v naslednjih sezonah napredovati tako, kot je do letošnje. Tone je toliko vztrajen, ambiciozen in talentiran atlet, da lahko v prihodnjih sezonah pričakuje rezultate, ki si jih sam želi. Če jih bo dosegel pa to pomeni že popoln prodor v vrh jugoslovanskih tekmovalcev na kratke proge.

T. VRABL

SEMINAR ZA ŠOLSKA ŠPORTNA DRUŠTVA

Prejšnji teden je občinska zveza za telesno kulturo v Celju pripravila seminar za vodstva šolskih športnih društev. Predavatelj Karel Jug, Slavko Kokot in Tone Goršič so mladim vodstvenim kadrom osnovnih in srednjih šol predavali o vsebini in strukturi šolskih športnih društev in o organiziranju šolskih tekmovanj.

Še posebej so jih seznanili s propozicijami in kriterijem ocenjevanja pri tekmovanju za najboljšo šolsko športno društvo, ki ga je razpisala ObZTK. Organizator seminarja pričakuje, da bo samostojnost dela dijakov in učencev v šolskih športnih društvih v prihodnje še boljša. Občinska zveza za telesno kulturo je istočasno tudi pregledala polletna poročila vseh šolskih športnih društev.

T. GORSIČ

SILVO KRELJ: ZDRAVNIK ROKOMETNE DRŽAVNE REPREZENTANCE

Igralec RK Celje Silvo KRELJ, ki je absolvent medicinske fakultete v Ljubljani, je postal zdravnik državne reprezentance v rokometu. Znano je, da bo le-ta nastopila v drugi polovici marca v hali Tivoli na velikem turnirju skupaj z reprezentancami CSSR, Madžarske in Romunije. Silvo Krelj bo z reprezentanco Jugoslavije ves čas na pripravah, med turnirjem pa bo dežurni zdravnik vseh reprezentanc.

To je vsekakor lepo priznanje dobremu študentu in odličnemu športniku.

S. JUG

GRADNJA IGRIŠČ V ŠENTJURJU

Kmalu bo konec smučarske sezone in nastopil bo čas, ko bodo postali ponovno popularni letni športi; predvsem tisti z žogo.

Vendar je vprašanje, kako bo z letnimi športi v Sentjurju, kjer so pred časom ukinili nogometno sekcijo. Tako so že prej kupljeni rekviziti neuporabljeni in propadajo.

V lanskem letu bi morali zgraditi tudi univerzalno športno igrišče za košarko, rokomet, odbojko in mali nogomet. Igrišča naj bi bila ob bazenu in bi ob koncu del tvorila lep športni park. Zaradi zapoznele odobritve finančnih sredstev pa se je začetek gradnje zavlekel. Kljub temu Sentjurčani upajo, da bodo vsaj v letošnjem letu dobili potrebna športna igrišča, ki jih bo lahko uporabljala tudi osnovna šola za telovadbo.

M. SAVIČ

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA

nagrajuje vašo odločitev za namensko varčevanje z ugodnimi posojili. Stanovanjsko posojilo lahko dobe občani in pravne osebe, ki v banki namensko varčujejo, namensko vežejo stanovanjska sredstva za določen čas ali vplačajo ta sredstva v kreditni sklad banke.

Posebno ugodnih obrestnih mer so deležni lastniki vezanih deviznih računov.

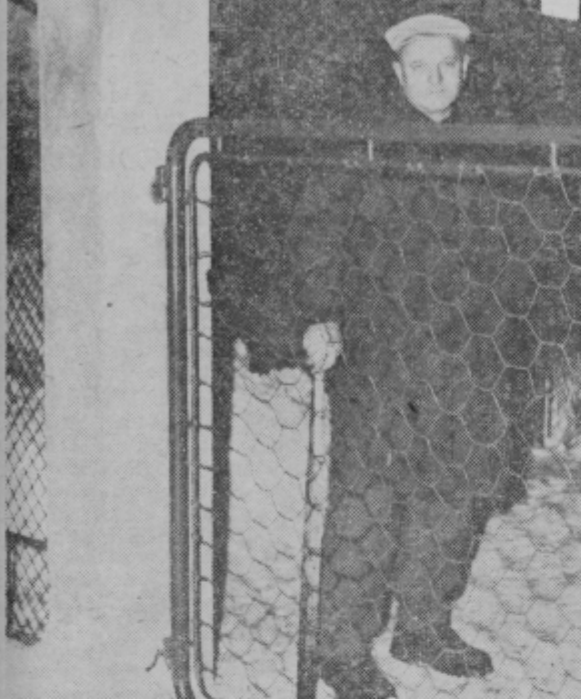
Za navadne in vezane hranilne vloge daje Kreditna banka in hranilnica Ljubljana najvišje obresti.

Poleg tega sodelujejo varčevalci vezanih hranilnih vlog, namenski varčevalci in lastniki vezanih deviznih računov pri vseh nagradnih žrebanjih, ki jih prireja Kreditna banka in hranilnica Ljubljana vsake štiri mesece.

NASLEDNJE NAGRADNO ŽREBANJE BO V MESECU MAJU, KO BO RAZDELJENIH 250 LEPIH NAGRAD, MED NJIMI TUDI DVA OSEBNA AVTOMOBILA IN TO FIAT 124 TER FIAT 850.

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opravimo jih hitro, zaupno in pod najugodnejšimi pogoji.

STO!

● JE DANES LAHKO PRITI NEMOTENO V CELJSKA PODJETJA?

● NOČNI ČUVAJ NE MORE BITI VSAKDO, NAJMANJ PA TAKŠNI, KI SO NESPOSOBNI ZA DRUGO DELO IN SO JIM TO DELOVNO MESTO ODRINILI, ČEŠ PA NAJ BO ČUVAJ

● BREZ VEDNOSTI ČUVAJEV SMO OBISKALI DVOJE PODJETIJ – UKRADLI NISMO NIČESAR

Tablico z napisom **VSTOP NEZAPOSLENIM STROGO PREPOVEDAN** dobro poznamo, saj visi na vhodnih vratih večine podjetij. Je pač tako, nepoklicana oseba nima kaj iskati v proizvodni dvorani, skladišču, nima dostopa v prostor, ki je namenjen samo tistim, ki tam delajo, ustvarjajo. Kako pa je ponoči, smo se vprašali v uradništvu, ko smo pričeli govoriti o nočni čuvajsko-vratarski službi. Kdo in kako varuje naše družbeno premoženje ponoči? So to ljudje, ki so sposobni preprečiti ali hitro reagirati v primeru nevarnosti? Če v podjetju, kjer je samo čuvaj, izbruhne plamen, človek ne sme izgubiti glave ampak hitro in odločno ukrepati. O čuvajski službi pa smo že čuli marsikaj. Na primer!

NI ZNAL TELEFONIRATI

Pred časom je bila stalna praksa v delovnih organizacijah, da so na delovno mesto čuvaja ali vratarja postavljali ljudi, ki so bili nezmožni delati na kakršnemkoli delovnem mestu v tovarni, saj so vodilni mislili, da je to pač najbolj enostavno delo. Toda praksa je pokazala, da to ne drži. Kako si naj pomaga invalid brez roke ali celo noge, ki je čuvaj v tovarni, ko izbruhne požar. Se sebe bo težko rešil. Takšnih primerov je bilo precej. Najbolj nazorna pa je zgodba, ki se je pred leti pripetila v nekem celjskem podjetju.

Ko je neka komisija prišla ponoči v podjetje z namenom, da bi ugotovila, kako je usposobljena nočna čuvajsko-vratarska služba v Celju, ji je čuvaj manjše tovarne vse razložil in povedal, kaj bi naredil v primeru nevarnosti. Pa so ga vprašali:

»Kaj če bi izbruhnil ogenj?»
»Ja, poklical bi gasilce, jasno!«

»No, pa jih pokličite.«

Čuvaj se je obrnil k telefonu, nekaj časa mencial in nato priznal, da ne zna telefonirati!

Takšne zgodbe in velika važnost čuvajsko-vratarske službe so vodile do naše akcije, v kateri smo obiskali nekaj celjskih podjetij, se lažno predstavili čuvajem, oziroma pogledali kako opravljajo svojo zahtevno dolžnost.

REPUBLIŠKA INŠPEKTORJA NA POHODU

Ni, da bi pripovedoval o temi in mrazu, ki sta vladala tisto noč, ko sva se z Lojzetom odpravila od vrat do vrat. Bilo nama je neugodno, saj nisva vedela, koga bova sre-

čala in kako naju bodo sprejeli.

Bilo je 22.30, ko sva se zaustavila pred zaklenjeno ograjo podjetja Vodna skupnost Celje na Lavi.

Povsod mir in tišina. Čuvajska hišica v temi.

Zatreseva ograjo. Preizkusiva vhodna vrata. Vse zaklenjeno. Nikjer nikogar. Za hipec sva pomislila, da bi preskočila ograjo. Trenutek pozneje pa sva si oddahnila, ker nisva sledila hitri odločitvi. Iz sence je z dolgo palico v roki — zaradi bolečin v nogi — stopil Jože Miklič.

»Kaj pa hočeta?«

»Sva z republiške inšpekcije za nočno delo. Kontrolirava obrate, skladišča in drugo glede zadrževanja zaposlenih v objektih po končanem delovnem času,« se lažno predstaviva in čakava, kaj bo zdaj.

Miklič se ni dal ugnati.

»Kar pridita jutri. Ne spustim nikogar noter.«

»Čujte, midva sva...«

»Me skušate, kaj? Od gasilcev sta, že vidim.«

Nič ni pomagalo. Odšla sva.

Tako se nama je zgodilo v večini podjetij oziroma skladišč, ki sva jih obiskala. Viktor Rot v Cestnem podjetju nama je zaprl vrata pred nosom, Viktor Kovačič pri Avtu Celje je zahteval od »tovarišev inšpektorjeva legitimacije, Franč Podpečan nama je svetoval, naj prideva, ko bo svetlo in podobno. Nikjer nihče ni spal, povsod so bili v službi, če že ne krepiki in mladi, pa vsaj zelo premeteni možje. Torej zelo dobra splošna ocena za nočno čuvajsko službo. Trije primeri pa so le bili takšni, ki so dali »tona celi akciji.

ODKLENJENA VRATA

V večjem podjetju na Lavi sva se mladem čuvaju predstavila kot republiška inšpektorja s podobno obrazložitvijo kot ostalim.

Pogledal naju je, malo pomislil in odklenil vrata. Nato smo skupaj pregledali obrate. Med obhodom sva ga spraševala to in ono, na kar je zelo vestno odgovarjal. Med drugim je naš pogovor potekal tudi takole:

»Ali vsakogar spustite ponoči v podjetje?«

»Ne, to pa ne.«

»Zakaj ste pa naju?«

»Če sta pa od republiške inšpekcije.«

»Kaj pa če nisva in vas napadeva?«

»Kolikor bi se dalo, bi se branil, pol pa...«

»Kaj pa če nisva tisto, kar mislite, da sva?«

Tedaj se mu je posvetilo.

»Mislite, ker nisem zahteval potrdila, da sta inšpektorja? Točno, res bi morala.«

Pa je bilo že prepozno. Ko smo se vrnili k vhodnim vratom, smo skupno opazili drugo veliko napako. Med desetminutnim obhodom so bila vrata odklenjena in ključ v ključavnici.

KAJ JE STRAH?

Podjetje ob Kersnikovi ima precej močno ograjo. Vrata so bila zaklenjena. Vendar je to edina možna pot za tistega, ki hoče nekaj pridobiti na nepošten način.

Z druge strani ni ograje.

Zagazila sva v sneg do kolen in se približala obratom.

Tišina. Nikjer nikogar. Preizkusiva prva vrata od sedmih delovnih prostorov. Odklenjeno. Vstopiva v veliki prostor. Previdno se pomikava iz enega prostora v drugega. Vsak hip pričakujem, da bo nekdo zarjul: »Kaj pa vidva tu?« in nato »lopa po glavi. Zmrzaj me po hrbtu. Tedaj prvič to noč zaželim, da čuvaj le ne bi bil tako vesten pri delu. Hip nato se spomnim na Mikliča in njegov kol v roki. Kaj če ga ima tudi ta?

Ročna baterija riše kroge na steno in vrta v temo drugega delovnega prostora. Čuvaja nikjer. Prehodiva vse prostore in globoko vdihneva zrak, ko stopiva pri zadnjih vratih na plano. Se vedno nikogar. Previdno se približava čuvajski hišici. Lojzetu svetujem, da v primeru nevarnosti močno blisne s »flešem« in tako opozori nekoga, ki bi hotel biti preveč agresiven. Toda tudi tu nobene nevarnosti. Čuvajska soba prijetno topla, razsvetljena in prazna. Ključ obratov vise na stenah.

Nato preplezava plot, sicer res z veliko težavo in na ulici si oddahneva. Verjemite, lahko bi odnesla marsikaj.

NAGLUŠEN BREZ SLUŠNEGA APARATA

Na Mariborski cesti obiščeva veliko skladišče.

Stopava glasno, vendar previdno, saj je previdnost mati modrosti. Tudi tu nikjer nikogar. Greva mimo hišice čuvaja, kjer gori luč. Približno pet najst minut si ogledujeva velika skladišča in premišljava, kako bi lahko naložila to in ono. Nato se približava hišici in zagledava skozi okno čuvaja, ki čita knjigo. Lojze se pripravi na posnetek skozi okno. Pod nogami škriplje sneg, da bi mrtvega prebudil. Dve minuti se prestopava pod oknom. Nič. Nato pa se čuvaj nenadoma dvigne in pomoli glavo skozi vrata. Skušava mu razložiti, kaj delava tu, pa ne razume. Tedaj spregovori:

»Počakajta trenutek, veste ne čujem, kaj govorite. Naglušen sem, pa sem odložil slušni aparat.«

PRETEP

Se enkrat nama je postalo vroče. Čuvaj v Eto-lu Vranu Podpečan je budno opravljal svojo službo. Odprl nama je, ko sva potrkala. Predstavila sva se kot inšpektorja. Jasno in glasno nama je povedal, da naju ne pozna in če kaj hočeva, naj prideva jutri. Še danes ne vem, zakaj sem ga tisti trenutek vprašal:

»Ste sami tu?«

Verjetno je razumel vprašanje napačno, saj je počasi povlekel iz žepa težke ključke in si jih nametil na roko, odstopil za korak in se pripravil. Z Lojzetom sva se hitro spogledala. Se hitreje pa sva mu takoj razložila za kaj gre. Zaključili smo s smehom olajšanja — vsi trije.

Kot sem povedal že na začetku, je akcija uspela kljub tem trem primerom, resnici na ljubo povedano pa bi lahko bila ta služba še bolj organizirana tako glede na ljudi kot sredstva, s katerimi razpolagajo. Sicer pa, vsa čast jim, ta služba ni lahka in potrebuje zdravega človeka.

Tekst:

Milan Seničar

Foto:

Lojze Srše

nr
naši razgledi

DENARCI, KAM, KOLIKO?

Vsakoletni zbor Kreditne banke v Celju, ki je razvejala svoje krake kar precej izven meja nekdanjega celjskega okraja, tja v Slovensko Bistrico, na Koroško in še kam, ne pomeni dolgočasne formalnosti bančnikov. V veliko dvorano narodnega doma v Celju sedajo vsako leto resnični poslovni partnerji. Minuli petek, ko je bil tak zbor v Celju je sicer prišlo samo 52 odstotkov vseh članov banke, toda po »teži« kapitala so leti predstavljali kar 73 odstotkov vseh glasov.

Tudi tokrat so na začetku obravnavali politiko, ki jo je izvajala KB s svojimi poslovnimi enotami na terenu. Kopica števil bi na tem mestu nedvomno bila pretrujajoča, vendar brez vsake številke le ne bo šlo.

Za lani je značilno, da je celjska KB v svoji regiji z izrednim posluhom za hitre naložbe pomagala gospodarstvu s kratkoročnimi krediti. Vrednost teh kreditov se je v letu 1968 povečala kar za 28 odstotkov, s čemer je bila dana precejšnja injekcija za poživitev gospodarstva. Kratkoročno kreditiranje je imelo tudi pozitivno posledico v tem, ker so lahko gospodarske organizacije večji delež lastnih sredstev naložile v smotne investicije. Na vsem območju je zaznati izredno težnjo po hitrih obnovitvah, novogradnjah in rekonstrukcijah proizvodnih obratov z edino željo po vključevanju v enakopravnejše nastopanje na domačem in tujih tržiščih. Med pomembnejše povečane vire kratkoročnih sredstev, ki so omogočili, da je banka lahko povečala kratkoročne obratne kredite — ti so za oživitve bili zelo potrebni — so bili povečani depoziti članov banke, povečane hranilne vloge in povečan kredit pri NB. Skupno so se ta sredstva povečala lani za 125,8 milijona Ndin.

Nove investicijske naložbe s strani banke so bile v industriji pri rekonstrukciji tovarne EMO, Kovaške industrije Zreče, pri rekonstrukciji »Metke«, za izgradnjo »Etola«, pri gradnji novega obrata LIK Soštanj, podjetja »Polype« Soštanj, Valjarne »Impol« v Slovenski Bistrici, pri rekonstrukciji tovarne usnja Slovenj Gradec, pri gradnji nove tovarne konfekcije »Oblačilac

v Rogoški Slatini in pri rekonstrukciji tovarne »Jutranjka« v Sevnici.

Kmetijstvo: investicije v hmeljarstvo, vinogradništvo, nekaj pa tudi za razvoj sadjarstva, obnove govejih hlevov in kokošnjakov za kokoši-nesnice. V trgovini so dobili investicijske kredite za razširitev poslovnih prostorov in skladišč, in sicer MERX, Tkanina, MODA, Tehnomicator in Zarja v Slovenj Gradcu.

V zvezi s tem naj tu omenimo, da se je KB Celje s pogodbenimi zavezami v obdobju od leta 1968 do 1970 izraziteje vlagati v razširitev materialne baze trgovine na širšem celjskem področju. Tu je očitno bilo precej zamujenega, pa bi želela trgovska podjetja to sedaj nadoknaditi. Del tega programa kajno realizirati tja do leta 1972, vendar le manjši del. Od skupnih investicijskih naložb v gospodarstvu v tem obdobju, ki so po bančnih računih ocenjena na 240 milijonov Ndin, bo trgovina dobila 42 odstotkov oz. 99 milijonov Ndin. O tem je že razpravljala kreditni odbor celj-

FRANJO KRIVEC

ske banke. S strani predstavnika združenja za trgovino je bil dan očitak, da banka ni dala dovolj sredstev na razpolago za kreditiranje trgovine in da na drugih področjih namenijo za poslovanje te gospodarske veje več denarja (v Sloveniji 33 odstotkov vseh kreditov) vtem ko na celjskem območju samo 26 odstotkov.

Nasploh glede plasmanov so predstavniki banke na zboru banke v Celju pojasnili, da čisto dosledno ni bilo mogoče izvajati selektivne politike sprčo dejstva, da so v tej regiji tudi nekatere gospodarske organizacije v črni, barvasti, usnjarski in tekstilni industriji, ki jim je treba s premostitvami pomagati v težavah na zeleno vejo.

Na zboru je bilo med drugim slišati resno opozorilo predstavnika iz Celja Jožeta Jakoba, ki se je zavzel za doslednejše izvajanje politike financiranja stanovanjske izgradnje. Precej sredstev je ostalo neizkoriščenih in so se koristila med letom za

kratkoročne kredite ostalim gospodarskim vejam. Dohodek, ki je iz tega nastal, bi se moral po mnenju J. Jakoba vrniti namembnosti, torej za financiranje stanovanjske izgradnje. Ta predlog ni bil osvojen, vendar ne glede na to opozarja, da bi morali pri financiranju stanovanjske izgradnje biti doslednejši. Prav na tem področju standarda namreč zelo zaostajamo. Če bi imela podjetja (gradbena namreč) že zgrajena in vseljiva stanovanja, bi se brez dvoma ljudje v samoupravnih organih lažje odločali za nakupe stanovanj kot je to slučaj sedaj. Vsekakor je pričakovati, da bo v tem letu na razpolago več sredstev za investicije v stanovanja in da bo to vplivalo na poživitev blokovne gradnje.

Bralce bo nemara zanimala tudi problematika potrošniških kreditov. Za lani je bilo značilno, da so se ti krediti nanaglo povečali in to v mejah KB Celje za 40,5 milijona Ndin oz. kar za 72,5 odstotka v primerjavi s bilančnim stanjem koncem leta 1967. Precej blaga iz proizvodnje je šlo v trgovino in tu je zaradi potrošniških posojil bilo tudi več prometa. Letos je pričakovati blažji porast potrošniških kreditov. Iz bančnih virov računajo na kakih 15 odstotkov več kreditov, na splošno pa je obseg kreditiranja odvisen od splošne dinamike v gospodarstvu širše celjske regije.

Zastran smernic poslovne politike v letu 1969 bo v bistvo nadaljevana zastavljena smer, t.j. vlaganje sredstev v modernizacijo in avtomatizacijo, v osvajanje nove proizvodnje, predvsem tržne, v trgovino za nadaljno razširitev poslovnih prostorov, za razvoj deficitarne obrti, prožno politiko pa bo zasledovala tudi pri obravnavanju kratkoročnih kreditov za obratna sredstva. Seveda pa je osnovno v poslovnih usmeritvi za leto 1969 prizadevanje, da zbere banka kar največ denarnega potenciala in sicer v kreditnem skladu banke, na depozitih, v hranilnih vlogah in iz kreditov pri drugih bankah. Za konec naj omenimo, da ima celjska KB s svojimi enotami skupno 93.000 vlagateljev hranilnih vlog in da je to število v preteklem letu naraslo za več kot 9000 vlagateljev.

STALIŠČA - RAZPRAVA

ŠE NISMO VSI ZBEŽALI!

Novi Tednik je pod dramatičnim naslovom BEZLJO ZDRAVNIKI objavil kopico raznih trditve, ki so jih avtorji članka izluščili iz prostih pogovorov z raznimi zdravstvenimi delavci, mogoče tudi z drugimi občani. Ne bom se spuščal v to, kakšen je namen te akcije in tega bučnega obveščanja naše javnosti. (Politika ekspresu je to vest izkoristila kot posebno poslastico.) Skušal bom jasneje osvetliti nekatera vprašanja, predvsem zaradi tega, ker sodim, da je celjska bolnišnica tako pomembna slovenska zdravstvena ustanova, da občanom in zdravstvenim delavcem ne sme biti vseeno, kakšen ugled in zaupanje uživa.

KAJ JE SPLOH CELJSKA BOLNIŠNICA?

Kadar pišemo in govorimo o celjski bolnišnici, imejmo pred očmi, da je ta veliki kolektiv neke vrste federacija številnih specializiranih in strokovno samostojnih medicinskih ter strokovnih služb, v samem mestu kot tudi zunaj njega (Vojnik, Novo Celje, Ravne). Vsak oddelek pomeni zaključeno delovno enoto in ima svojo specifično dejavnost. Skupna zmogljivost bolnišnice je 1180 standardnih bolniških postelj. Po obsegu in kakovosti svoje specializirane dejavnosti, po opremljenosti in kadrovski zasedbi štejemo to bolnišnico v kategorijo tretje največje slovenske bolnišnice, ki skrbi za zdravje 220.000 prebivalcev, kolikor jih je na njenem naravnem gravitacijskem območju. Nekateri oddelki, ki jih manjše periferne bolnišnice nimajo, imajo še znatno večje gravitacijsko območje (otorina, okulistika, nevrologija, psihiatrija, dermatovenerologija, patologija itd.).

Vse strokovne analize, ki jih objavljajo razne republiške in druge strokovne službe, priznavajo naši bolnišnici velike medicinske uspehe ob največji racionalnosti poslovanja in ob največji obremenjenosti našega medicinskega in drugega osebja. Lani smo sprejeli na zdravljenje 26.457 bolnikov. Po svobodni izbiri zdravnikov in zdravstvenih ustanov smo imeli več kot 60.000 oskrbnih dni pri bolnikih iz drugih regij. Poleg tega je naše specializirane ambulantne obiskalo več kot 150.000 bolnikov. V naši bolnišnici se je rodilo lani 3500 otrok, umrlo pa 400 bolnikov. Naši zdravniki so opravili na tisoče velikih operacij in na desettisoče terapevtskih, diagnostičnih in laboratorijskih posegov. Vse to so opravljali tako rekoč non-stop, podnevi in ponoči, ob praznikih in nedeljah.

Vsak popis bolezni skriva v sebi zanimive in zapletene drame, pa tudi tragedije — povsod ena sama krvava in nekrvava borba za življenje in smrt. Bolnišnica ni zdravišče, niti lebovišče ali rekreacijski center. Še tam najdemo goste, ki bodo to ali ono hudo kritizirali. Lahko trdim, da je večina naših bolnikov z malimi izjemami, ki smo jim lahko pomagali, zadovoljna z našim delom in celotno medicinsko kakor drugo oskrbo. To nam dokazujejo številne vsakodnevne pismene in ustne zahvale ter priznanja s strani bolnikov ali njihovih svojcev. Celo od zahtevnejših tujcev, ki smo jim nudili medicinsko pomoč, dobivamo javna priznanja. Če objavljamo slabe ocene naše bolnišnice s strani posameznikov, potem moramo poudariti tudi to dejstvo. Če je ob vsem tem materialna stimulacija za

zdej še slaba, vsaj ne pozabimo moralnega priznanja in stimulacije za delo.

KAKO JE Z MEDICINSKIMI IN DRUGIMI KADRI V BOLNIŠNICI

V ilustracijo naj navedem, da je bilo leta 1952 v naši bolnišnici le 19 stalnih zdravnikov in 9 stažistov. Danes je v bolnišnici kar 85 stalnih zdravnikov in kakih 20 stažistov letno. Med stalnimi zdravniki so trije priznani univerzitetni učitelji, 1 doktorja znanosti, 17 primarijev, 33 specialistov ter 32 specializantov. V zadnjih petnajstih letih je šlo skozi našo bolnišnico kakih 200 zdravnikov (stažistov, specializantov, specialistov itd.). Vsi ti so danes na raznih odgovornih mestih v zdravstveni službi, tako na našem širšem celjskem območju kakor tudi zunaj njega. Mnogi so eminentni predstojniki raznih oddelkov v drugih slovenskih bolnišnicah ali samostojni specialisti na klinikah. Nekaj jih je v zamejstvu. Nekateri so se vrnili v svoje sosednje republike. Omeniti moram, da prihajajo zelo radi k nam na specializacijo zdravniki iz drugih republik.

Primarij doktor IVAN KOPAC

Javnost velja prav tako obvestiti, da kljub jadikovanju beležimo letos rekordno število strokovnih kadrov. Strukturalna sprememba se je glede na strokovno izobrazbo v zadnjih letih močno spremenila v prid zdravstvenih delavcev — s fakulteto, višjo in srednjo izobrazbo. Manj pa je pomožnega in administrativnega osebja. Tako naj na primer omenim, da imamo poleg zdravnikov kar 72 ljudi z višjo ter 218 s srednjo izobrazbo. Do kadrovskih sprememb pa bo prihajalo tudi v bodoče. Pri tem nastaja pereč problem, kako strokovni kader plačevati, saj je dotok finančnih sredstev počasnejši oziroma ni v skladu s potrebami.

Večina naših primarijev, predvsem kirurgi, na katere letijo te pripombe, so uporabili nešteto delovnih ur pri asistencah mlajšim kolegom pri raznih operacijah in tudi sicer pri strokovnem izpopolnjevanju. Od kod taka nevhvaležnost in taka dezinformacija naše javnosti? Predstojniki oddelkov in bolj izkušeni primariji menijo, da ne gre za »generacijski« problem v naši bolnišnici, ampak da morajo biti mlajši kolegi hvaležni svojim predstojnikom, pa tudi kolektivu celotne bolnišnice, ki jim je s svojimi sredstvi omogočil specializacijo, študij, jim dal znanje in kruh. Vodstvo bolnišnice ne zasleduje nobene politike, ki bi zdravnike favorizirala kot posebno kasto. Glasno in jasno pa moramo poudariti, — no menimo, da so zdravniške pomembna kategorija zdravstvenih delavcev v bolnišnici. Med zdravniki samimi pa tudi ne more biti popolne uravnoloke, ker niso vsi enako obremenjeni in ker nimajo vsi enakih odgovornosti. Zato so tudi pravice različne. Pri nas je raje več uravnilovskih tendenc kot tako imenovanih privilegijev. Vsi ne morejo biti šefi oddelkov ali vodje služb. Brez odgovornih in vodilnih zdravstvenih delavcev pa si ne moremo predstavljati organizacije zdravniškega dela v bolnišnici.

(Konec prihodnjije)

FRIDA MLAKAR

Menda ni Celjana, ki ne bi poznal nekdanje Mlakarjeve pekarnice na začetku Nove vasi. Pa čeprav je zdaj že dolga leta »Veležitarjeva«, se vsi najboljše razumemo, če govorimo kar o Mlakarjevi. Kruh, ki ga spečejo tu, je še vedno tako dober kot včasih, zato je razumljivo, da pekarna ni nikoli prazna in da tople štruce kar sproti prodajajo.

Sedemindeset let bo že, kar roma lepo dišeče in svetlo zapečen kruh v naše mreže in cekarje skozi roke Fríde Mlakarjeve. Izročila nam je že na tisoče hlebov in pred staro marmorno prodajno mizo se je zvrstilo že več

generacij. Če nam kdaj potreže kdo drug, smo kar presenečeni, kajti prav zares smo se navadili na ljubeznivo pojavo naše stare znanke. Zato mi je bilo hudo siliti vanjo, kajti branila se je. »Nisem rada v časopisu! Tako težko je govoriti o sebi...«

Okrogla očala so se nenedoma zarosila. Hudo ji je bilo, da bi me zavrnila. Sodi namreč med tiste, ki so rasli pred njenimi očmi, ki jim je tolikokrat stisnila v roko žemljico ali posladkan kifelj in ki se vedno z veseljem vračajo v to prodajalno in to ne samo zaradi kruha, temveč tudi zaradi nje —!

Tudi tokrat so se s polje vabljivo ponujali topli krofki, vonj po svežem kruhu pa se je mešal zmrazom, ki je udiral v prodajalno skozi vrata, katerih kljuko so si ljudje kar naprej prodajali.

»Pravijo, da poznate slehernega svojega kupca in da kruh kdo kupuje. Je to res?«

»Bo že res. Veste, človek se navadi na ljudi, če jih tako dolgo pozna!«

»Kdaj pa ste pravzaprav prišli v Celje?«

»V Celje sva prišla iz Velenja, kjer sva se 1928. leta poročila. Leta 1932 pa sva začela tu graditi.«

»Ste kdaj sami zamesili kruh?«

»Ne, to pa nikoli! Ni bilo časa, pa tudi — tudi to delo je treba znati!«

In potem sem zastavila svoje najnerodnejše vprašanje: »Katero obdobje doslej je bilo za vas najtežje?«

Ze v naslednjem trenutku mi je bilo žal, kajti po licih nje, ki jo poznamo kot zbrano, ljubeznivo prodajalko, ki je svojemu »prosim«, »izvolite« in »hvala« vedno pripravljen dodati še kaj duhovitega, so se zatrkjale solze.

»Vsega je bilo — dobrega in slabega. Najhuje zame pa je bilo, ko sem izgubila moža...«

Dan nato mi je nekdo, ki jo ima prav tako rad kot mi, povedal, da bo letos že v 70. letu in še pristavil: »Če bo njo kdaj hotela poiskati smrt, bo morala priti za pull!« No, to se gotovo še ne bo tako kmalu zgodilo, pa čeprav so redki trenutki, ki jih Mlakarjeva preživi kje drugje.

»Bilo bi mi dolgčas,« je rekla, »če ne bi več delala.«

Potem je snela očala in prosila, naj če že moram, hitro napravim posnetek. »In čisto zares — veliko bi rajši, da me ne bi dajali v časopis,« je še dodala. I. B.

SPOMINI NA K. D. KAJUHA

Bilo je na pustni torek, 22. februarja 1944. leta.

»Vsa divizija se je razmestila po kmetijah v pobočjih nad Ravnam pa tja do Belih pod...« je med drugim v knjigi »Živi zid« zapisal Stane Terčak. Sam dogodek, ki je v analih Stirinajste zapisan s črnimi črkami, pa je opisan takole:

»Komaj so borci, potrebni požitka, polegli; moralo je biti okoli šeste ure zvečer, so se Svabi prikradli iz gozda v bli-

MILAN BOŽIČ

žino Zlebnikove domačije. Straže, razpostavljene okoli hiše, so jih opazile šele takrat, ko so bili že na dvorišču...

Streli so udarjali skozi okna in vrata in se odbijali od kamnitih sten. Pesnik Kajuh, četudi

bolan, je vedel, kje je njegovo mesto v težkih trenutkih...«

In Terčakov opis po borbi: »Edina žrtev švabskega napada je ležala na kamnitem tlaku Zlebnikove veže.

Kajuh...? Pesnik Kajuh, so komaj slišno spregovorile razpokane Brinine ustnice.

Da, Kajuh je padel, je poročil komandir Runo.

Pesnik Stirinajste udarne divizije Kajuh je ležal s prestreljenimi prsi in z rano na glavi za razklatimi vežnimi vrati.

x x x

Dvanajst let pozneje.

V Šoštanju sem obiskal Kajuhovo mamu. Pot do nje je bila težka. Teško je z materjo govoriti o padlem sinu.

Njeno pripovedovanje je bila ena sama velika bolečina, ki so jo na zunanost kazale solze v očeh in ki jo je v notranjosti trpela

le mati.

Pregledovala sva slike, prebirala neobjavljene pesmi...

Na mizi je ležal šolski zvezek z rdečim ovitkom. Bil je Karljev zvezek za slovenske šolske naloge. Na njem je pisalo: VI. b razred — 1939/40. Čim sem ga odprl, sem se znova spomnil črnolasega sošolca.

Da, bilo je v šestem razredu celjske gimnazije. Profesor za slovenski jezik K. Ganter nam je vrnil šolske naloge.

— »Kako si pisal?« so se križala vprašanja.

— »Neocenjeno!« je odvrnil Karlj.

— »Zakaj?«

Odgovor na vprašanje je dal profesor sam.

— »Veste, Destovnik, vaša pisava je lepa na pogled, toda težko čitljiva. Nisem ji bil kos. Drugič pišite bolj razločno!«

Zdelo se mi je, da bi bila Kajuhova mama hvaležna za to kratko pripovedovanje, saj ji je bil dogodek iz šolskega življenja njenega sina doslej neznan.

Potem je pogovor za trenutek zastal.

Kajuhova mama je v roki držala večkrat prepognjen list papirja.

— »Poglejte, to pesem mi je Karlj napisal in pozneje med perikom prethotopil iz slovenjegraških zaporov.«

Bilo je »Nenapisano pismo iz ječera.

x x x

Na mizi so ležale pesmi. Tu je bila slika Skojevcev, ki so se 6. junija 1940. leta udeležili zborovanja v Šmarju pri Jelšah. Med njimi je bil tudi Karlj Destovnik. Tu so bile fotografije o odkritju spominske plošče pri Zlebnikovih, pred nama so ležali živi spomini na sina in sošolca...

x x x

Zdaj imata Kajuh in njegova mama, ki ji je posvetil toliko pesmi, ponovno skupen domek. Skupaj ležita na šoštanskem pokopališču. Nad njima pa je spomenik s Kajuhovo glavo, pod njo pa v kamen vklesano pesnikovo izročilo:

Lepo je živeti, toda, za kar sem umrl, bi hotel še enkrat umreti!

KMALU PO NOVEM

Letos 1. maja naj bi v Sloveniji pričel veljati novi zakon o prosvetno pedagoški službi. Gre za nekatere bistvene spremembe v organizaciji in delovanju te službe, a kar je nemara najvažnejše, za njeno ureditev v okviru slovenske nacionalnosti. Predvideno je, da bi imeli namesto 10 pokrajinskih zavodov le republiški zavod z osmimi delovnimi enotami, so pa tudi menja, ki nagibajo celo samo k štirim takim enotam (za ljubljansko, mariborsko, celjsko in primorsko območje).

Kot utemeljuje vsebinske spremembe republiški sekretariat za prosveto in kulturo v osnutku besedila za spremembo zakona o prosvetno pedagoški službi, ki je v razpravi in so ga obravnavali tudi na pokrajinskem posvetovanju v Celju, pa so te spremembe predvsem posledica dejstva, da dosedanja služba ni bila dovolj učinkovita. »S sedanjim zakonom je bila prosvetno

lotnega besedila izstopa, je preprosto povedano prehod od dosedanje decentralizacije k centralizmu, v čemer bi sicer zagovorniki samoupravljanja lahko videli tudi korak nazaj, vendar pa se je treba sprijazniti, da šolska politika navsezadnje ne more biti stvar vsake občine posebej, marveč je stvar celotne nacionalne skupnosti. Morja je nekaj tragike v tem, da je bila prosv. ped. služba na Slovenskem prva, ki je dobila samoupravni status (po ugotovitvi predsednika prosvetno-kulturnega zbora slovenske skupščine Miloša Poljanška na celjskem posvetovanju), da pa je decentralizacija pokazala slabosti. To seveda ne zanika tudi mnogih dosedanjih pozitivnih rezultatov, vendar pa je res, da so neenotna merila in različni programi, po katerih so zavodi delali, razlike v občinah samo še poglobljali, medtem ko si bo po novem zakonu prizadevati, da bodo te vedno manjše.

DRAGO HRIBAR

pedagoška služba decentralizirana, s tem pa takoj postavljen v odvisnost od ene ali več občin... Decentralizacija je povzročila tudi različno prakso pedagoških svetovalec pri ugotavljanju in vrednotenju kakovosti vsebine in učinkovitosti metod v vzgojno izobraževalnem delu... Sedanji zakon ne omogoča pedagoškim svetovalcem učinkovitih ukrepov, ki bi jih bilo treba uveljaviti, če ugotovijo pomanjkljivosti, napake in slabosti pri vzgojnoizobraževalnem delu ter kršenje predpisov v posameznih zavodih ali pri posameznih učiteljih oziroma vzgojiteljih. Pri tem je treba poudariti, da mora biti prosvetno pedagoška služba hrbtenica vzgojno izobraževalne dejavnosti. Zato ji mora družba zaupati svetovalno in nadzorstveno nalogo nad vzgojnoizobraževalnim delom.

V tej obrazložitvi je pravzaprav nakazana že tudi nova smer in vsebina prosvetno pedagoške službe. Osnovna težnja, ki iz ce-

Spremenjena vloga, zapopade na tudi v preučevanju in pospeševanju celotnega vzgojno izobraževalnega procesa, bo seveda terjala ustrezno strokovnost svetovalec (ti ne bodo več samo svetovali, ampak opravljali nadzor nad pedagoškim delom) in ena izmed zakonskih novosti bo njihova reelekcija, predvidena vsakih pet let.

Na celjskem posvetovanju je veljalo največ zanimanja statusu novega republiškega zavoda: ali bo ta ustanova javno-upravnega značaja ali ustanova, ki jo bodo postavili na temelje zakona o zavodih, oziroma z drugimi besedami, ali bo imela upravni ali samoupravni status. Če so potemtakem spremembe posledica izkušnje, je bodoči status jasen, čeprav tudi upravna ustanova navznoter ne izključuje samoupravljanja. Po drugi plati pa se šolniki iz prakse zavzemajo za centralizem in red, kajti po njihovem mnenju doslej sploh ni bilo mogoče ugotoviti, kdo je v republiki za šolstvo odgovoren. Kaže, da bo obveljalo to, kar je pametnejše.

PETA KOLONA

(Iz knjige Toneta Ferencja »Nacistična raznarodovalna politika v Sloveniji v letih 1941-1945«)

(Sestič)

Sredi leta 1940 so bili sodelavci Südostdeutsches Instituta zelo delavni v publicistiki. Tako so vojaški organi, verjetno na predlog civilne oblasti, dr. Strako, ki je bil v vojski na Norveškem, v drugi polovici maja 1940 poslali v Gradec, da je končal svojo karto »Jugoslawien: Volkliche Gliederung«, ki jo je izdal Südostdeutsches Institut skupaj z njego- »Die Volkliche Gliederung Jugoslawiens«. Tudi na tej karti je Podravje med Dravogradom in Mariborom in Kozjakom ter grebenom Pohorja prikazano kot narodnostno ozemlje, na katerem naj bi leta 1910 bilo več kot 50 odst. prebivalcev nemške narodnosti. V Prekmurju naj bi bilo poleg strnjene nemškega ozemlja tudi mešano območje, v vzhodnem delu naj bi živeli izključno Madžari, v sredini pa Prekmurci, kot da Slovencev tam sploh ne bi bilo. Približno v istem času je Südostdeutsches Institut — vendar le za službeno

uporabo — karto slovenske Štajerske, Mežiške doline in Prekmurja z vrčtanimi okrajnimi, občinskimi in katastrskimi mejami, ki sta jo skupaj s seznamom krajev septembra 1940 po naročilu nemškega letalstva izdelala dr. Straka in dr. Sattler. Novi sodelavec Instituta in docent graške univerze dr. Hermann Ibler je takrat pripravil tudi študijo »Des Reiches Südgrenze«, ki jo je Institut razmnožil in razposlal kot zaupno zadevo. V njenem uvodu se je dr. Ibler skliceval na Hitlerjeve besede v Münchnu 25. februarja 1940, ko je dejal, da ima za nemški prostor vse, kar so Nemci kultivirali, civilizirali in gospodarsko razvili. Dr. Ibler je poudaril, da je treba tudi slovensko Štajersko imeti za sestavni del nemškega življenjskega prostora in jo »rešiti nezasužnjenega pozabljenja«.

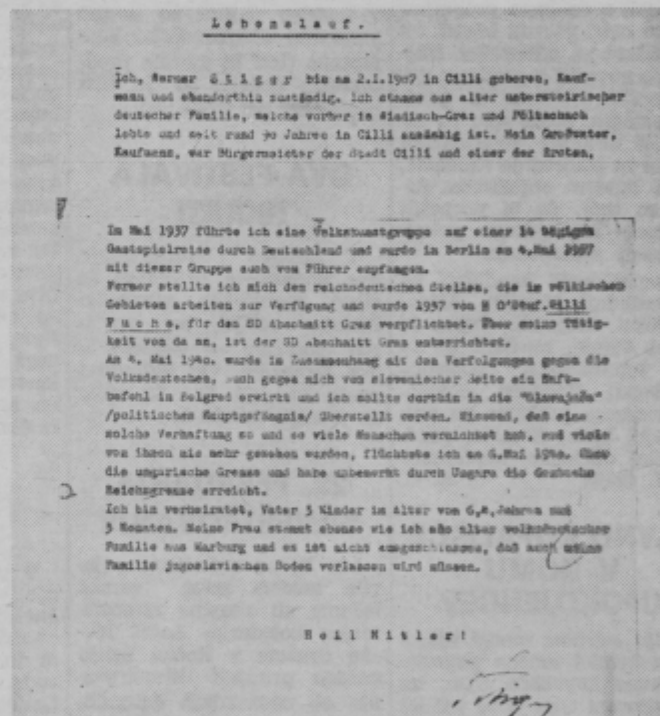
Še isto leto, tj. 1940, so Südostdeutsches Institut in Gaugrenzlandamt v Gradcu ter Gaugrenzlandamt v Celovcu začeli pripravljati razne priročne elabo-

rate, ki bi naj koristili pri okupaciji slovenskih predelov, ter pri tem uporabljali tako člane Švabsko-nemške kulturne zveze kakor tudi vohunsko mrežo, ki sta jo vzpostavili varnostna služba (Sicherheitsdienst) in vojaška obveščevalna služba (Abwehr). Ne da bi se spuščali v obravnavo problema nemške pete kolone v Sloveniji — to je po razpoložljivih virih kar se da vestno opravil dr. Biber v svoji (Nacizem in Nemci v Jugoslaviji) — bom skušal s pritegnitvijo nekaterih virov predvsem prikazati nacistično vohunsko mrežo, ki je zbirala in spravljala v Gradcu podatke za sestavo raznih priročnih elaboratov in seznamov.

Po anšlusu so nacisti tudi na avstrijskem ozemlju vzpostavili vohunsko mrežo varnostne službe (SD-Abschnitt), ki sta ju vodila v Gradcu na Leechgasse 52 najprej SS-Hauptsturmführer Willi Fuchs, nato SS-Obersturmbannführer Otto Lurker, v Celovcu pa SS-Obersturmbannführer Fritz Volkernborn. V obeh oddelkih sta vohunsko delo na slovenskem ozemlju vodila oddelka VI (SD-Ausland), tj. vohunstvo v inozemstvu. V Gradcu je ta oddelk vodil dr. Bernhard Bauer. Nemška vojaška obveščevalna služba »Abwehr« oziroma njen II. urad (Ausland, tj. inozemstvo) je v Salzburgu in na Dunaju, tj. na sedežih povelj-

stev vojnih okrožij, vzpostavila t.i. »Abwehrstelle« (Ast), v Gradcu in Celovcu pa oddelka pod masko t.i. »Wermachtsarchiv«, t.j. vojaških arhivov. Vodja

»Wehrmachtarchiva« v Celovcu je bil major Andreas Zizelsberger (»Hans Weber«), v Gradcu pa major Radtke (»dr. Riedl«). (Dalje)

Rezultate nacističnega političnega delovanja med folksojčerji je nemško totalno vohunstvo zelo izkoriščalo. V Celju je imel v tej dejavnosti največ zaislug Werner Stiger. To je večkrat sam zapisal, tako pa so menili tudi njegovi vohunski šefi v Gradcu.

SNEG NI SAMO VESELJE

V Celju smo navajeni, da se sirene oglasijo tedaj, ko narasle reke prestopajo bregove in se razliva v okolico.

Tokrat, in najbrž tudi prvič, pa so se v nedeljo popoldne oglasile zaradi snega. Alarm zaradi novozapadlega snega!

Debela snežna odeja, ki je še kar naprej kipela, je povzročila resne težave ne samo na cestah, v prometu, marveč tudi drugje. Mnoge strehe so zaškrpale, zamažala so se ostrešja in marsikje so začeli pokati zidovi. Premnogi avtomobili so postali velike kepe snega, nekateri so obtičali v snegu in tako še bolj zaprl pot, ki se je čedalje bolj očila.

Autobusi so prihajali in odhajali z zamudami. Podobna slika se je ponavljala na železnici. Tu je plaz pod Vipoto za dobri dve uri zaprl desni tir. Motorke so ostale doma; bolj se so uveljavile stare parne lokomotive. Pravzaprav presenetljiva ugotovitev v času hitrega vzpona moderne tehnike!

Sirene so opozorile na nevarnost! Stali so se člani občinskega štaba za obrambo pred elementarnimi in drugimi hudimi nesrečami. Ukrepi so bili takojšnji. Podobno je zaživel v delovnih kolektivih. Pa ne povsod tako, kot bi moralo! Mnoge je bilo treba klicati posebej, celo izmenično. Pustna nedelja je opravila svoje! Zal,

pa sneg tokrat ni bil samo v veselje otrok, marveč je prinašal nesrečo!

Edine, ki ni bilo treba klicati posebej, ker so bili že več ur pred tem nepretrgoma na delu, četudi so pustne veselice vabile na rajanje, so bili člani kolektivov celjskega cestnega podjetja, komunalnega podjetja Ceste-kanalizacije in Javnih naprav. Napovedali so boj in počasi, korak za korakom, od ure do ure, zmagovali. Stroji so brneli. Zdal se je sam povedal. Ure so tekale in pred prizadeti ljudmi je bila že druga noč. Čeprav utrujeni, niso popustili. Na pomoč so jim prišli tudi pripadniki celjske garnizije JLA.

Nedelja je postala delovni dan. Na poziv občinskega štaba so se zganili tudi hišni sveti. Začelo se je čiščenje pločnikov in dohodov do stanovanjskih blokov.

V akcijo pa je stopil tudi kolektiv celjskega radia in od pol četrte ure popoldne naprej vse do poznih večernih ur neprenehoma opozarjal, svetoval, klical in poročal. Znova se je izkazala prednost hitrega obveščanja!

Tokrat sneg ni prinesel samo veselje, prinesel je tudi nove skrbi in prenekatero nevarnost. Le hitri akciji se lahko zahvalimo, da je začetek minil brez težjih posledic. M. Božič

CELJE

ZBORI

VOLIVCEV KONČANI

Po programu, ki so ga sprejeli, se bodo jutri, v petek, 21. t. m. končali zbori volivcev v celjski občini; zdaj pa se zavzemajo, da bi ga zgradili v Jurčičevi ulici, približno tam, kjer so zaklonišča. -mb

FRANKOLOVČANI SO IZBIRALI

Kljub visokemu snegu se je prejšnjo nedeljo zbralo v Frankolovem precej občanov, ki so na svojem zboru razpravljali o volilnem programu ter po ostri presoji izbrali tri kandidate za odbornike. Največ so govorili o gozdnem gospodarstvu oziroma o gozdnih skladih, poleg tega pa zahtevali ureditev veterinarske službe in plačevanje skotnine, ki ni povsem objektivno. Zeleni so tudi, da bi pospešili ureditev kmetijskega pokojninskega zavarovanja.

Frankolovski kandidati pa so naslednji tovariši: Alfonz Operčkal, Bogomil Pejha in Karel Stante, medtem ko so za republiškega poslanca predlagali Bogdana Snabla. Za zveznega poslanca pa predlagajo Janka Ževarta, predsednika občinske konference SZDL Celje. E. C.

JAVNO KOPALIŠČE V DOMU UPOKOJENCEV

Celje oziroma mnogi njegovi prebivalci močno pogrešajo javno kopališče. Tisto na Slandrovem trgu je že več let zaprto. Ko so ocenjevali, koliko denarnih sredstev bi morali imeti za njegovo obnovo in usposobitev, so ugotovili, da bi ta znesek znašal blizu 50 milijonov starih dinarjev. Toda, ker je adaptacija vedno le časna ureditev starih in v tem primeru tudi dotrajanih naprav, se je pojavil drug predlog, po katerem naj

bi javno kopališče uredili v novem domu upokojencev v Celju. S tem predlogom se strinja tudi celjsko stanovanjsko podjetje.

Po prvotnem načrtu bi moral novi dom upokojencev stati v Čuprijski ulici; zdaj pa se zavzemajo, da bi ga zgradili v Jurčičevi ulici, približno tam, kjer so zaklonišča. -mb

LASKO

BLIZU 80 KANDIDATOV ZA 28 ODBORNIŠKIH MEST

Na dvanajstih krajevnih kandidacijskih konferencah v Laški občini so občani evidentirali 77 kandidatov za odbornike v občinsko skupščino. Manjkajo samo še kandidati iz Brez nad Laškimi, kjer so zameti in sneg v nedeljo najbrž že drugič preprečili kandidacijsko konferenco (biti bi morala predpreteklo nedeljo in je bila preložena na preteklo).

DVA FESTIVALA HKRATI

V Laškem pripravljajo dve pomembni prireditvi in sicer republiško pionirsko filmsko revijo ter srečanje pionirjev — gasilcev iz vse Slovenije. Ob prireditvi bosta na isti dan in sicer za praznik mladosti.

22. FEBRUARJA SILVESTROVANJE

Ne. Ni se v Laškem pojavila kakšna nova verska ločina ali skupina reformatorjev koledarja. Lovci lovske družine v Rečici imajo navado prirejati silvestrovanje ob nenavadnih datumih, a tokrat so za svoj skok v novo lovsko leto izbrali 22. februar. Prireditve bo v sindikalnem domu v Zgornji Rečici. Ker bo na sporedu lovski ritual, krst in podobno, utegne vsa reč ob vremenu, ki se letos ponuja, biti zelo zanimiva. Toda slišali smo, da je prireditve le za povabljenec!

ZALEC

ZAPUŠČAJO ORGANIZACIJO

Združenje borcev NOV Tabor v Savinjski dolini ima v svoji organizaciji 192 članov. Sodelovanje v narodno-osvobodilni borbi je uveljavilo 91 odstotkov članov, trije odstotki pa so vložili še zahteve za priznanje posebne dobe. Ostali zahtevkov niso vložili kljub temu, da so jih na to opozorili na obnem zboru kot tudi še kasneje. Ker je rok za uveljavitev posebne dobe potekal že pred dvema letoma, se zdaj neupravičeno razburjajo in vračajo izkaznice z izgovorom, da od organizacije nimajo ničesar. -pik

TUDI V TABORU PRVI KANDIDATI

Prejšnji teden je bila razširjena seja krajevnih organizacij Socialistične zveze, na kateri so evidentirali prve kandidate za nove odbornike občinske skupščine. Za odbornike občinske skupščine območje Tabora, Ojstriške vasi in Kaple so evidentirali kmeta Alojza Kovčeta iz Ojstriške vasi, kmeta Franca Pustoslemška iz Kaple in učitelja na šoli Vransko Adija Zoreta. Za volilno območje Črni vrh, Miklavž in Loke pa so predlagali Frančko Rožanc, kmečko delavko iz Črnega vrha, Martina Raka, kmeta iz Miklavža in Antona Mraka, prav tako kmeta iz Črnega vrha. -pik

RAZVESELILI BODO ŽENE

V pripravah na praznovanje 8. marca, dneva žena, študira šolska mladina igrice »Mačeha in pastorka«. Tu di moški pevski zbor pod vodstvom dirigenta Milana Lesjaka se bo predstavil z novim repertoarjem. Sodelovanje pri kulturnem programu pa je ponudila tudi mladina Tabora. Po proslavi, ki bo v nedeljo po 8. marcu, bodo prevzele iniciativo tečajnice kuharskega tečaja, ki bodo ob tej priložnosti pokazale, kaj so se naučile na svojem tečaju. -pik

MALI INTERVJU

Sprašuje: MILAN SENIČAR

Odgovarja: GUSTI GLAVAC

Zaustavil sem ga na bencinski črpalki ob njegovem avtomobilu. Voznik je že 24 let, pa dosedaj še ni »oplašil« človeka, kot je sam povedal. Pohvala, vredna priznanja in kratkega razgovora.

»Zakaj je toliko nesreč na celjskih cestah?« — »Ceste so tu in tam slabo označene, vozniki pa ne upoštevajo omejitev hitrosti, temveč vozijo kolikor zmore vozilo.« »So Celjani dobro vzgojeni glede na cestni promet?« »Mislim, da je prav vzgoja tisto, kar bi lahko najbolj preprečilo stalno naraščanje prometnih nesreč. Posebej velja to za otroke.« »Kaj pa gostota prometa?« »Mislim, da nisem edini, ki pravi, da je gostota prometa že zdavnaj — tu pri nas v Celju — prerasla možnosti za varen promet. Na cesti vidiš vse, kar hočeš.« »Je to velik vzrok za prometne nesreče?« »Povejte mi, kaj naj naredi voznik motornega vozila, če nenadoma skoči pred avtomobil otrok ali starejša ženska? Ničesar! Zaviranje, umikanje, je možno le če je razdalja dovolj velika.« »Vas moti tudi mešanica prometa na cesti I. reda?« »Prav gotovo. Kolesarji, vprege in počasni traktorji ne sodijo k hitrim vozilom. Zato so nesreče kolesarjev tako pogoste.« »Ste čuli za predlog o izločitvi teh počasnejših s ceste I. reda?« »Sem za ta ukrep. Kolesarji bi morali na stranske ceste že zaradi njihove varnosti, seveda pa bi morale biti te obvozne poti primerno urejene.« »Kaj pa kolesarske steze?« »Te bi morale biti mnogo varnejše kot so, za kolesarje namreč.« »Kako je z vljudnostjo ali če hočete, voznikiškim bontonom?« »Žal je to tisto, kar manjka mnogim udeležencem prometa. Če bi bili vozniki med seboj obzirnejši pri vožnji, marsikatera nesreča ne bi bilo.«

MOZIRJE

OTROŠKA MAŠKARADA

Mozirjani, ki so pred leti privabili s svojimi pristnimi prireditvami mnogo gostov, so tudi letos pripravili nekaj prireditve. Zal se v organizacijo ne vključujejo vsi, ki bi od teh prireditve lahko imeli dobiček, tako da prireditve zaradi skromnih sredstev izgubljajo na kvaliteti. V nedeljo je bila v Mozirju otroška maskarada. -ez

ONEMOGOČENI ŽEKOVEC

Čeprav žičnica iz Žekovca na Golte res še ni nared, kot so to obljubljali, se ne moremo sprijazniti z dejstvom, da ni niti v Žekovec splužena, da bi lahko tudi slučajnostni obiskovalci že zdaj prišli vsaj do spodnje postaje. Nerazumljivo je, da to, na oko nebitveno malenkost, odgovorni obravnava s takšno neprizadeto stjo.

VELENJE

PRIPOROČILO NI ŠLO V KOŠ

Občinska skupščina je konec preteklega leta razpravljala o gradnji večjih stanovanjskih objektov in sestavila priporočilo delovnim organizacijam naj se v prihodnje nekoliko bolj orientirajo na blokovno gradnjo stanovanj. Razlogov zato je več in to popolnoma upravičenih. Očitno priporočilo skupščine ni šlo v koš, kot se nemalokrat dogaja s podobnimi priporočili, pač pa so večji delovni kolektivi odločno podprli težnjo po oživitvi blokovne gradnje. Tako bodo že letos začeli v Velenju zidati več stanovanjskih stolpcev in stolpnic. Navsezadnje je le marsikdo spoznal, da je potrebno z zemljo na komunalno urejenih območjih varčno ravnati.

SKORAJ TISOČ VLAGATELJEV VEČ

Velenjska enota Kreditne banke Celje je imela konec decembra v seznamu 8632 vlagateljev hranilnih vlog. V enem letu je njih število poraslo skoro za 1000 vlagateljev. Varčevalci so naložili v banko več kot milijardo starih dinarjev.

ODLOČNOST V ŠENTILJU

Čeprav so se v velenjski občini začele komaj uvodne razprave o samoprispevku, ki naj bi ga občani v nekaj letih zbrali za financiranje nekaterih komunalnih in šolskih problemov, so se prebivalci okoliša Šentilja pri Velenju odločili, da bodo po svojih močeh prispevali k gradnji nove podružnične osnovne šole v kraju. Glavni prispevek za šolo bo kajpak dala izobraževalna skupnost. V Šentilju so tudi že ustanovili odbor za gradnjo šole. Izmed vseh adaptacij in novogradenj velja šola v Šentilju v letošnjem in v bodočem programu prednost. Razmere, v kakršnih se vrši pouk na Šentiljski podružnični šoli, so nevzdržne in je zato bil skrajni čas, da se z gradnjo prične.

KAVA
praznično razpoloženje

KONJICE

LIPTOVSKA ULICA

V znak prijateljstva in bratstva s prebivalci mestom Liptovsky Mikuláš Češke so Konjičani prenovili dosedanje Novo ulico v Liptovsko ulico. To je ulica, ki jo omejujeta šola Jana Jereba na eni in boškonusovo stanovanjsko na drugi strani.

ZAHVALA SORODNIŠKIM ŽRTEV

Zadnja leta, odkar je za urejanje skupnih grobnic na Straničah prevzela občinska skupščina Slovenske Konjice, so ti grobovi vzorni urejeni. Ni praznika, da bi predstavniki družbenopolitičnih organizacij ali pionirski dijaki, položili šopke cvetja in vence tudi k spomenu, kjer počiva sto takih Sorodniški padlih junakov občinske skupščine za skrbno pozornost in zahvaljujajo kajti grobovi, kjer počivajo njihovi najdražji, so zdaj taki, kot si jih svojci želijo.

NAGRAJENA PRIZADEVNOST

Na slavnostni seji ob obisku prazniku je predsednik občinske skupščine Slovenske Konjice Cveto Jančič izročil katerim občanom priznanje zahvalo za njihovo prizadevnost. To so: ing. Dušan ob odhodu na drugo delovno mesto, Berta Založnik, Slov. Konjice, Jelka Rus, Prilazdovc, ki uspešno vodi injiški otroški vrtec, sodr. Ludvik Vidmar, ki odhaja drugo delovno mesto, gosniar Vlado Ulipi za vzor gostinsko dejavnost, B. Bajda, predsednik poravnega sveta v Slov. Konjice, kmet Pavel Pogorelec za skrbnega gospodarjenja z zidovi, Anton Cernjavič, ki lo uspešno deluje v TVD P. tizan v Zrečah, Friderik Gšek, delavec iz LIP-a za racionalizacije dela, B. Podvršnik zaradi svojih zadevanj za razvoj turizma Anton Zorko, kmetovalec, je dosegel velike uspehe v vinoreji, Milan Orož, ed. kmetovalec v konjiški občini mu je uspelo plantažnojenje črnega ribeza, štirje lavci iz Konusa — Silvo B. plet, Tone Letner, Kidridgust in Adi Jelenko, Vladizupanc iz kovaške industrije, Vinko Volčič iz Te. nja, Alojz Kovše, krojač Slov. Konjice, Maks Leskoniučitelj iz Jerneja, Janko iz Slov. Bistrice, ki pa je njiškim občanom pomagal.

Oni dan je močno iz stanovanjskega s. dveh glavnih cest na igro v snegu združili so sneg s pločnika ino cesto. Vse bi bilo se naenkrat ne bi pisano postavlo pred svetla. Namesto vzpored bi je bili vredni, so hud ukor. Skozil okoli in močan glas opozoril koj nehati čistiti sneg ob stolpčju, ki so prebivalcev, oročje pa je last hišnega snega.

prenekatero zadevo, Ivan Fink iz Konjic, v petih letih vzgoji pet-
najencev, Avgust Slati-
nar, Marjan Mušič in
Ladislav Bajda iz Ko-
ler Franc Skrbinek.
Skupščina pa je po-
priznanja tudi vsem
šolam na svojem
zaradi uspešnega
priznanja pri lanskem re-
izmu in organizaciji
mladine, ki je v zad-
obdobju realizirala že
šestih akcij. Prvič se je
da so med nagrajen-
obrotniki in kmetje,
gocovo lep dokaz skrb-
I. B.

Sentjurja občinsko konfe-
renco, ki bo dala odgovore
ali stališča do pomembnih
vprašanj kot zaposlovanja in
aktivnejšega odnosa mladim
do družbenega dela.

TEČAJ NEMŠČINE

V tem tednu se je pričel v
Sentjurju tečaj nemškega je-
zika po hitri metodi, ki ga je
pripravila Delavska univerza.
Pouk bo trajal 50 ur, sluša-
telji pa se ga bodo udeležo-
vali dvakrat tedensko.

V ŠENTVIDU ZADOVOLJNI

V Šentvidu pri Planini so
imeli 3 predavanja o obramb-
ni vzgoji prebivalstva, ki so
jih spremljali s celovečernimi
filmi. Kot kaže so bili ljudje
zadovoljni, saj se je vedno
zbralo nad 90 poslušalcev.

VITANJE

POVSOD VEČ KANDIDATOV

Na kandidacijskem zboru
v Vitanju so volilci tega ob-
močja razpravljali o obnovi
cest, ureditvi vodovoda, elek-
trifikaciji nekaterih zaselkov,
obnovi šole in dozidavi no-
vega objekta, kar vse je pred-
videno v naslednjem štiriletn-
nem obdobju. Ko pa so go-
vorili o kandidatih za odbor-
nike občinske skupščine, so
za vsako volilno enoto pred-
lagali po štiri do pet ljudi.
Nikjer niso bili zadovoljni sa-
mo z enim kandidatom in
so pripominjali, da take vo-
litve sploh ne bi bile volitve.
Med letošnjimi kandidati je
tudi nekaj žensk.

-javi

OBČASNI OBISKI ZDRAVNIKA PREREDKI

Kljub temu, da prihaja v
Vitanje zdravnik trikrat te-
densko, ljudje s tem niso za-
dovoljni. Vedno polne čakal-
nice dokazujejo, da bi bilo
treba zdravstveno varstvo vi-
tanjskih občanov urediti ka-
ko drugače. Ljudje se še
zmeraj zavzemajo za pred-
log, naj bi Vitanje dobilo
svojega zdravnika, ki pa bi
po potrebi obiskoval tudi
druge kraje.

-javi

majsko žrebanje vezanih vlog

HRASTNIK

UGODEN START PODJETIJ

Delovne organizacije v hrast-
niški občini so si za letoš-
zastavile za okrog 8 do 10
odstotkov večje proizvode
in poslovne načrte, kot so
jih dosegli lani, zato je bist-
venega pomena, da že zdaj
ne zaostajajo za sprejetimi

neposrednih proizvajalcev,
ki so izbrali 60 možnih kan-
didatov za odbornike zbora
delovnih skupnosti občinske
skupščine. Med predlaganimi
je največ delavcev, tehnikov
in ostalih strokovnjakov.

SMARJE

VSELJUDSKA OBRAMBA

V šmarski občini poteka-
jo predavanja o vseljud-
ski obrambi. Doslej so jih
opravili že (prvo temo iz ci-
klusa treh) v Rogatcu, v ste-
klarskem šolskem centru in
steklarni »Borisa Kidriča«
ter v podjetju »Oblačila«
v Rog. Slatini. Ostali dve te-
mi bodo posredovali obča-
nom do konca tega meseca.

ROGASKA SLATINA

NE SAMO IZKAZNI- CA ZA ZAKON!

V Rog. Slatini so končali
kuharski tečaj, ki ga je or-
ganizirala šmarska delavska
univerza, vodila pa tovariš-
ca Marija Birsova, predmet-
na učiteljica za gospodinj-
stvo. V tečaj se je vključi-
lo 13 deklet in žena iz Rog.
Slatine in okolice — pred-
vsem iz Sladke gore. Trajal
je tri tedne in tečajnice so
kljub izredno slabemu vre-
menu redno prihajale, če-
prav so morale nekatere tu-
di po uro in več hoditi do
avtobusa. V razgovoru so te-
čajnice povedale, da so prej
znale le malokaj skuhati, da
pa se zdaj ne bojijo več ni-
ti kuhanja, niti solidne in
okusne postrežbe. Nekdo je
v šali pripomnil, da imajo
zdaj izkaznice za zakon!

V DIR PO SNEGU

Obilico snega so izkoristi-
li tudi taborniki iz Rog. Sla-
tine. Za medvedke in čebe-
lice so organizirali sankajska
tekmovanja. Kljub zelo sla-
bemu vremenu je prišlo
nad 20 otrok, ki so se po-
merili med seboj. Vsi so do-
bili tudi nagrade, ki jih je
prispeval sindikat steklarne
Borisa Kidriča.

USPEŠNO TUDI NA PODEŽELJU

Prejšnji in ta mesec je
ekipa transfuzijske oddel-
ka celjske bolnišnice obisko-
vala tudi naše vasi. Čeravno
so bile poti zametene, našim
kmetovalcem ni bilo težko
priti na oddajo krvi tudi po
ure daleč.

V Nazarju se je odvzema
krvi udeležilo 96, v Grižah
43, v Andražu 60 in v Ločah
91 vačanov.

Uspešne krvodajalske akci-
je v teh vaseh so vzoren do-
kaz, da tudi naši kmetje ne
zaostajajo za delavci in me-
ščani, če gre za pomoč bol-
niku in ponesrečencu.

Zavednim krvodajalcem za
plemenito in humano delo
vse priznanje in iskrena hva-
la! Ostale občane in vašča-
ne, ki se krvodajalskih ak-
cij do sedaj niso udeleževali,
pa vlijudno vabimo, da
sledijo zgledu omenjenih va-
ščanov in da se tudi oni vr-
stijo med krvodajalce.

ANKETA

HOČEMO PRIZADEVNE ODBORNIKE!

Mnogo je ljudi, ki imajo v teh dneh veliko dela s pri-
pravami na volitve. Največ pa je tistih, za katere pred-
stavljajo volitve dan, ko bodo odšli na okrašena volišča
in oddali svoj glas za tiste ljudi, ki so po njihovem mne-
nju sposobni, da opravljajo važno in zahtevno funkcijo.
Zato ni čudno, da po vseh občinah, krajevnih skupnostih,
vaseh in malih zaselkih premlevajo, kdo bi bil najboljši
med njimi, da bi ga predlagali kot »svojega«. Kriteriji za
»najboljšega«
so precej enotni, saj vsi poudarjajo, da
mora poznati in razumeti probleme ter te pravilno po-
staviti tam, kjer jih je možno rešiti. Takšno je mišljenje
ljudi, ki izhajajo predvsem iz gledanja uspehov odbornikov,
ki so jih volili prej. Mnogi so izpolnili pričakovanja, dru-
gi zopet ne. Zato hočejo ljudje prizadevne odbornike. Pet
občanov v Sentjurju pri Celju smo vprašali, kaj menijo
o delu odbornika, ki so ga izbrali sami na zadnjih volitvah
in kakšno naj bo bodoče delo člana skupščine?

MARIJA HORVAT, statisti-
čarka v ZD: »Odbornik bi mor-
al bolje prenašati probleme
naše zdravstvene službe na
seje skupščine. Nujno potre-
bujemo nov zdravstveni dom,
zbrati bo potrebno precejšna
sredstva in menim, da bi laho-
ko odbornik v tem primeru
odigral važno vlogo. Sedaj,
ko bomo zopet volili, si želi-
mo samo to, da bi bila pove-
zava med zdravstvenim do-
mom in občino glede skupne-
ga reševanja problemov bolj-
ša.«

JOZE PLEMENTAS, poslo-
vodja samopostrežbe Merx:
»Moram povedati, da nas je
odbornik, ki smo ga izbrali
na zadnjih volitvah, dobro
zastopal. O delu skupščine
nas je obveščal na sejah kole-
ktiva in sejah delavskega
sveta, naše predloge pa je
prenašal na seje skupščine.
Če bo tako tudi v prihodnje,
bom sam zelo zadovoljen. Ta-
ko pa bo moralo biti, saj se
občani iz leta v leto bolj
vključujemo v reševanje pro-
blemov v občini.«

KAREL MULEJ, upokoje-
nec: »Upokojeanci smo le red-
kokdaj zadovoljni, predvsem
iz vzrokov, ki jih gotovo po-
znate. Povedati pa moram,
da so odborniki po mojem
mnenju zelo dobro opravili
svojo nalogo. To se vidi v po-
pravilu cest in lepšem videzu
samega Sentjurja. Le tisti z
Gornjega trga so premalo na-
redili za stari Sentjur. Upam,
da bodo novi odborniki nare-
dili več.«

FERDO STERMSEK, mizar
v Alposu: »Težko je odgo-
voriti na to vprašanje, saj z
odbornikom nismo imeli po-
sebnih tesnih stikov. Nihče
nas ni obveščal o tem, kaj se
dogaja na sejah skupščine,
zato bi rad, da v bodoče pri-
pravijo več sestankov in raz-
govorov, na katerih bomo so-
delovali tudi mi in tako pri-
spevali k reševanju proble-
matike vsega kraja.«

OTO URBANCEK, uslužbe-
nec: »Večina teh, ki smo jih
izvolili, je izpolnila tisto, kar
smo pričakovali mi, kot voliv-
ci. Razumljivo pa je, da so
bili med njimi tudi takšni, ki
niso naredili veliko ali celo
nič. Kakor opažam, so sedaj
odborniki mnogo bolj priza-
devni pri svojem delu v skup-
ščini, kot je bilo to nekoč.
Zato tudi mi v teh dneh veli-
ko mislimo o tem, koga bo-
mo predlagali.«

Resnična prizadevnost in ne samo častihlepe po-
funkcije je merilo odbornika, ki ga priznavajo šentjurski
občani.
S. M. — T. V.

ARNEVAL

kar je težko narediti
je bilo mogoče v
Mladinski klub je
pripravil veliko
zabavo z manjšim
programom. Dve veliki vozili
sta prispeli iz Pro-
msti, s trga pa so jih
v zadružni dom.

GOSPODINJE

razviti industriji kon-
se hrane je kuhanje še
umetnost. Tega se
z mnogimi Sentjur-
dobro zavedajo tudi
školi univerzi. Zato bo-
nem tega meseca orga-
nov kuharski tečaj.

TANEK MLADIH

aktivnih sestankih
svojih organizacijah
in v delovnih or-
pripravljajo v

res je...

Ni kaj reči! Hud prekršek!

Odpišimo napačno pojmovanje o
tem, češ, da je orodje last hišnega sve-
ta, ne pa last hiše, oziroma vseh sta-
novalcev v hiši, da hišni svet samo
upravlja v imenu stanovalcev, gospo-
dari, ni pa kak milostni dobrotnik, ki
nekaj dovoljuje ali prepoveduje.

Zanimiv bi morda bil pravni aspekt
primer. Če bi že po »regelcih«
predsednik HS prav, mu je še vedno
mogoče očitati birokratsko ozkost, če
ne celo kanec hudobije, kajti on nima
vozila in zato tudi ne garaže.

obveznostmi. Med slednje so-
di tudi izvoz. Januarja so iz
Steklarne prodali za ne-
kaj nad 2 milijona dinarjev
blaga v tujino, iz tovarne ke-
mičnih izdelkov pa za 64 ti-
soč dolarjev. Nekaj izdelkov
so izvozili tudi iz podjetja
»Sija«. Hrastniški rudarji
so januarja obratovali tudi
ob nedeljah, da so ustregli
velikemu povpraševanju po
premogu, zlasti za široko po-
trošnjo. Svoj proizvodni na-
črt so preseglji za več kot 7
odstotkov.

2650 DELAVCEV NA ZBORIH

V Hrastniku so med prvi-
mi v Zasavju končali kandi-
cijske zbore v delovnih or-
ganizacijah. Na 25 sestankih
je sodelovalo nad 2650

21. marec
20. april

V poklicu in poslih nove perspektive. V privatnem življenju simpatije. Plesali boste. Važno pismo.

21. april
20. maj

Ovire, ki je na poti, ne jemljite preveč resno. Tvegajte in dobite, a kasneje spet izgubite. Ne kokerajte.

21. maj
21. junij

V soboto se vam ponudi priložnost, da se razvedrite. Pustite avtomobil doma. Čaka vas skromno presenečenje.

22. junij
22. julij

Ne gradite srečo na nesreči drugega. Teden ne bo najboljši. Jezi vas, ker morate popustiti. Dobite obresti.

23. julij
23. avgust

Zdravstveno počutje se vam izboljša. Težave imate s prebavo. Nekdo bi vas rad izkoristil. Ne bodite preveč odkriti.

24. avgust
23. sept.

Do prijateljev ste zadržani, a to se vam mašuje. Bolje bi bilo, da dvakrat premislite, preden se opečete. Denarni izdatki.

24. sept.
23. okt.

V odločitvi se prenašate in vam je žal. Zasleduje vas Amor. Previdnost pred ozebljimi. V nedeljo ste v družbi.

24. okt.
22. nov.

Radi bi ustregli na dve strani. Izgubljate veliko časa z rečjo, ki tega ni vredna. Nekdo vam laska. Napredek v službi.

23. nov.
21. dec.

Cepprav ste splavali iz težav, imate še nekaj nerešenih problemov. Poslušajte nasvet prijatelja. Z denarjem ste v zadregi.

22. dec.
20. jan.

Dosežete nekaj uspehov. Tudi počutite se bolje kot prejšnji teden. Počitka še ne bo. V soboto važna odločitev.

21. jan.
18. febr.

Ne zanemarjajte ljubezni. Nekdo čaka na lepo besedo. Torej bo vaš najsrečnejši dan. Previdnost v prometu.

19. febr.
20. marec

Radi bi iz svoje kože. Tudi na potovanje mislite. Ne kaže, da se vam bo želja uresničila. Možen hujši glavobol.

MOTNJE V OTROKO-VEM RAZVOJU

Zgodi se, da v družinah nenadoma opazijo, da ima njihov otrok kakšne duševne ali telesne motnje. Ponekod sprejmejo takšno dejstvo z zaskrbljenostjo, drugod spet z nervo in nekakšno nevoljo nad otrokom, drugi so brezbržni in ravnodušni, v mnogih družinah pa se zavedo, da se je z dejstvom treba sprijazniti in v korist vsem ukrepati tako, kot je treba. V današnjem sestavku, ki ga je napisal prof. Albin Podjavoršek, bi radi pojasnili, na katere motnje naletimo pri

otrocih in kako naj v družinah takemu otroku pomagajo. Pravilnik o kategorizaciji otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju obravnava naslednje kategorije telesno in duševno prizadetih — z okvarjenim vidom, z okvarjenim sluhom, z govornimi in glasovnimi motnjami, telesno invalidne otroke, duševno prizadete in otroke s kombiniranimi motnjami in hlbami. Medtem, ko starši otrokovo slepoto kaj kmalu ugotovijo, je več težav pri ugotavljanju slabovidnosti. Slabovidnost je takšna okvara vida, ki je ni mogoče korigirati z nikakršnim sredstvom (očali), ali pa le neznatno, otrok pa je pri tem še v stalni nevarnosti, da bi se mu vid poslabšal. Kratkovidnosti, ali daljnovidnosti, ki ju je možno popraviti z ustreznimi očali, torej ne smemo smatrati za slabovidnost. Razlikujemo lažjo, srednjo in težjo stopnjo slabovidnosti. Pametni starši se kmalu, ko so pri svojem otroku opazili te posebnosti, posvetujejo z zdravnikom — okulistom, ki bo odredil vse

potrebno za kategorizacijo. Slabo pa ravna tisti starši, ki otroka puste v njegovem položaju tja do prvega razreda osnovne šole, ko je navadno tudi že mnogo vzgojno zamujenega. Vzgojno načelo je namreč, naj pride otrok z okvarjenim vidom čimprej v ustrezno vzgojno obravnavanje. V Sloveniji vzgajamo in pripravljamo na življenje take otroke v zavodu za slepo in slabovidno mladino v Ljubljani, kjer jih vzgajajo tiflopedagogi. Tudi pri otrocih z okvarjenim sluhom razlikujemo ali popolno gluho ali naglušnost, pri kateri prav tako govorimo o lažji, srednji in težji naglušnosti. Če je otrok izgubil sluh do 8. leta starosti, pozabi tudi govoriti — je gluho. Da je otrok gluhi, spoznajo starši navadno kmalu v predšolski dobi, medtem ko je naglušnost manj opazna, posebno, če je lažjša značaja. Najčesteje ugotavljamo naglušnost po vstopu v šolo, ker je otrok nemiren, slabo sodeluje pri pouku, se igračka ipd. Imajo ga za porrednega, nepridiprava, dejan-

ske pa je naglušen. Nujno je, da napoti vsak sum v zvezi z otrokovo okvaro sluha starše in otroke k zdravniku — otologu, ki bo pravilno svetoval in predlagal kategorizacijo otroka zaradi morebitne vključitve v vzgajanje v zavod za usposabljanje slušno in govorno prizadetih v Ljubljani, za naglušne otroke pa bo zdravnik predpisal ustrezen slušni aparat. S slušno prizadetimi otroki je mnogo trdega dela, popolnoma gluhe pa obravnavajo surdopedagogi, naglušne pa audiopedagogi. Slušni aparat omogoči otroku, da lahko obiskuje redno osnovno šolo. Otroke z govornimi in glasovnimi motnjami imenujemo tudi logopate. Od množice govornih napak bi omenili posebno tri: brbotanje, ko otrokove besede prehitujejo njegove misli, zaradi česar besede sproti požira, bebljanje, ki spreminja soglasnike (namesto »kokoš« pravi »totoš«, namesto »riba« »liba« ali »jiba« ipd. — variant je veliko) ter jecanje, ki ga smatramo kot najhujšo motnjo. Z zdravljenjem govornih in glasov-

nih motenj se ukvarja logopedija, obravnavata pa jih posebna strokovnjaka — zdravnik in logoped. Takšno zdravljenje je često zamudno in dolgotrajno in je treba mnogo potrpežljivosti in volje tako pri otroku, kot pri logopedu. Za uspešno delo pa je potrebno tudi zdravo, to je pametno okolje, saj vemo iz izkušenj, kako ponekod nevzgojeni ljudje sramoto na primer jecavca ter misli s tem prizadenejo veliko duševnega gorja in malodušja. Če starši opazijo pri svojem otroku kakršno-koli govorno napako, naj se že v otrokovi predšolski dobi potrudijo k ustreznemu specialistu (zdravniku, logopedu) po pomoč, kajti v interesu otroka in njegovega nadaljnjega razvoja je, da ugotovijo, za kakšno motnjo gre in kako jo bo moč zdraviti. Po potrebi bo posebna komisija otroka tudi kategorizirala.

Tako nam ostanejo torej še tri kategorije motenj — telesno-invalidne, duševne in kombinirane. O teh pa kaj več prihodnjič!

SVETUJEMO VAM – SVETUJEMO VAM – SVETUJEMO VAM – SVETUJEMO VAM – SVETUJEMO

KAJ BO, ČE PRIDE GRIPA?

Zadnje tedne tudi pri nas veliko govorimo o gripi, še posebej pa o hongkonški obliki te bolezni, ki je menda še posebej nevarna in množična. Da bi »iz prve roke« zvedeli kaj več o tem smo zaprosili za razgovor dr. FRANCA PLANINSKA iz zavoda za zdravstveno varstvo v Celju. Zastavili smo mu nekaj vprašanj in odgovoril nanje bomo gotovo zanimali tudi vas, dragi bralci.

KAJ JE PRAVZAPRAV GRIPA?

»Gripo povzroča zelo majhno živo bitje, ki ga imenujemo virus. Od bolnih se na zdrave ljudi širi z okuženimi kapljicami, ki poletijo iz bolnikovih ust pri dihanju, kašljanju in kihanju. Sprejemljivost za gripo je splošna in znaten del okuženih tudi oboli.«

KAKSNA JE HONGKONSKA OBLIKA TE BOLEZNI?

»Sedanja epidemija gripe, ki se je razširila v Evropo, se je prenesla k nam z Daljnega vzhoda, zato jo pač imenujemo hong-konška. Doslej je za to gripo obbolelo že na stotine ljudi in tudi naša zdravstvena služba računa z verjetnostjo, da nam ne bo prizanesla.«

»Bolezen, ki si sicer širi z veliko naglico, pa jo je mrzav v zadnjih dneh precej zavrl — gripa namreč »potuje« in se prenaša iz kraja v kraj, iz dežele v deželo s pomočjo prometa — nas lahko obišče že čez štirinajst dni, lahko šele čez nekaj tednov, morda pa nas niti ne bo posebno težko prizadela. Toda pripravljeni moramo biti, kajti množično obolenje ni samo nevarno, temveč tudi gospodarsko škodljivo.«

KATERA SO NAJUSPEŠNEJŠA SREDSTVA PROTI GRIPI?

»Z obrambenimi ukrepi je pri gripi zelo težko. Splošni ukrepi, kot so zmanjšanje zbiranja ljudi v kinodvoranah, gledališčih, na zborovanjih in sestankih, prekinitev dela v šolah in podobno, ne pomenijo veliko. Zato je glavna obramba proti gripi usmerjena na zagotovitev odpornosti posameznikov. Od vseh ukrepov je najuspešnejše — cepljenje, ki — seveda če je popolno — in opravljeno z ustreznimi cepivom, zavaruje pred obolenjem okrog 80 odstotkov cepljenih ljudi.«

KOLIKO VRST CEPLJENJA POZNAMO IN ZAKAJ JE TOLIKO NEGATIVNIH REAKCIJ?

»Za cepljenje imamo na razpolago dovolj cepiv z oslabljenim živim virusom gripe. Namenjeno je odraslim, zdravim ljudem. Z njim bi morali cepiti predvsem delavce v pomembnejših gospodarskih panogah, v prometu, v živili, javnem prometu, zdravstvene delavce in zaposlene v podobnih dejavnostih. Cepimo z vbrizgavanjem cepiva v nos. Za popolno cepljenje je potrebno trikratno vbrizgavanje s presledkom po 10 dni. Ker je bilo precej naših prebivalcev cepljenih pred začetkom širjenja sedanje epidemije, takratno cepljenje še ni vsebovalo povzročitelja gripe, ki se nam bliža. Zato tudi ni dovolj učinkovito. To cepivo je v prvih serijah povzročalo tudi precej močne posledice, ki so bile pri nekaterih že kar lažje obolenje za gripo. Izboljšano cepivo in ustrezni način cepljenja sta te reakcije skoraj popolnoma odpravila. Cepljenje bo treba torej ponoviti za vse tiste, ki so bili cepljeni s cepivom, ki ni vsebovalo virusov, ki povzročajo »hong-konško« gripo.

Za težje bolnike z obolenji srca, dihalnih organov in z drugimi kroničnimi boleznimi pa je na razpolago nekaj t. im. »mrtvega cepiva«, ki se z injekcijo vbrizgava pod kožo in ne povzroča skoraj nobenih reakcij. Za zdrave prebivalce tega cepiva ni dovolj, čeprav je seveda najučinkovitejše in najprimernejše.«

IN KAKŠNI SO ZNAKI GRIPE?

»Čas med okužitvijo in pojavom bolezni, je kratek. Tra-

ja samo od enega do treh dni. Bolezen se začne naglo, temperatura raste, nekatere bolnike trese mrzlica in hitro se dvigne na 39 do 40 stopinj. Na tej višini ostane kakšen dan ali dva, nato pa se počasi zniža na normalo. Bolnik se počuti močno bolnega, boli ga v vseh udih, v hrbtu in v prsih. Včasih se pojavijo tudi krvavitve iz nosu, v začetku bolezni pa vedno neprijeten, suh kašelj. Bolnikov obraz je rdeč, očne veznice malo vrtre, jezik je suh, z belkastimi oblogami, žrelo rdeče.«

KAKO ZDRAVIMO GRIPO?

Zdravljenje navadne gripe ni zahtevno. Pravega učinkovitega zdravila sicer še nimamo, vendar v večini primerov zadostuje dobra nega bolnika. Vsak bolnik z gripo, tudi navidezno v lahkih primerih, sodi v posteljo! Ker bolnika rado zebe, mu dajemo veliko toplih pijač — čaj, limonado. Tudi termofor ne

bo škodil. Hrana naj bo lahka, z veliko tekočine. V težjih primerih dajemo sredstva proti bolečinam, kot na primer Acisal, Aminopirin in podobna.«

ZDRAVNIKOVA POMOC TOREJ NI VEDNO POTREBNA IN KAKO SPOZNAMO KOMPLIKACIJE?

»Res je, da v lažjih primerih zdravnikova pomoč ni potrebna, vedno pa je treba poklicati zdravnika, če se bolezen zavleče, ali če se skoraj ozdravljenemu bolniku ponovno poviša temperatura, če začne kašljati, če ga ponovno trese mrzlica in če ga zbada v prsih. Vse to je resen znak za komplikacije. Bolnikovo stanje se močno slabša, če se pridruži še druga obolenja, od katerih sta najbolj pogosti gnojni pljučni katar in pljučnica. Posebno nevarni sta ti dve komplikaciji zato, ker se pojavita 3 do 6 dni po

tem, ko je vročina že padla in bolnik že upa, da je skoraj zdrav. V takih primerih naj pomaga samo zdravnik! To je bilo nekaj kratkih pojasnil o gripi, ki se nam bliža. Če nas bo epidemija res zajela, bo zdravstvena služba močno obremenjena. Zato zdravstveni delavci prosijo, naj ljudje ne kličejo zdravnikov v vsakem primeru, ker jih le-ti ne bodo mogli obiskati. Kadar pa gre za težje primere in komplikacije, ki smo jih opisali, pa bo zdravniška pomoč seveda nujno potrebna. Prav bi bilo, če skupite tudi nekaj Aspirina in Acisala, da boste imeli pri sebi sredstvo, ki bo obolenje vsaj nekoliko olajšalo. Če bomo obdržali glavo na pravem mestu in če se bomo ravnali po zdravniških navodilih, potem bomo morebitno epidemijo gripe s skupnim sodelovanjem uspešno prestali. Potrebno pa bo veliko samodiscipline in nekoliko lastne iznajdljivosti. I. BURNIK

Skica za nedolžnost

Privlačno razvito telo je bilo ovito v usnjeno obleko zavezano z dolgo vezalko. Ko je stekla rdeč plašč in ga nataknila na obehalnik je stopila do mize.

— Prosto?

— Prosto. Premaknila je stol in se spustila nanj. Kljub temu, da so bile druge mize proste, je prisleda.

— Vedno tako delate?

— Vedno.

— Zakaj?

— Da mi ni dolgčas. V Celju je obupno zaspalo.

— Niste zaposleni?

— Ne. V jeseni grem študirat v Ljubljano; mislim, grem v srednjo šolo.

Ponudila sta ji cigareto in povprašala, kaj bo pila. Izbrala ni bila dolgo; od kave preko limonade do sokov. Močnejšega nič.

— Prostega časa imate veliko?

— Veliko. Dopoldne še nekako gre, popoldne je huje.

— Ste zaljubljeni, da dopoldne hitreje mine?

— Ne. Bila pa sem. Hitro je minilo.

— Mlad ste še?

— Ja.

— Skoraj otrok...

— Kakor hočete. Mislim pa, da ne več.

— To se pravi...

— Ja. Bilo je pri šestnajstih. Saj veste, kako je. Zaljubljenost na prvi pogled, nekaj prigovarjanja in radovednosti pred neznanim. Potem se je kmalu končalo.

Govorila je neprizadeto, odkrito, skoraj navno. Ob tem je kadila, naredila požirek limonade in nagajivo pogledala sogovornika kaj ju še zanima.

— Ni bilo prežgodaj?

— Zakaj? Sicer pa je to moja stvar.

Hvala za vse, grem k zobozdravniku.

Hitro je vstala, obklicla plašč in odšla preko ceste. Pa ne k zobozdravniku, temveč v drug lokal preganjat dolgčas, prisedit k neznanim ljudem, pokaditi cigareto in popiti kavo ali limonado.

Kmala se je vrnila. Verjetno ni našla »zobozdravnika«. Zdal ni prisleda k nama, ampak k drugi mizi k trem fantom.

Zgodbo bi lahko začeli zapisovati od začetka. Vsebinsko in glavna oseba se ne bi menjavali. Menjavali bi se samo ljudje, katerim prisleda iz dneva v dan, vsako dopoldne zaradi dolgega časa, ki vlada v zaspalnem Celju.

T. V.

POROČNO DARILO

poročnih daril se nama je pralo mnogo. Vsak sorodnik nama je prinesel to, kar je bilo najbolj v napoto; nekateri kristalne vaze in prelepe velike kaktuse. In še mnogo drugih reči, ki mu je bilo žal zavreči. Stric Karel je prinesel zanimivo skulpturo opic, od katerih je bil kot je dejal, razbil po Teta Božena je prihitela stara mačka, ki je prinesla svoje zadnje dneve. Mačka je prinesla še o pravi času, zakaj že zvečer se

Prisrčno naju je pozdravil. Nisva slutila, da je prijatelj Halekovih, kot ni vedel on, da sva njuna prijatelja tudi midva. Gospod Halek je postavil zavoj na mizo in pričel odvezovati trak.

»Ne, nikar!« sem vzkliknil. »Odvežite ga šele za božič!« Halekova sta se malce zmedla, toda stric Karel se ni dal zmeti.

»Samo pokukal bi,« je rekel. »Smem?«

Nasprotoval sem, da bi stric pokukal v zavoj, pa me je prepričeval, da ne bo ničesar izdal, in je šel proti mizi. Ko se je dotaknil svilenega papirja, sem ga prijel za roko. Nekaj je zagodrnjal in iz oči mu je zasijala jeza. Takoj zatem je nenavadno hitro odmotal najino poročno darilo. Na mizi je stalo krdelo opic v vsej svoji grdoti. Halekova sta izbuljila oči. Pustil sem strica in skušal pogovor obrniti na mednarodni položaj. Toda nihče me ni poslušal. Skulptura je pritegnila vso pozornost nase. Gospod Halek je prizanesljivo zajecjela, da sta si nekaj takega že vsekoli želela, toda gospod Halek me je prestrelil z ledenim pogledom. Zatem je nekaj časa sledil molku, na kar je stric Karel rekel:

»Dve opici manjkata!«

»Odstranil sem ju, ker nista imeli lepega izraza,« sem se zlagal.

»Kakšen izraz pa sta imele?«

»No... ena... kakor da bi razmišljala... ampak to nekako ni bilo lepo. Kot da kipar ni znal izraziti...«

»Pa druga?«

»Ta druga je bila absolutno zanič. Bolj je bila podobna nekakšnemu plazilcu.«

Gospod Halek je dolgo gledal na nizko omaro za perilo. Tudi jaz. Tam sta namreč na čipkastem prtu stali dve kičasti opici. Nista bili videti, kot da razmišljata, niti kot plazilca. To je bilo poročno darilo strica Karla.

EPILOG

PO DEVETIH MESECIH ZNOVA POGRETA RAZSODBA JAVNEGA TOŽILCA, KI JE USTAVIL POSTOPEK ZOPER USLUZBENCE CELJSKEGA POGREBNEGA ZAVODA.

Bralci se gotovo še spominjajo, da so naši reporterji odkrili grdo ravnanje z mrličmi na celjskem pokopališču. Ta zadeva je imela širok odmev med občani Celja, o njej pa so pisali skoraj vsi naši časopisi. Ker je bila preiskava dolga, se s pisanjem nismo več vključevali v potek, saj smo prepričani, da je tisto, kar smo takrat zapisali držalo. In še danes drži, razen ugotovitve, da se ni nihče ob teh človeka nevrednih mahinacijah osebno okoriščal.

Ugotovili so, da so res pokopavali umrle brez krst, da je bilo pokopanih tudi več ljudi v en grob... IVAN BELE, javni tožilec v Celju, je lani postopek ustavil. O tem smo naše bralce obvestili. Pred dnevi pa so nekateri časopisi znova zadevo pogreli. No, za nas je sprejemljiva razlaga javnega tožilca, ki je ustavil postopek zato, ker po kazenskem

zakonu v celjskem primeru ni bilo kršitev. Gre pa za grdo ravnanje z mrličmi in to. Ivan Bele je ponovno naglasil, da pri vsej tej umazani zadevi ostane moralna obsodba početja teh ljudi. Sami grobarji so krivi malomarnega dela v toliko, ker so pokopavali več ljudi v en grob, uslužbenka uprave pa je k temu v veliki meri doprinesla ker ni imela urejene evidence o grobovih. Ta pojav se je vlekel več let, korenine pa segajo še na staro pokopališče na Golovcu, kjer je bila to skorajda »praksa«.

Ze pred razsodbo so se razmere v pogrebnem zavodu uredile. Novo vodstvo je takoj začelo z reorganizacijo dela in uspelo zadevo urediti. Tudi moralno odgovornost zaposlenih so povečali, tako, da po njihovih izjavah do podobnih nelegalnih pripriljav ne bo prišlo.

—ez

Dvakrat krščen

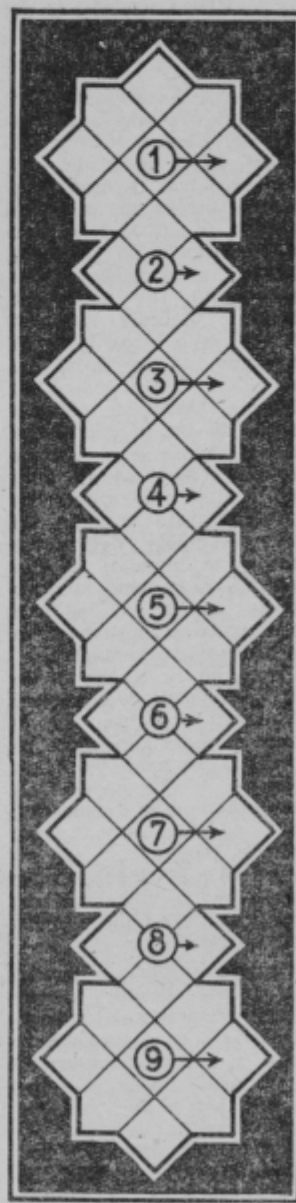
Se za ranko Avstrijo se je pripetilo tole: Oče je prinesel h krstu otroka. Ker je boter zbolel, je sam pograbil otroka in ga v košu nesel v Radeče h krstu. Ko župnik otroka pogleda, se mu zdi, da je prevelik in mu reče: Se vam ne zdi, da je tale otrok malo prevelik za krst? Oče začudeno pogleda otroka in preplašeno prizna: »Saj res, v naglici sem vzel lanskega.«

Očetu ni kazalo drugega, kot da otroka nazaj zavije in ga nese domov ter se vrne z drugim. Pride do gostilne, otroka obesi na hruško poleg nje in se gre malo pokrepčat. Ker je bilo to v zimskem času, je otroka zeblo in se je zaradi mraza skrčil. Ko pride oče iz gostilne, pogleda skrčenega otroka in pravi:

»Sedaj se je pa otrok tako uskočil, da župnik niti opazil ne bo, če je isti. Vrne se nazaj k župniku. Župnik ga pogleda in pravi: »Ta je pa pravi, ta, in ga je lepo krstil. Tako je bil en otrok dvakrat krščen, drugi pa nobenkrat.« M. S.

ZAPESTNICA

Besede se začno vpisovati v polja označena s puščicami ter tečejo naprej v smeri

POSETNIKA

NIKO PLEVEC

IN tov. CANKAR hvalil je veliko – to celjsko nam fabriko.

Nasha mala GRETI strašno se boji, te mogočne džungelske ZVERI.

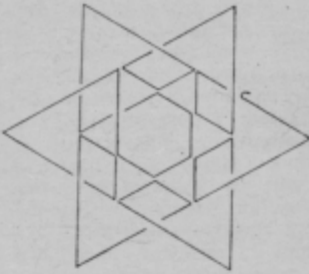
REŠITVE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

KRIZANKA

Vod.: 1. pajac, 6. pastir, 12. emajl, 13. Arezzo, 14. rasa, 15. krpa, 16. LM, 17. Iza, 18. tatin, 19. eu 20. SO, 21. Savin, 22. itn, 23. KN, 24. vtik, 25. Dani, 26. okvara, 28. Kasi, 29. pastir, 30. Erika.

Z ENO SAMO POTEZO

Ena izmed številnih rešitev.

PIŠE JURE KRAŠOVEC

STRAST ZA OGNJEM

(Desetič)

Lastnič se je umiril. Njeve slamnate strehe ni več pokrival rdeči petelin. Prva so se ljudje bali, kaj če le ni bila ona, Zmajškova? Zvedeli so, kako je na sodišču zanikala, a tudi sum na nenaklonjene sosedne sosede še ni popolnoma splahnel. Ljudje so se lotili obnove vasi, je v treh letih tako postalo žarela v uničujočem ognju. Pri Zmajškovih so se igrali v usodo. Njihova hiša je bila zaznamovana. Če in sin sta morala prenesti marsikateri zvedav, tudi očitačji pogled. In tam se je skozi zobe ocedila tudi kakšna pikla. Debelakovi, ki so bili najbolj prizadeti in seveda

tudi presenečeni, so bili z Zmajškovimi v sorodu. Potem ko se je mladi Zmajškov vrnil domov oproščen suma, se je k njemu vrnila tudi žena z otrokoma, ki je poprej trikrat zbežala na svoj dom. Njene roke so bile v hiši potrebne, vrisk in smeh otrok pa je pregnal klavnost iz nje.

Daleč proč v neznani kraju pa je prestajala kazen Terezija Zmajšek, gotovo najstarejša med jetnicami. Prestajala je kazni, ki je bila res le kazni, kajti pri njenih letih o kakšnem vzgojnem pomenu kazni ni mogoče govoriti. Izločena je bila iz družbe tudi zato, da bi njena strast za ognjem ne mogla več narediti škode. Sicer pa je bil poled na starko v črtasti jetniški obleki žalosten

Odkar je bila iztrgana iz vajenega okolja, se je naglo starala, postaja betežna in nadležna sebi ter drugim. Njena pisma, pisana z okorno, črk nevažen rok, so bila vedno manj razumljiva. Pisani besedi zakona je bilo zadoščeno, toda ljudem v Lastniču najbrž ne. Zmajškovi so bili revni. Njihovo posvetvo jih je komaj preživljalo. Kaj so hoteli sosedje – pogorelci? Terjati, da jim povrnejo škodo, ki jo je povzročila solastnica? Naj Debelakovi terjajo povrnitev škode od zeta in hčere? Koliko bi sploh lahko dobili vsi prizadeti, če bi tudi lahko prodali obsojeničin delež. Z revščino se revščina ne krpa. Preprosti ljudje so v Lastniču in zato ne razumejo, da je piromanstvo bolezen,

za katero lahko zboli tudi reven človek. Preprost človek vidi posledice, ne pa tudi vzrokov. Zanje je bila Zmajškova požigalka, ki je požigala iz hudobije, iz škodoželjnosti. Obsojali so jo toliko bolj, ker se je znala tako dolgo prikrivati, ker so sumili prej vse druge kot njo.

Prišel je dan, ko je Zmajškova za vselej zatisnila oči. Ljudje pripovedujejo, da je bil pogreb žalosten. Krsto so domači peljali na vozu na pokopališče, ker niso mogli dobiti pogrebcev. Domači so bili edini, ki so šli za njo. Jeza vaščanov je segla onstran življenja, a tisti, ki niso pogoreli, se niso hoteli zameriti svojim sosedom. Terezija Zmajšek je v vasi ime, ki pomeni nesrečo, ki še danes vzbuja srh.

KONEC

ČP „DELO“ CELJE telefoni:
C TEDNIK - Radio Celje
23-69 in 31-05
Podružnica „Delo“
28-00

Znamka

za

30 par

„NOVI TEDNIK“

CELJE

GREGORČEVA 5

P. P. 161

PROSTOR ZA VAŠA SPOROČILA:

K NOVOLETNI MALI ANKETI

PISMO RAVNATELJA ZAVODA »IVANKE URANJEK« IZ CELJA

Uredništvo Novega tednika, cenjeni tov. urednik!

V zvezi s telefonskim pogovorom danes dopoldne in osebno intervencijo po naši psihologinji že v soboto 28. decembra 1968, glede objavljenega članka Mala anketa — majhne želje v Novem tedniku št. 48. z dne 26. decembra, 1968, moram izreči v imenu uprave in celotnega kolektiva našega zavoda ogorčenje nad tem, kako je mogoče da ugledni časopis, ki ga bere širša javnost in ne le samo celjsko območje, objavi lažno izmalichen prikaz naših mentalno prizadetih otrok v novoletnem pričakovanju. Naši socialistični domovi niso niti internati, še manj zavetišča, kamor bi spravljala družba otroka brezvestnih staršev. To so domovi — šole internega tipa za otroke, ki v kraju svojega bivanja nimajo posebne šole in zanje starši in družba le po skrbi. Naš otrok ni kritičen, se počasi duševno razvija in zato ga naj poučujejo in vzgajajo defektologi, ki bi se naj svojih nalog in odgovornosti zavedali in morali svoje delo iz aspekta pedagoške etike. Našega učitelja veže strogo zaupno delo, saj je edini, ki pomaga in razume trpeče starše mentalno prizadetih otrok, ki se roče v enakem procentu v vseh plasteh naroda, ne glede na stopnjo izobrazbe. Defektatno je posegati v to problematiko, nedovoljeno je vsako lažno anketiranje še manj pa imenovanje otroka s celim imenom in priobčanje njegove slike. Zelo žalosten in naravnost obsojajo vreden je bil prizor v soboto dopoldne dne 28. decem-

bra v naši šolski pisarni, ko je prišel oče ene izmed gojenk ter obupan pričel jokati, češ, da se je zgrnilo nanj vse sorodstvo, da ima zapuščenega otroka in da si naj prebere, da imajo take otroke le tisti, ki so podvrženi alkoholu, neodgovornosti, pregreham itd. (če pomislimo, da je to prebralo morda 500 staršev naših otrok in če vsi odpovedo vaš list, bo ta članek slaba usluga vašega novinarja). Omenjeni občan je grozil, da bo uredništvo tožil, saj vendar lepo skrbi za svojega otroka. Ljudje so v teh stvareh občutljivi, vse poslušajo, zato moramo biti glede te boleče delikatnosti pazljivi in humani. Ne moremo in ne smemo si dovoiti kaj takega, saj vse naše spise, podatke in slike spremlja oznaka strogo zaupno. Dvomimo, da ni vse to našeto zelo jasno tudi našemu učitelstvu v Dobrni in če komu ni, potem ne more biti učitelj, še manj pa defektolog ter bo za storjene napake disciplinsko odgovarjal; kajti dovoliti vstop, dajati podatke, pustiti anketirati naše nekritične in sugestibilne otroke in to nekontrolirano brez vrednosti uprave priobčiti, je nedopustno. Cenjeni urednik, imamo vtis, da hoče nekdo v kalnem ribariti v zvezi z dejavnostjo zavoda Ivanke Uranjekove v Celju in ustvarjati v zavodu in javnosti zmedo, posebno še celo ker je bil pred meseci objavljen v radiu, Radio Celje op. urednik) neokusen in žaljiv pamflet na delovne in poštvene osebnosti v našem zavodu. Prosimo vas cenjeni tov. urednik da tov. Severja ki

je kakor smo izvedeli, otroke anketiral, slikal ter članek priobčil, zaslžišite in ustrezno ukrepite ter v bodoče podobne članke pravčasno preprečite. Istočasno prosimo, da v listu priobčite da uprava Zavoda za čl. nek ni vedela, da ga je priobčila neodgovorna in samovoljna oseba s sodelovanjem nekoga ki bi vsaj delno moral poznati pedagoško etiko če se že imenuje učitelj. Naša dolžnost je, da ne zlorabljamo zaupanja staršev, da pomagamo mentalno retardiranemu otroku in njih staršem resnično humano ne pa na način cenenege reklamnege efekta, ki vzvišenemu, humanemu pedagoškemu smotru škodi, ne pa koristi. Obrabamo se na vas z željo da enkrat za vselej zajezite vmešavanje novinarja vnaše strokovno področje. V bodoče ne odbijamo so delovanja, nasprotno pričakujemo od vas pomoči pri širjenju razumevanja naše problematike in zaupanja staršev mentalno prizadetih otrok ki neradi pošiljajo svoje otroke v posebno šolo zaradi kompleksa manjvrednosti, vendarle prosimo da naj bo to sodelovanje vedno le z našo vednostjo. V CELJU, 3. I. 1969 MILICA BIZJAK v. d. ravnatelj

Uredništvo je pismo objavilo v celoti z vsem, tudi z razumevanja dodalo dvojno opomb. Da bi bila javnost objektivno seznanjena o vsem, bomo prihodnjič priobčili tudi »neokusen in žaljiv pamflet«.

TRG. PODJETJE

moda

- CELJE

DA SE BOSTE ZA OBNOVITEV VAŠE SPOMLADANSKE GARDEROBE LAŽJE ODLOČILI - VAS VABIMO

PRIJETNO BOSTE PRESENEČENI

MANUFAKTURA - Cankarjeva 1
CELJE

NAJMLAJŠA STARA MAMA

Argentinski TV studio hotel poskati najmlajšo mater v deželi. Naprosi je gledalce, da bi mu pomagali najti, v posebni daji pa so potem predstavili zmagovalko. Presenečenje bilo veliko, kajti ta vzdevala si je pridobila ženska, ki prav tedaj praznovala svoj trideseti rojstni dan. Gledalci so lahko videli seksbo, ki je bila zelo daleč od predstav o stari materi.

Elida Ibarra se je televizijskim gledalcem predstavila mini krilu in lepo urejen ter povedala svojo zgodbo. Pred 30 leti je bila rojena Paragvaju, s 14. leti pa poročena in mati. Ko ji je umrla mož, je z materjo, ki ji je danes 47 let, in otroci odšla v Buenos Aires. Delala je no in dan, da bi lahko preživela družino. Danes je solasta, nekega bara na periferiji mesta in streže gostom po zno v noč.

Ko se je 16-letna hči poročila in dobila sina, je bila Elida »najrečnejša stara mati na svetu«. Tisti, ki so jo videli na ekranu, pa pravijo, da ni le najmlajša, ampak tudi najlepša stara mati. Če je res ali ne, brezplačno na televizijska in časopisna reklama gotovo ne bo škodila njenemu baru.

GRADU NIHČE NEČE

Ni šala: v vasi Bajni (se verno od Budimpešte) bi radi podarili grad, a ga nihče neče.

Grad je v klasicističnem slogu projektiral znani madžarski arhitekt Jozsef Hild. Svoječas je bil last grofa Merica Sandorja, ki je bil poročen z Metternichovo hčerko Leontino. Zadnja lastnica gradu pa je bila Metternichova princesa Clemencina, ki je od leta 1945 živela v Parizu in tu tudi umrla.

Ker je bila torej Clemencina zadnja naslednica grofa Sandorja, je po njeni smrti pripadel grad državi. Povečini so pohištvo in umetniške slike odstranili iz njega, prostore pa spremenili v skladišče za kmetijske stroje.

Toda kot skladišče je grad postal državni predrag. Prepustila ga je Bajni, s tem pa naložila vaškim možem nove skrbi. Nimajo namreč denarja, da bi ga obnovili, zato so videli edino rešitev v ponudbi: »Grad damo vsakomur, ki ga hoče.«

A doslej se še ni nihče oglasil. Stvar namreč kljub temu ni tako preprosta. Če bi ga hoteli obnoviti, bi morali vanj vložiti kakih 30 milijonov Sdin. To pa je vsota, za katero bi človek dobil skoraj »nov« grad.

Jackie je dolgčas

Jackie Onassis, 39, je postala zapuščenca žena. Najbolj trpi, ker njen soprog nima časa zanjo.

Februarskega jutra je bil Central Park v New Yorku kot izumrl. Nikjer žive duše. Razen samotne ženske, ki je šla po poti brez cilja. Oblečena je bila v črnino, kot da bi žalovala in nosila je velika temna očala, kot da bi hotela ostati neznana.

To je bila Jackie Onassis. Pred kakšno uro je pospremila oba otroka v šolo, in medtem ko sta ta pri pouku, se je ona sama sprehajala po parku. Sama, to je zanjo nekaj

strašnega. Ona, ki je ena najbogatejših žensk na svetu, je sama, kajti 63-letni milijarder Aristoteles Onasis nima časa zanjo. Vse, kar ju veže, je telefon. Medtem ko živi ona v New Yorku, je njen mož tisoče kilometrov stran. V začetku se je sprijaznila s tem, da mora njen »Teles«, kot mu pravi, potovati po morjih in sklepati kupčije, toda zdaj, ko je izvedela, da v svojem pariškem apartmanu prireja tudi »partije«, je postala nemirna. »Kako puščoben zakon«, pravijo njuni prijatelji. »Jackie in njen mož se vidita samo še slučajno. Tu nekaj ni v redu.« Z žalostjo je morala spoznati, da je pričel Onassis že nekaj mesecev po poroki živeti po svojih starih navadah. S prijatelji je zahajal v nočne klube v Parizu in Rimu in obujal svoje spomine.

Nič čudno, če je Jackie, ki bo julija dopolnila 40 let, razočarana. Verjetno si je zakonsko življenje predstavljala nekoliko drugače. Pri 24 let starejšem možu čaka na otroka in resnično družinsko srečo, ki jo je pet let pogrešala. A temu se bo, kot kaže, morala tudi vnaprej odpovedati in se zadovoljiti s tistim, kar ji je morski kralj nudil v prvih dneh zakona, ko si je vzel vsaj čas, da jo je ure in ure poslušal.

VELENJE

VINKO ZABRET,
VODJA DAVČNE
UPRAVE

Po novem so tudi v velenjski občini ustanovili samostojno davčno upravo, ki bo lahko odsej bolj temeljito in suvereno opravljala svojo dolžnost. Občinska skupščina je imenovala za šefa davčne uprave v Velenju Vinka Zabreta, izkušenega človeka na področju financ. V. Zabret je namreč že doslej uspešno vodil podobne posle kot načelnik oddelka za finance v občinski administraciji.

K.

praznično razpoloženje

merx

KAVA

NAROČILNICA

Naslov izpolnite
s tiskanimi črkami

Podpisani _____ št. _____
kraj _____ ulica _____
pošta _____ naročam časopis »NOVI TEDNIK«
Začnite mi ga pošiljati dne _____ 196____
Obvezujem se, da bom v redu plačeval naročnino.
V _____ dne _____ 196____
podpis naročnika _____

za vsako
pogostitev

SPECIALITETE
KRAŠKI PRŠUT
BUDJOLA

PRŠUTARNA LOKEV - KRAS

PRODAJA:
MARKET

»Predsednik de Gaulle,« je dejal zahodnonemški finančni minister Franz Joseph Strauss, »je križanec med De-rico Orleansko in političnim astronautom.« ... Ameriški astronaut Frank Borman, ki je nedavno letel okrog Mese- ca, je izjavil: »Zdaj, ko Lyn- don Johnson ni več predsed- nik, si lahko privoščim trdi- tev, da je Mesec videti prav- takšen kakor Teksas.« Bivši ameriški predsednik Johnson je doma iz Teksasa ... Slova- škí voditelj Gustav Husak je v nekem govoru vtepal lju- dem v glavo, da morajo ohrani- ti čimbolj hladno glavo. Na- slednjega dne se je v tisku že pojavila karikatura, na kateri državljani modruje: »Nekateri ljudje imajo tako hladne glave, da jim zamrzne razum.

... Španska cenzura je prav- kar prepovedala izid knjige »Guerilla«. V njej nemški av- tor opisuje zgodovino gueril- skega vojskovanja od leta 1809 do današnjih dni. Mor- da je cenzuro motilo to, da so prav Španci iznašli in dali ime guerili leta 1809, ko so se vojskovali proti Napoleonu. ... V sovjetskih časopisih je 98 odstotkov vesti za množice, dva odstotka pa za poznaval- ce, ki bi radi vedeli, kaj se v resnici dogaja — je dejal ne- ki dopisnik v Moskvi. »Toda vrag si ga vedi, katera sta ti- sta dva odstotka.« ... Od ju- nijske vojne 1967 je Sovjetska zveza poslala Egiptu orožja in druge vojaške opreme v vrednosti ene milijarde dolarjev. Toda sovjetski inštruktorji imajo težave s svojimi učenci. Med nekim predavanjem o tankih so se začeli egiptovski vojaški rešati. »Kaj res misli- te, da bom popravil tank sredi bitke?« je vprašal egi- ptovski učenec obupanega so- vjetskega učitelja. ... Naj- dražji ujetnik na svetu je go- tovo Sirhan Sirhan mladi Arabec, ki je lani ubil sena- torja Roberta Kennedyja. Proces se še ni začel in ven- dar je veljal državo že 400.000 dolarjev, ker je Sirhan Sir- han tudi najbolj strogo varovani ujetnik na svetu.

... Španska cenzura je prav- kar prepovedala izid knjige »Guerilla«. V njej nemški av- tor opisuje zgodovino gueril- skega vojskovanja od leta 1809 do današnjih dni. Mor- da je cenzuro motilo to, da so prav Španci iznašli in dali ime guerili leta 1809, ko so se vojskovali proti Napoleonu. ... V sovjetskih časopisih je 98 odstotkov vesti za množice, dva odstotka pa za poznaval- ce, ki bi radi vedeli, kaj se v resnici dogaja — je dejal ne- ki dopisnik v Moskvi. »Toda vrag si ga vedi, katera sta ti- sta dva odstotka.« ... Od ju- nijske vojne 1967 je Sovjetska zveza poslala Egiptu orožja in druge vojaške opreme v vrednosti ene milijarde dolarjev. Toda sovjetski inštruktorji imajo težave s svojimi učenci. Med nekim predavanjem o tankih so se začeli egiptovski vojaški rešati. »Kaj res misli- te, da bom popravil tank sredi bitke?« je vprašal egi- ptovski učenec obupanega so- vjetskega učitelja. ... Naj- dražji ujetnik na svetu je go- tovo Sirhan Sirhan mladi Arabec, ki je lani ubil sena- torja Roberta Kennedyja. Proces se še ni začel in ven- dar je veljal državo že 400.000 dolarjev, ker je Sirhan Sir- han tudi najbolj strogo varovani ujetnik na svetu.

... Španska cenzura je prav- kar prepovedala izid knjige »Guerilla«. V njej nemški av- tor opisuje zgodovino gueril- skega vojskovanja od leta 1809 do današnjih dni. Mor- da je cenzuro motilo to, da so prav Španci iznašli in dali ime guerili leta 1809, ko so se vojskovali proti Napoleonu. ... V sovjetskih časopisih je 98 odstotkov vesti za množice, dva odstotka pa za poznaval- ce, ki bi radi vedeli, kaj se v resnici dogaja — je dejal ne- ki dopisnik v Moskvi. »Toda vrag si ga vedi, katera sta ti- sta dva odstotka.« ... Od ju- nijske vojne 1967 je Sovjetska zveza poslala Egiptu orožja in druge vojaške opreme v vrednosti ene milijarde dolarjev. Toda sovjetski inštruktorji imajo težave s svojimi učenci. Med nekim predavanjem o tankih so se začeli egiptovski vojaški rešati. »Kaj res misli- te, da bom popravil tank sredi bitke?« je vprašal egi- ptovski učenec obupanega so- vjetskega učitelja. ... Naj- dražji ujetnik na svetu je go- tovo Sirhan Sirhan mladi Arabec, ki je lani ubil sena- torja Roberta Kennedyja. Proces se še ni začel in ven- dar je veljal državo že 400.000 dolarjev, ker je Sirhan Sir- han tudi najbolj strogo varovani ujetnik na svetu.

... Španska cenzura je prav- kar prepovedala izid knjige »Guerilla«. V njej nemški av- tor opisuje zgodovino gueril- skega vojskovanja od leta 1809 do današnjih dni. Mor- da je cenzuro motilo to, da so prav Španci iznašli in dali ime guerili leta 1809, ko so se vojskovali proti Napoleonu. ... V sovjetskih časopisih je 98 odstotkov vesti za množice, dva odstotka pa za poznaval- ce, ki bi radi vedeli, kaj se v resnici dogaja — je dejal ne- ki dopisnik v Moskvi. »Toda vrag si ga vedi, katera sta ti- sta dva odstotka.« ... Od ju- nijske vojne 1967 je Sovjetska zveza poslala Egiptu orožja in druge vojaške opreme v vrednosti ene milijarde dolarjev. Toda sovjetski inštruktorji imajo težave s svojimi učenci. Med nekim predavanjem o tankih so se začeli egiptovski vojaški rešati. »Kaj res misli- te, da bom popravil tank sredi bitke?« je vprašal egi- ptovski učenec obupanega so- vjetskega učitelja. ... Naj- dražji ujetnik na svetu je go- tovo Sirhan Sirhan mladi Arabec, ki je lani ubil sena- torja Roberta Kennedyja. Proces se še ni začel in ven- dar je veljal državo že 400.000 dolarjev, ker je Sirhan Sir- han tudi najbolj strogo varovani ujetnik na svetu.

... Španska cenzura je prav- kar prepovedala izid knjige »Guerilla«. V njej nemški av- tor opisuje zgodovino gueril- skega vojskovanja od leta 1809 do današnjih dni. Mor- da je cenzuro motilo to, da so prav Španci iznašli in dali ime guerili leta 1809, ko so se vojskovali proti Napoleonu. ... V sovjetskih časopisih je 98 odstotkov vesti za množice, dva odstotka pa za poznaval- ce, ki bi radi vedeli, kaj se v resnici dogaja — je dejal ne- ki dopisnik v Moskvi. »Toda vrag si ga vedi, katera sta ti- sta dva odstotka.« ... Od ju- nijske vojne 1967 je Sovjetska zveza poslala Egiptu orožja in druge vojaške opreme v vrednosti ene milijarde dolarjev. Toda sovjetski inštruktorji imajo težave s svojimi učenci. Med nekim predavanjem o tankih so se začeli egiptovski vojaški rešati. »Kaj res misli- te, da bom popravil tank sredi bitke?« je vprašal egi- ptovski učenec obupanega so- vjetskega učitelja. ... Naj- dražji ujetnik na svetu je go- tovo Sirhan Sirhan mladi Arabec, ki je lani ubil sena- torja Roberta Kennedyja. Proces se še ni začel in ven- dar je veljal državo že 400.000 dolarjev, ker je Sirhan Sir- han tudi najbolj strogo varovani ujetnik na svetu.

... Španska cenzura je prav- kar prepovedala izid knjige »Guerilla«. V njej nemški av- tor opisuje zgodovino gueril- skega vojskovanja od leta 1809 do današnjih dni. Mor- da je cenzuro motilo to, da so prav Španci iznašli in dali ime guerili leta 1809, ko so se vojskovali proti Napoleonu. ... V sovjetskih časopisih je 98 odstotkov vesti za množice, dva odstotka pa za poznaval- ce, ki bi radi vedeli, kaj se v resnici dogaja — je dejal ne- ki dopisnik v Moskvi. »Toda vrag si ga vedi, katera sta ti- sta dva odstotka.« ... Od ju- nijske vojne 1967 je Sovjetska zveza poslala Egiptu orožja in druge vojaške opreme v vrednosti ene milijarde dolarjev. Toda sovjetski inštruktorji imajo težave s svojimi učenci. Med nekim predavanjem o tankih so se začeli egiptovski vojaški rešati. »Kaj res misli- te, da bom popravil tank sredi bitke?« je vprašal egi- ptovski učenec obupanega so- vjetskega učitelja. ... Naj- dražji ujetnik na svetu je go- tovo Sirhan Sirhan mladi Arabec, ki je lani ubil sena- torja Roberta Kennedyja. Proces se še ni začel in ven- dar je veljal državo že 400.000 dolarjev, ker je Sirhan Sir- han tudi najbolj strogo varovani ujetnik na svetu.

... Španska cenzura je prav- kar prepovedala izid knjige »Guerilla«. V njej nemški av- tor opisuje zgodovino gueril- skega vojskovanja od leta 1809 do današnjih dni. Mor- da je cenzuro motilo to, da so prav Španci iznašli in dali ime guerili leta 1809, ko so se vojskovali proti Napoleonu. ... V sovjetskih časopisih je 98 odstotkov vesti za množice, dva odstotka pa za poznaval- ce, ki bi radi vedeli, kaj se v resnici dogaja — je dejal ne- ki dopisnik v Moskvi. »Toda vrag si ga vedi, katera sta ti- sta dva odstotka.« ... Od ju- nijske vojne 1967 je Sovjetska zveza poslala Egiptu orožja in druge vojaške opreme v vrednosti ene milijarde dolarjev. Toda sovjetski inštruktorji imajo težave s svojimi učenci. Med nekim predavanjem o tankih so se začeli egiptovski vojaški rešati. »Kaj res misli- te, da bom popravil tank sredi bitke?« je vprašal egi- ptovski učenec obupanega so- vjetskega učitelja. ... Naj- dražji ujetnik na svetu je go- tovo Sirhan Sirhan mladi Arabec, ki je lani ubil sena- torja Roberta Kennedyja. Proces se še ni začel in ven- dar je veljal državo že 400.000 dolarjev, ker je Sirhan Sir- han tudi najbolj strogo varovani ujetnik na svetu.

... Španska cenzura je prav- kar prepovedala izid knjige »Guerilla«. V njej nemški av- tor opisuje zgodovino gueril- skega vojskovanja od leta 1809 do današnjih dni. Mor- da je cenzuro motilo to, da so prav Španci iznašli in dali ime guerili leta 1809, ko so se vojskovali proti Napoleonu. ... V sovjetskih časopisih je 98 odstotkov vesti za množice, dva odstotka pa za poznaval- ce, ki bi radi vedeli, kaj se v resnici dogaja — je dejal ne- ki dopisnik v Moskvi. »Toda vrag si ga vedi, katera sta ti- sta dva odstotka.« ... Od ju- nijske vojne 1967 je Sovjetska zveza poslala Egiptu orožja in druge vojaške opreme v vrednosti ene milijarde dolarjev. Toda sovjetski inštruktorji imajo težave s svojimi učenci. Med nekim predavanjem o tankih so se začeli egiptovski vojaški rešati. »Kaj res misli- te, da bom popravil tank sredi bitke?« je vprašal egi- ptovski učenec obupanega so- vjetskega učitelja. ... Naj- dražji ujetnik na svetu je go- tovo Sirhan Sirhan mladi Arabec, ki je lani ubil sena- torja Roberta Kennedyja. Proces se še ni začel in ven- dar je veljal državo že 400.000 dolarjev, ker je Sirhan Sir- han tudi najbolj strogo varovani ujetnik na svetu.

... Španska cenzura je prav- kar prepovedala izid knjige »Guerilla«. V njej nemški av- tor opisuje zgodovino gueril- skega vojskovanja od leta 1809 do današnjih dni. Mor- da je cenzuro motilo to, da so prav Španci iznašli in dali ime guerili leta 1809, ko so se vojskovali proti Napoleonu. ... V sovjetskih časopisih je 98 odstotkov vesti za množice, dva odstotka pa za poznaval- ce, ki bi radi vedeli, kaj se v resnici dogaja — je dejal ne- ki dopisnik v Moskvi. »Toda vrag si ga vedi, katera sta ti- sta dva odstotka.« ... Od ju- nijske vojne 1967 je Sovjetska zveza poslala Egiptu orožja in druge vojaške opreme v vrednosti ene milijarde dolarjev. Toda sovjetski inštruktorji imajo težave s svojimi učenci. Med nekim predavanjem o tankih so se začeli egiptovski vojaški rešati. »Kaj res misli- te, da bom popravil tank sredi bitke?« je vprašal egi- ptovski učenec obupanega so- vjetskega učitelja. ... Naj- dražji ujetnik na svetu je go- tovo Sirhan Sirhan mladi Arabec, ki je lani ubil sena- torja Roberta Kennedyja. Proces se še ni začel in ven- dar je veljal državo že 400.000 dolarjev, ker je Sirhan Sir- han tudi najbolj strogo varovani ujetnik na svetu.

... Španska cenzura je prav- kar prepovedala izid knjige »Guerilla«. V njej nemški av- tor opisuje zgodovino gueril- skega vojskovanja od leta 1809 do današnjih dni. Mor- da je cenzuro motilo to, da so prav Španci iznašli in dali ime guerili leta 1809, ko so se vojskovali proti Napoleonu. ... V sovjetskih časopisih je 98 odstotkov vesti za množice, dva odstotka pa za poznaval- ce, ki bi radi vedeli, kaj se v resnici dogaja — je dejal ne- ki dopisnik v Moskvi. »Toda vrag si ga vedi, katera sta ti- sta dva odstotka.« ... Od ju- nijske vojne 1967 je Sovjetska zveza poslala Egiptu orožja in druge vojaške opreme v vrednosti ene milijarde dolarjev. Toda sovjetski inštruktorji imajo težave s svojimi učenci. Med nekim predavanjem o tankih so se začeli egiptovski vojaški rešati. »Kaj res misli- te, da bom popravil tank sredi bitke?« je vprašal egi- ptovski učenec obupanega so- vjetskega učitelja. ... Naj- dražji ujetnik na svetu je go- tovo Sirhan Sirhan mladi Arabec, ki je lani ubil sena- torja Roberta Kennedyja. Proces se še ni začel in ven- dar je veljal državo že 400.000 dolarjev, ker je Sirhan Sir- han tudi najbolj strogo varovani ujetnik na svetu.

... Španska cenzura je prav- kar prepovedala izid knjige »Guerilla«. V njej nemški av- tor opisuje zgodovino gueril- skega vojskovanja od leta 1809 do današnjih dni. Mor- da je cenzuro motilo to, da so prav Španci iznašli in dali ime guerili leta 1809, ko so se vojskovali proti Napoleonu. ... V sovjetskih časopisih je 98 odstotkov vesti za množice, dva odstotka pa za poznaval- ce, ki bi radi vedeli, kaj se v resnici dogaja — je dejal ne- ki dopisnik v Moskvi. »Toda vrag si ga vedi, katera sta ti- sta dva odstotka.« ... Od ju- nijske vojne 1967 je Sovjetska zveza poslala Egiptu orožja in druge vojaške opreme v vrednosti ene milijarde dolarjev. Toda sovjetski inštruktorji imajo težave s svojimi učenci. Med nekim predavanjem o tankih so se začeli egiptovski vojaški rešati. »Kaj res misli- te, da bom popravil tank sredi bitke?« je vprašal egi- ptovski učenec obupanega so- vjetskega učitelja. ... Naj- dražji ujetnik na svetu je go- tovo Sirhan Sirhan mladi Arabec, ki je lani ubil sena- torja Roberta Kennedyja. Proces se še ni začel in ven- dar je veljal državo že 400.000 dolarjev, ker je Sirhan Sir- han tudi najbolj strogo varovani ujetnik na svetu.

... Španska cenzura je prav- kar prepovedala izid knjige »Guerilla«. V njej nemški av- tor opisuje zgodovino gueril- skega vojskovanja od leta 1809 do današnjih dni. Mor- da je cenzuro motilo to, da so prav Španci iznašli in dali ime guerili leta 1809, ko so se vojskovali proti Napoleonu. ... V sovjetskih časopisih je 98 odstotkov vesti za množice, dva odstotka pa za poznaval- ce, ki bi radi vedeli, kaj se v resnici dogaja — je dejal ne- ki dopisnik v Moskvi. »Toda vrag si ga vedi, katera sta ti- sta dva odstotka.« ... Od ju- nijske vojne 1967 je Sovjetska zveza poslala Egiptu orožja in druge vojaške opreme v vrednosti ene milijarde dolarjev. Toda sovjetski inštruktorji imajo težave s svojimi učenci. Med nekim predavanjem o tankih so se začeli egiptovski vojaški rešati. »Kaj res misli- te, da bom popravil tank sredi bitke?« je vprašal egi- ptovski učenec obupanega so- vjetskega učitelja. ... Naj- dražji ujetnik na svetu je go- tovo Sirhan Sirhan mladi Arabec, ki je lani ubil sena- torja Roberta Kennedyja. Proces se še ni začel in ven- dar je veljal državo že 400.000 dolarjev, ker je Sirhan Sir- han tudi najbolj strogo varovani ujetnik na svetu.

... Španska cenzura je prav- kar prepovedala izid knjige »Guerilla«. V njej nemški av- tor opisuje zgodovino gueril- skega vojskovanja od leta 1809 do današnjih dni. Mor- da je cenzuro motilo to, da so prav Španci iznašli in dali ime guerili leta 1809, ko so se vojskovali proti Napoleonu. ... V sovjetskih časopisih je 98 odstotkov vesti za množice, dva odstotka pa za poznaval- ce, ki bi radi vedeli, kaj se v resnici dogaja — je dejal ne- ki dopisnik v Moskvi. »Toda vrag si ga vedi, katera sta ti- sta dva odstotka.« ... Od ju- nijske vojne 1967 je Sovjetska zveza poslala Egiptu orožja in druge vojaške opreme v vrednosti ene milijarde dolarjev. Toda sovjetski inštruktorji imajo težave s svojimi učenci. Med nekim predavanjem o tankih so se začeli egiptovski vojaški rešati. »Kaj res misli- te, da bom popravil tank sredi bitke?« je vprašal egi- ptovski učenec obupanega so- vjetskega učitelja. ... Naj- dražji ujetnik na svetu je go- tovo Sirhan Sirhan mladi Arabec, ki je lani ubil sena- torja Roberta Kennedyja. Proces se še ni začel in ven- dar je veljal državo že 400.000 dolarjev, ker je Sirhan Sir- han tudi najbolj strogo varovani ujetnik na svetu.

So kvalitetni res le vodilni ljudje?

Kandidate iščejo ponekod v preozkem krogu »že uveljavljenih« — Čemu želijo nekatere občine samo »močne« poslance

Med značilnostmi do- slej zbranih podatkov o predlaganih možnih kan- didatih za republiške po- slance, naj ob tej priliki omenimo dve.

■ Prva je ta, da je med predlaganimi možni- mi kandidati največ ljudi iz industrije. To je prav- zaprav razumljivo in v re- du. Prav tako predlogi obetajo, da bo to pot pri- šlo v skupščino vendarle več ljudi iz doslej zapo- stavljenega kmetijstva, tu- di zasebnih kmetov; veči- noma jih predlagajo vo- lili na Štajerskem in v Pomurju. Tudi nekaj stu- dentov omenjajo predlo- gi. Presenetljivo malo pa so zastopane nekatere pa- noge, ki dokaj pomenijo v slovenskem gospodar- stvu. Iz turizma ni nobe- nega predloga za poslan-

skega kandidata, razme- ro zelo malo pa jih je tudi iz znanstvenih dejav- nosti, gradbeništva, goz- darstva in gostinstva.

■ Druga značilnost je ta, da predlogi sorazme- rno najbolj upoštevajo di- rektorje ter druge ljudi na vodstvenih družbenih položajih in funkcijah v političnih in delovnih or- ganizacijah. Seveda potre- bujemo poslance tudi iz vrst vodilnih ljudi. Toda ob njih bi moralo biti več neposrednih proizva- jalcev, ker gre za to, da dobijo v skupščinah us- trezno besedo predvsem tudi nosilci osnovnih de- lavskih interesov, ne pa zgolj njihovi posredniki. Naj bo, recimo, direktor še tako napreden, mnoge probleme vendarle druga- če čuti kot delavci. To je človeško razumljivo in je treba upoštevati. Toda ko se potegujemo za več kan- didatov iz vrst neposre- dnih proizvajalcev, nima- mo pred očmi zgolj roč- ne delavce, marveč širši krog, vključno tehnike, in- ženirje, ekonomiste in druge kvalificirane ter visokokvalificirane ljudi.

Navadno potiskajo na- prej predvsem kandidate iz vrst vodilnih ljudi z iz- govorom, češ da potrebu- jemo kvalitetne poslance in odbornike. Po teh poj- movanjih je torej kvalite- ten samo tisti človek, ki je na vodilnem mestu. Marsikdaj sta kvaliteta in vodilna funkcija res zdru- žena v enem človeku, vse- lej pa ne. Toda prav ta- ko kvalitetne, razgledane, sposobne in zavzete ljudi najdemo tudi med člani

TELEGRAMI

SAIGON — V Južnem Vietnamu se je končalo enodnevno premir- je za vietnamsko novo leto. Južno- vietnamska osvobodilna armada je sicer razglasila sedemdnevno pre- mirje, toda saigonska vlada ni spoštovala tega premirja.

RAVALPINDI — Demonstracije v Pakistanu so dosegle tolikšen obseg, da je bil premier Ajub Kan prisiljen izpustiti iz zaporja svoje- ga najnevarnejšega političnega nas- protnika, bivšega zunanjega mi- nistra Bhutta. Zdaj so se začeli pogovori med vlado in opozici- jskimi strankami.

LONDON — Britanski zunanji minister Stewart ni hotel ne za- nikati ne potrditi poročil, da na- merava Britanija prodati Izraelu večje število tankov »centurion«. Arabske države so ostro protesti- rale v Londonu.

ISTANBUL — Med obiskom še- ste ameriške flote v Turčiji je v Izmiru, Trapsuntu, Ankari in Istanbulu prišlo do hudih nemirov in demonstracij. Nastopila je celo vojska, ki je uporabila strelno orožje.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ **SKUPŠČINA O POKOJNIN- SKEM SISTEMU** — V zvezni skupščini so prejšnji teden obravnavali teze za izpopolnitev pokojninskega sistema. Večina poslancev je na- sprotovala zahtevam sindikatov, naj bi skrajšali pokojninsko in sta- rostno dobo (nekaj poslancev pa je sindikalne zahteve podprlo). Če bi ugodili zahtevam sindikatov, bi namreč morali zmanjšati osebne dohodke zaposlenim in pokojnine. Interes tistih delavcev, ki živijo samo od zaslužka ter nimajo dru- gega premoženja je, da čimdlje de- lajo, da bi imeli potem čimvečjo pokojnino. Znanstvena proučeva- nja kažejo, da je starostna meja za upokožitev pri moških pri 60. letih.

Hkrati pa so v skupščinskih razpravah poudarili, da je pri izpo- polnjevanju pokojninskega sistema najvažnejše to, da odpravimo se- danja krivična razmerja med po- kojninami ter dosežemo, da se bo- do pokojnine skladno večale z osebnimi dohodki zaposlenih.

Po izjavi namestnika direktorja zveznega zavoda za socialno zava- rovanje Todorja Vujasinovića je pričakovati, da se bodo pokojnine letos v vseh republikah povečale za kakih 5 %.

■ **SPREJETI VOLILNI ZAKO- NI** — Republiški zbor skupščine SR Slovenije je razglasil spremem- be republiške ustave. S tem je usta- va začela veljati. Hkrati so v re- publiški skupščini v ponedeljek končno sprejeli tri zakasnele volil- ne zakone; zakon o volitvah re- publiških poslancev, zakon o volit- vah občinskih odbornikov ter za- kon o določitvi volilnih enot za volitve republiških poslancev. Zna-

no je, da je zakon o volilnih eno- tah sprožil mnogo kritik ter spre- minjavalnih predlogov, češ da pri- krajšuje nekatere občine. Spre- membe je predlagala tudi občinska skupščina Trebnje, ki pa je svoj predlog nato umaknila.

■ **PODRAZITVE OGROŽAJO STANDARD** — Sekretar sveta Zve- ze sindikatov Jugoslavije Marjan Rožič je v pogovoru s sodelavcem Tanjuša poudaril, da najnovejšje podrazitve nevarno strežejo po standardu delavcev in ogrožajo re- formo. Stalen vzrok neustaljenih

Skrajšanje dobe ni dobra rešitev

cen so zlasti nizka storilnost, slaba organizacija dela in ekstenzivno gospodarjenje. Najbolj dvigajo ce- ne svojim izdelkom namreč tista podjetja, ki slabo gospodarijo, s tem pa škodujejo dobrim gospo- darjem. Rešitev ni samo v raznih predpisih. Med drugim smo se pred vplivom svetovnega trga tudi pre- več zaprli z raznimi carinskimi in drugimi pregradami.

O cenah, ki so v januarju po- skočile za 7 % glede na lansko povprečje, je razpravljal tudi zve- zni izvršni svet. Sprejel je več ukrepov, ki naj pripomorejo k

■ **POSLOVNA VPRAŠANJA** — Poslanca Ivan Repinc iz Kranja ter Tilka Blaha iz Novega mesta sta v zvezni skupščini postavila vpra-

šanje o ljubljanskem letališču Br- nik oziroma o rentabilnosti novih in starih letališč sploh ter zakaj ljubljansko letališče ni vključeno v mednarodne letalske proge. Slo- venci morajo namreč — kadar se odločijo za letalo, potovati čez Za- greb, Gradec, Celovec ali Trst. Di- rektor uprave civilnega letalstva Batrić Jovanović je odgovoril, da nobenega jugoslovanskega letališča, ki smo ga zgradili ali gradimo, ne bi mogli razglasiti za odvečnega, ker vsakega potrebujemo zlasti za- radi turizma. Pogodbe o pristaja- nju mednarodnih letal na jugoslo- vanskih letališčih pa lahko kadar- koli spremenimo, je dejal Jova- nović.

Poslanec Franc Šetinc je vpra- šal generalnega direktorja zveznega zavoda za statistiko Ibrahima La- tifića, zakaj pri sestavljanju vpra- šalnika o dohodkih občanov ni so- deloval noben republiški organ iz Slovenije. Ta vprašalnik je namreč vzbudil precej hude krvi, ne le za- to, ker je bil prvotno sestavljen le v srbohrvatskem jeziku, marveč tudi zaradi neumestnih vprašanj. Direktor Latifić je priznal, da so bile pri tem storjene nekatere na- pake.

■ **»BEOGRAD« TUDI V LJU- BLJANI IN MARIBORU** — Beo- grajsko trgovsko podjetje »Beo- grad« ima že zdaj dvanajst vele- blagovnic v Srbiji, Bosni in Vojvo- dini. V teh veleblagovnicah lahko vsak dan kupuje kakih 200.000 lju- di. Ta trgovski velikan namerava zdaj graditi veleblagovnici tudi v Ljubljani in Mariboru.

■ **UVOZ MASLA** — V Sloveniji bi bilo treba letno uvoziti kakih 1800 ton masla, da bi krili potrebe.

KARNEVAL V MAINZU (Zah. Nemčija): Kot kokliji na gnezdu so predstavili na pustni paradi tudi finančnega ministra Franza Josefa Straussa (levo) in ministra za gospodarstvo Karla Schillerja. Ker se govori o novih davkih, so jima ob strani dali še napis: »Pazite, kaj bosta znesla!«

delavskih svetov, med strokovnjaki in drugimi.

Kandidatom iz vrst vo- dilnih ljudi dajejo pred- nost zlasti tam, kjer po- teka kandidiranje v bolj ali manj zaprtih vodstvih, po starem, kjer izbirajo zgolj v ozkem krogu že znanih ljudi ter je kan- didacijski postopek torej premalo javen. V takih primerih imamo, kot ne- kateri to imenujejo, ne- kakšen »kadrovski vrti- ljak«, na katerem se pri- kazujejo vedno eni in isti ljudje.

Vzrok je v težnjah ne- katerih občinskih vod- stev, da bi z »močnimi« poslanci zagotovili uve- ljavljanje občinskih inte- resov v republiški in zve- zni skupščini. Korenine takšnih teženj pa segajo globlje in kažejo najbrže na nerazčiščen položaj občine v našem družbeno ekonomskem političnem sistemu.

MIRO ZAKRAJŠEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Triindvajsetega februarja bo novi ameriški predsednik Richard Nixon začel svojo pot po zahodnoevropskih drž- avah. Do 2. marca bo obi- skal London, Bonn, zahodni Berlin, Rim, Bruselj in Pariz. Glavni namen Nixonove poti je »okrepiti in poživiti« atlant- sko zavezništvo, kakor je sam dejal. Dejal je tudi, da bo posvečal več pozornosti Evropi. Razlogov, da se je novi predsednik ZDA odločil, da bo tako kmalu obiskal Evropo, je več.

Zelo neprijetna in nujna je kriza na Srednjem vzhodu. Washington je načelno privo- lil v francoski predlog, da bi se sestali predstavniki ZDA, ZSSR, Britanije in Francije in poskusili najti rešitev za srednjevzhodne težave ali jih vsaj omiliti. Toda ZDA zahte- vajo, da se morajo pred tem sestankom posamič dogo- voriti med seboj posamezne države, kako bi bilo najboljše organizirati sestanek »na vrhu«.

Drugi razlog za obisk je — Evropa. Težava je v tem — piše londonski tediak »The Economist« — da je zahodna Evropa postala premočna, da bi bila še voljna prenašati položaj iz petdesetih let, ko so bile ZDA nedvomno vodil- na sila, zahodna Evropa pa je tej sili sledila. Toda Evro- pa je še vedno prešibka, da bi se lahko enakopravno po- govarjala z ZDA. Gospodar- sko bi že bila dovolj močna, toda politično je razbita in neodločna.

Britanci kažejo pri tem s prstom na predsednika de Gaulle in trdijo, da njegova politika slabi zahodnoevrop- sko politično enotnost. De Gaulle bi rad naredil iz Fran- cijce vodilno silo, ki bi ji sle- dila druge zahodnoevropske države. Zato se ne bo zado- voljil z morebitnimi ameriški- mi zagotovili, da je Francija za ZDA prav tako pomembna kakor Britanija. Zaradi svoje posebne politike mora Francija skrbno paziti da bo med Parizom in Washingto- nom zmeraj dovolj velik od- nom. Zmaga politični opazoval- ci ne pričakujejo, da bo Ni- xonov obisk v Parizu kaj do- sti spremenil to dejstvo.

Nixon bo tudi obiskal zahod- ni Berlin, ker je to postalo že obvezno romanje celo za ameriške predsednike. Pred Nixonom sta obiskala Berlin tudi predsednika Kennedy in

Johnson. In prav v tem tre- nutku se temperatura v Ber- linu in okrog njega nevarno dviga.

Petega marca bodo zahod- nonemški poslanci volili v za- hodnem Berlinu novega pred- sednika ZR Nemčije, Lübke- jevega naslednika. To se ne bo zgodilo prvič, toda vsa- kokrat, ko se je to zgodilo,

Nixon v Evropi

je bilo slišati na vzhodu gr- menje. Prihajalo je iz Moskve in Nemške DR. Tudi najno- vejša sovjetska nota Bonnu, prav tako note, izročene ZDA, Britaniji in Franciji poudar- jajo, da je Berlin pod okupa- cijskim statutom in da nika- kor ni del zahodnonemškega ozemlja. Potemtakem poslan- ci iz Bonna nimajo kaj tam iskati. (Isto bi moralo seve- da veljati tudi za Nemško DR, ki ima v vzhodnem Ber- linu, ki je tudi pod okupacijs- kim statutom, svoje vladne ustanove.)

V prejšnjih letih, ko je za- hodnonemški parlament zase- dal v zahodnem Berlinu, so vzhodnjaki ovirali promet med nekdanjo nemško pre- stolnico in ozemljem Zvezne republike, sovjetska reakcij- ska letala so letela nad dvo- rano, v kateri so zasedali po- slanci, tako nizko, da so se drobile šipe, in podobno.

Zdaj so prepovedali vsem zahodnonemškim poslancem potovati v Berlin. Moskva še posebej opozarja na 12 neo- nacističnih poslancev NPD, ki bodo marca tudi glasovali v zahodnem Berlinu. Poslan- ci bodo seveda potovali z le- tali in zato se pesimisti boji- jo, da bodo sovjetske oblasti, ki so pred kratkim organizi- rale manevre v okolici Berli- na, motile letalske zveze. Mo- skovska nota Bonnu mračno napoveduje, da bo za vse po- sledice kriv Bonn.

Tudi prej je bilo slišati ta- ka opozorila, toda zdaj zveni- jo resneje. Zato sta se izobi- kovali dve »šolle«. Zahodno- nemški uradni viri širijo pe- simizem, da bi spodbudili tri- zahodne velesile k odločnej- šim ukrepom, ker se jim zdi njihovo stališče nekoliko mlahavo. Američani pravijo, da ne pričakujejo kaj hujše- ga. Toda za vsak primer se pripravljajo tudi na kaj huj- šega.

GEORGETOWN — Desničarski režim premiera Forbea Burnhama v Gvajani je začel pravo strano- vlado proti indijskemu življu v pokrajini Rupununi, kjer so se nedavno uprli veleposestniki.

WASHINGTON — Predsednik Nixon je poslal guvernerja države New York Nelsona Rockefellerja v države Latinske Amerike kot svo- jega osebnega odposlanca.

MALI OGLASI

Vsaka beseda v malem oglasu stane 0,50 Ndin (za naročnike) in 0,60 Ndin (za vse druge). Ob posredovanju naslova v upravi lista zaračunamo še dodatnih 1,00 Ndin; za oglase pod šifro pa po 2,00 Ndin.

Male oglase sprejemamo načelno v upravi lista vsak teden do 10. ure v soboto. Izjemoma sprejemamo naročila za male oglase iz oddaljenih krajev, bolnišnic, zavodov in podobno tudi v pismih, če nakaže naročnik istočasno ustrezno vsoto denarja.

C. TEDNIK, OGLASNI
ODDELEK IN SPREJEM
RADIJSKIH OBJAV TER
ČESTITK, Celje, Gregor-
čičeva 5, pritličje desno;
telefon 31-05.

PRODAM

LESENO stiskalnico 100 l, skoraj novo prodam. Martin Kumer, Pečovnik, stari rudnik — Celje.

STRUŽNICO — MAXIMAL kombinirano z rezkalnim strojem, uvoženo, z vso opremo in podstavkom ugodno prodam. Informacije od 15. ure dalje. Naslov v upravi lista.

ROČNI voziček, nosilnost 500 kg, enoosno prikolico za motor in psa ovčarja, stara 1 leto prodam. Jože Košir, Aškerčeva 8.

RAZPIS

Zbor delovne skupnosti Kajuhovega dijaškega doma v Celju razpisuje prosto delovno mesto računovodje. Zaposlitev ni polna. Nastop službe 1. aprila 1969. Ponudbe pošljite na Upravo Kajuhovega dijaškega doma, Celje, Vodnikova 10a.

KUPIM

ISCEM primerno možnost nakupa stanovanjske hiše ali dela stanovanjske hiše v Celju ali bližnji okolici. Pogoji je izpraznitev vsaj dveh stanovanjskih prostorov, v preostalem delu lahko prodajalec ostane še vnaprej. Naslov v upravi lista.

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

FIAT 1300 pod garancijo (9 tisoč km) prodam. Zmuderl, Celje, Ul. Bratov Vošnjakov 10.

GOZD 1,5 ha prodam. Jakob Trobiš, Brezova 41, Smartno v Rožni dolini.

SLADKO seno prodam. Nova vas 5, Sentjur.

KUHINJSKO pohištvo s hladilnikom prodam. Naslov v upravi lista.

GARAZO v centru mesta in dobro ohranjenega fička prodam. Naslov v upravi lista.

NEMSKI strojek za pobiranje zank prodam tudi na obroke. Informacije: Knez, Breg 40 Celje.

FOTOAPARAT Zorki prodam ugodno. Naslov v upravi lista.

OSEBNI avto AML-6, letnik 1965 prodam. Drago Kosober, Selce 38, Celje.

KOLICE za trsje — brajde, hrastovo ali kostanjevo, dolžine 2,5 do 3 m, kupim. Brečko, Janežičeva pot 21.

RAZNO

FANT (21) s stanovanjem želi spoznati dekle srednje izobrazbe iz Celja ali okolice. Naslov v upravi lista.

UPOKOJENCA za pomoč na kmetiji sprejemam. Naslov v upravi lista.

TOVORNJAK do 5 ton, kiper, vzamem v najem, pozneje odkupim. Naslov v upravi lista.

ZAPOSILITEV

V DOPOLDANSKEM ali večernem času iščem žensko honorarno zaposlitev v Celju ali bližnji okolici. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Pomlad«.

VDOVEC srednjih let išče gospodinjko pomočnico v starosti od 40 — 50 let, za gospodinjstva dela na manjšem posestvu. Naslov v upravi lista.

PRIDNO in pošteno prodajalko vrtnarske stroke zaposlim takoj. Ponudbe pošljite na naslov: Vrtnarstvo Bizovičar, Ljubljana, Kolesijska 16.

STANOVANJE

S CENTRALNO kurjavo ogrevano opremljeno sobo oddam fantu. Sritarjeva 27 v Nazorjevi ulici, pri Mlekoprometu na Ljubljanski cesti.

V STROGEM centru mesta prodam ugodno: 3 sobe s predsobo in toaleta, primerno za tiho obrt ali pisarne in prav tam trosobno komfortno stanovanje, z nišo. Pismene ponudbe na upravo lista pod »Gotovina«.

MLADA zakonca iščeta sobo in kuhinjo ali večjo sobo za več let, v Celju ali bližnji okolici. Ostalo po dogovoru. Franc Javornik, Vzhodna 14, Maribor.

VISOKO nagrado nudim tistemu, ki mi preskrbi stanovanje z odločbo. Naslov v upravi lista.

DVEM deklicam oddam sobo v Kovinarski ulici. Vprašati v Malgajevi ul. 20 stanovanje 2.

ZAHVALA

Ob izgubi ljubega očka in starega očeta

Štefana Baloha

se pristrčno zahvaljujem vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti ter darovali vence in cvetje. Iskrena hvala dr. Tanaskoviču za skrbno zdravljenje.

Zalujoča žena Terezija, hčerka Karolina z družino in ostali sorodniki

Upravni odbor

RUDNIKA RJAVEGA PREMOGA LAŠKO

razpisuje delovno mesto

NAČRTOVALCA RAZVOJA PODJETJA

Kandidati morajo poleg splošnih, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo izobrazbo diplomiranega ekonomista,
- da imajo višjo izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri,
- da imajo 2 oziroma 3 leta delovne prakse na delovnih mestih z razvojnega, analitskega ali podobnega področja.

Osebnih dohodkov, nastanitvenih pogojev in ostalo po dogovoru.

Ponudbe s krajšim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Upravni odbor Rudnika rjavega premoega Laško — najkasneje 15 dni po objavi.

majsko žrebanje vezanih vlog

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega moža in očeta

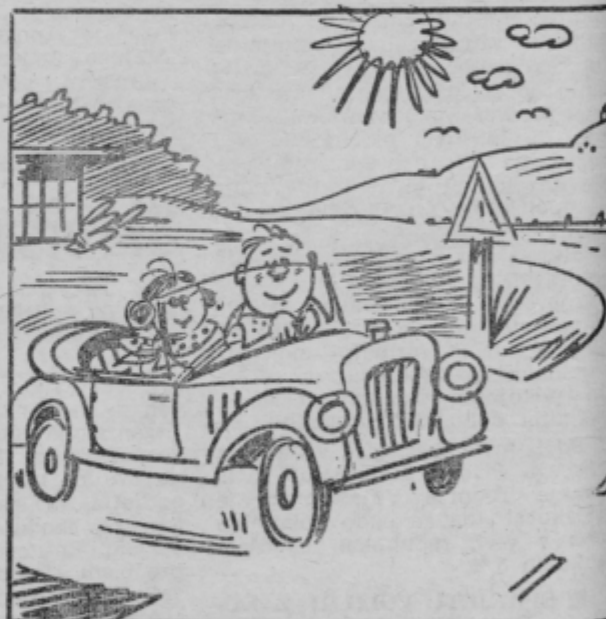
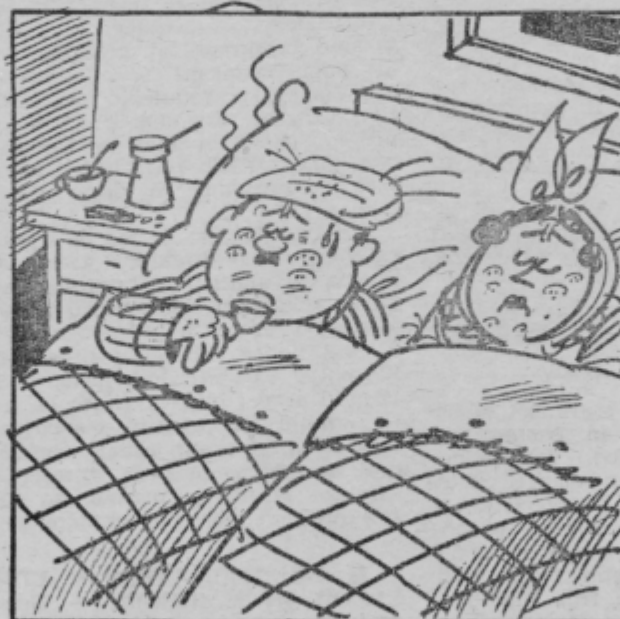
IVANA VODUŠKA

se iz srca zahvaljujem vsem, ki so spremili na zadnji poti in darovali cvetje. Iskrena hvala dr. Maksimu Sevšku, ki mu je tako požrtvovalno nudil pomoč v njegovi težki in dolgi bolezni. Posebna hvala tudi njegovim stanovskim tovarišem, ki so ga tako številno pospremili in izkazali zadnjo čast. Zahvala tudi sostanovalcem za njihovo udeležbo ob pokopu, sočutje in cvetje, enako tudi oč. duhovščini za spremstvo in g. Kolšku za lepe poslovnice besede ob odprtem grobu.

Sen enkrat vsem iskrena hvala!

Zalujoča žena in hčerke z družino

PARADIŽNIK ZA VOLANOM

15. Vrt se je jadrno izpraznil in v ponosnem motelu ob cesti prvega reda, na višku sezone, so imeli v hipu le še dva gosta — oba v postelji in v usmiljenju vrednem stanju! — Šele tople kamilice in hladni obkladki so spravili naša turista spet do sape. No, na nadaljnjo pot pred večerom ni bilo več misliti! Paradižnikova sta

kove šoferske sposobnosti so prihajale vse bolj do veljave. — Klara si je privezala okrog vratu pikasto rutico, da je nagajivo zavihrala za njo, in zagostolela: »Se spomniš Feliks, kako sva sanjala, kako se bova v odprtem avtomobilu peljala mimo pošte v Ljubljani?«

se zdravila v prijaznem lokalu vse do naslednjega kosila. Poravnala sta račun, ki je bil, najbrž zaradi čebel, močno otekel, in se spet odpeljala. Tokrat iz previdnosti s spuščeno streho! — Razpoloženje se jima je povrnilo. Spuščena streha je povečala športni učinek vožnje in Paradižnik

BILI SMO NA BISERNI OHCETI TEDNIKOVA PLOŠČA

V nedeljo je bil v Radečah praznik kakršnega že dolgo niso imeli. Kot smo sporočili že v prejšnji številki sta 60. obletnico poroke obhajala Viktor in Ivana Razberger. Dogodek je močno odjeknil med domačini. Mnogi so jima prišli čestitat. Med tistimi, ki so bisernemu paru želeli še dolgo skupno življenje, so bili tudi predstavniki občinske skupščine iz Laškega, ki so paru podarili tudi veliko košaro z darili. Ob tako pomembnem prazniku so se okoli staršev zbrali vsi otroci bisernega para, štiri hčerke in dva sinova, poleg njih pa tudi njihove soproge in otroci, torej vnuki in pravnuki. Svečanost je bila pri »Rafkotu«, ženin in nevesta sta bila židane volje, le pred aparatom (na sliki spodaj) sta se zresnila.

V zadnjem tednu smo prejeli toliko novih naročilnic za NOVI TEDNIK, da so med njimi kar trije dobitniki TEDNIKOVE PLOŠČE in sicer: Elizabeta Slemenšek, Male dole 55, Vojnik, Karel Lulik, Griže

99 in Ljudmila Kuk, Verpete 2, Frankolovo. Marija Trbovc lahko posluša svojo priljubljeno melodijo po RADIU CE, LJE v petek, 28. februarja, Marija Drnovšek pa v nedeljo, 23. februarja.

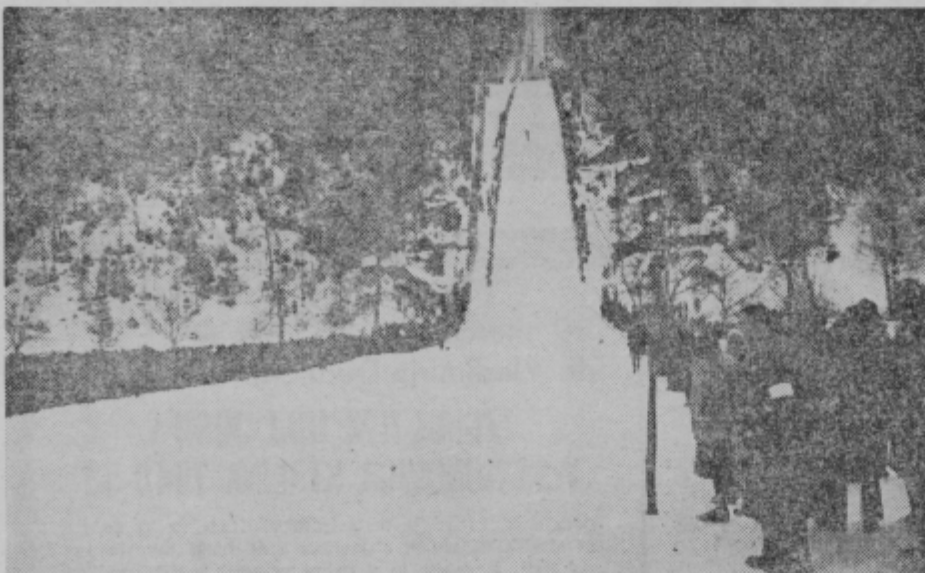
Besedo ima:

TONI HERCFELER

Minuli teden je bil za me presneto razburljiv. Že sem pričakoval, da se bom za konec tedna lahko grel na popoldanskem soncu, pa ti na vsem lepem potegnejo čez nebo sivo zaveso in iz te je začelo dobesedno sipati sneg. Dva dni sem vihtel lopato. Nekaterim so morali sporočiti po radiu, da so se zganili in z ravnih streh jeli odstranjevati debelo snežno odejo. V eni izmed celjskih hiš predsedniku hišnega sveta ni bilo všeč, da so se stanovalci spomnili, da bi streho očistili. Tega sploh ni dovolil; najbrž zato ne, ker ni sam prišel na to idejo.

Razburljiv dogodek je bil tudi štrajk v metalurških obratih celjske cinkarne. Da, ljudje so odločno sklenili opozoriti na neurejeno vprašanje plač, ki so na skrajno nizkem nivoju. Očistilka v kaziški ustanovi dobi mesečno toliko ali celo več kot pa delavec, ki osem ur težaško gara v valjarni. Preveč je takšnih v cinkarni, ki za svoje teško delo ne dobijo pravega plačila. Opozarjali so na ta problem, rotili, prosili, pa nič. Podjetje nima denarja, ker mora kriti s svojim dohodkom veliko izgubo pri izvozu. Vsek dolar cinkarniški delavci krepko dotirajo. Končno so se odločili, da tako ne more več naprej.

Ker je bil ravno pustni čas, pač ne morem mimo tradicionalne pomešane cicibansko-pionirsko-mladinske maškarade v Narodnem domu, kjer so malčke »zabavali« s sentimentalnimi ljubezensko narodnimi napevi. Ja, za to maškarado je značilna tudi svojevrstna obdaritev »najboljših«. Maska Merx je dobila darilo od Merxa, maska Aero od Aera itd. Neko dekletce se je potožilo mamici, češ zakaj pa nisem jaz lonček, bi dobila nagrado od tovarne lončkov. V teh dneh je bilo 377 maskarad in povsod so izbirali in nagrajevali najbolj izvirne. Maškarade so priredili tudi člani društva komolčarjev, društva za najlon nogavice brez črt, sekcija izdelovalcev kranjskih klobas in odbor za pripravo karnevala CELJE 2000.

Náš dopisnik Leo LAKNER iz Ljubnega nam je ponovno poslal zanimiv in zgodovinsko pomemben posnetek, ki prikazuje skakalnico, za katero je pripravil načrte pokojni ing. Stanko Bloudek. Zadnje smučarske tekme so bile leta 1955, nastopil pa je tudi Janez Polda. Zmagal je Rudi Finžgar, ki je postavil rekord skakalnice — 76 metrov. Po štirinajstih letih — 23. februarja ob 14. uri — bo skakalnica ponovno oživila, saj bo domače športno društvo pripravilo medklubske skakalne tekme. Organizator upa, da se bo tudi tokrat zbralo ob skakalnici toliko ljudi, kot se jih je leta 1955.

SKRB ZA ČLOVEKA

Nekatera načela, ki jih že vrsto let uzakonjamo, med njimi je tudi skrb za delovnega človeka, se v praksi izrode v frazo. Podoben primer, čeprav ga ne gre posploševati, se je pripetil na Planini.

Gradbeno podjetje iz Rogaške Slatine je prevzelo gradnjo nove samopostrežne trgovine.

Začeli so postavljati oder, kaže, da so zaščitne mere upoštevali bolj zaradi formalnosti, delo je potekalo tako, kot že tolikokrat pred tem. Vsak je vedel, kaj mora narediti, da bo delo potekalo nemoteno.

Danes samopostrežnica že služi svojemu namenu, le eden izmed delavcev, ki so jo gradili, ni več tako pri močeh, kot je bil takrat.

Na vsakem gradbišču mora biti vodja del, ki skrbi tudi za delovno varnost. Tudi na Planini je bil.

Delavci so postavljali oder, ker ni bil previsok, ga niso zaščitili, čeprav eno izmed zakonskih določil pravi, da bi moral biti, saj je bil višji od enega metra. Toda do nesreče ni prišlo zaradi varnostne ograje, temveč zaradi luknje v podu...

Med delom je eden izmed delavcev padel skozi. Udaril se je v prsni koš. Čutil je bolečine, vendar v začetku ni kazalo na komplikacije. Vodja dela je bil v pisarni, kjer je reševal neke računske probleme. Poškodovanca je odpeljal njegov sin.

Toda delavec je imel notranje poškodbe, po nekaj dneh so nastopile komplikacije in le hitri kirurški intervenciji se ima zahvaliti, da so mu rešili življenje.

Prišlo je do spora.

Ali se je delavec poškodoval pri padcu z nekaj več kot meter visokega odra ali pa se je poškodoval kje drugje pred tem, zdaj pa trdi, da tu, na Planini?

Seveda so ga zasilili. Nobena delovna organizacija ni navdušena nad komisijami in preiskavami, ki takšni delovni nesreči nujno sledi. Zato so delavca po vsej sili poskušali prepričati, naj bi izjavil, da se je poškodoval kje drugje že prej. S tem bi se podjetje, predvsem pa vodja del, izognili odgovornosti.

Toda delavec vztraja pri svoji trditvi, ki je verjetno resnična. Stvar je pred sodiščem, tam jo bodo razvzlali.

Mi smo želeli povedati nekaj drugega! Vsi se radi potrkamo ob uspehih na prsa, besedičimo o tovarištvu in skupnih delovnih dosežkih. Ob nesreči pa, da bi zaščitili ne vem čigavo malomarnost, odgovornost pred družbo ali se izognili raznim potem in zaslišanjem, poskušamo krivdo prevaliti na ramena tistega, ki je že tako drago plačal.

Ponesrečeni delavec naj nase prevzame odgovornost, da bi s tem zaščitil delovodjo, ki je bil v pisarni, namesto na gradbišču. Sam naj odgovarja, da ne bi poleg delovodje trpel še kolektiv.

Kaj nas briga, kako je s ponesrečencem, z njegovo družino v času bolezni, kaj z njegovim razočaranjem nad takim ravnanjem, le da bi bilo vse lepo in prav — navzven. En delavec gor ali dol, saj jih je na pretek. Menimo, da je tu srž tistega tovarištva in skrbi, ki zvođeni v trenutku, ko jo človek najbolj pričakuje, ko je najbolj potreben.

Nani

Bela idila, ki je tako bogato obdarila predpustno pokrajino, je bila tudi sovražna. Težka snežna odeja je bila za marsikatero streho pretežka. Med nesrečnejši, ki jih je sneg prizadel, je bil tudi tajnik občinskega sindikalnega sveta Ivan Kolman iz Sentjurja, ki mu je sneg podrl hišo, v katero se še ni vselil. Novo hišo je s pomočjo družine in sorodnikov postavil ob 2000 dinarjih posojila, sicer pa ob prihrankih in z lastnim delom. Škode je daleč čez milijon.

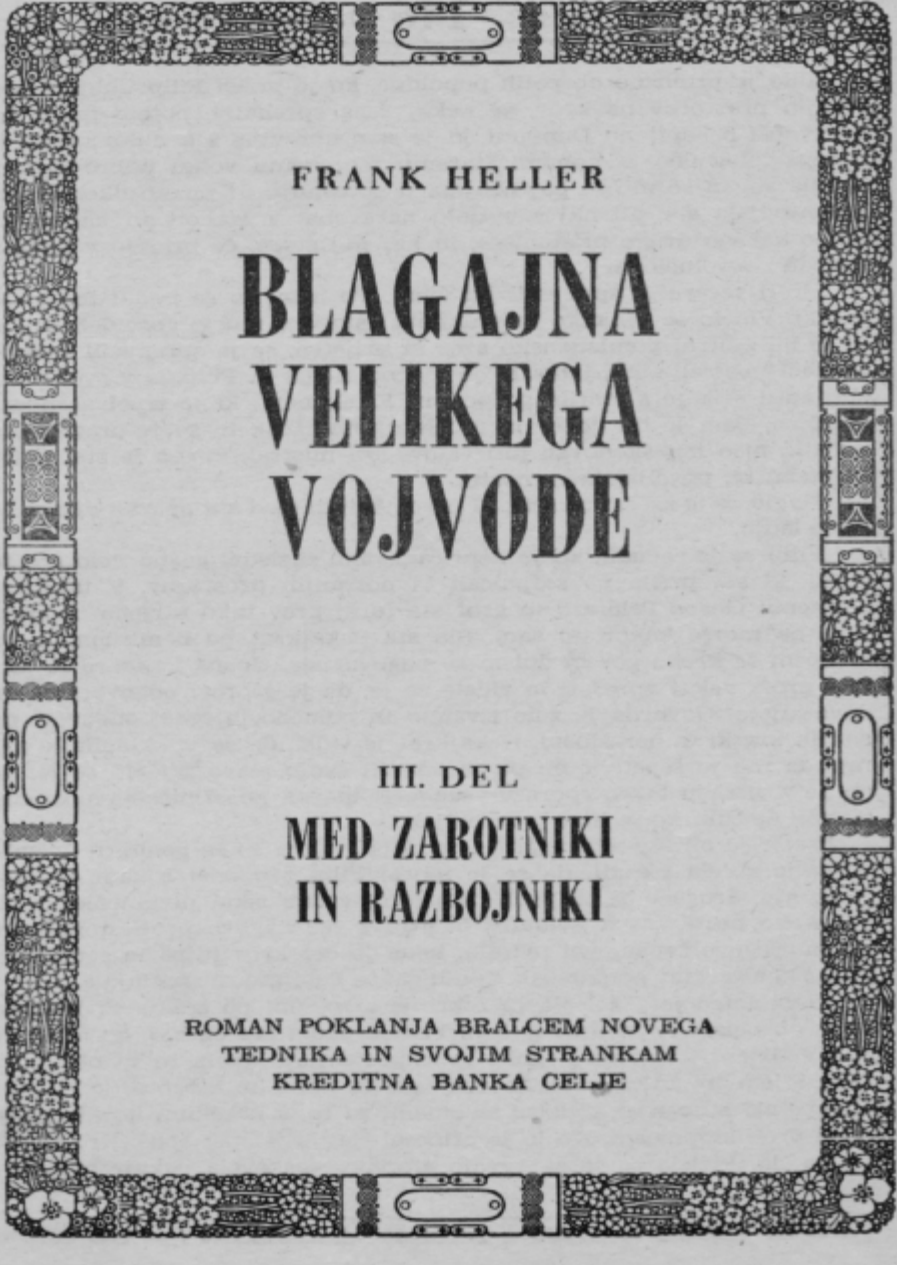

NOVI TEDNIK — Uredništvo in uprava Celje, Gregorčičeva 5, poštni predal 161. Urejuje uredniški odbor. Glavni urednik BERNARD STRMCNIK, odgovorni urednik JURE KRASOVEC. NOVI TEDNIK izhaja od decembra 1968 kot naslednik CELJSKEGA TEDNIKA, ki je izhajal od 1955. leta. NOVI

7

TEDNIK izhaja vsak četrtek. Izdaja CP »DELO« — enota informacije propagandna Celje. Tisk in kliseji CP »DELO«. Rokopisov ne vračamo. Cena posamezne številke 60 par (60 SD), letna naročnina 30 novih din (3.000 SD), polletna 15 novih din (1.500 SD). Za tajno znana naročnina 60 novih din (6.000 SD). Tekoči račun 307-1280 — TELEFONI: uredništvo 23-69, mali oglasi in naročnine ekonomska preopazna 31-05

Posed posedu

FRANK HELLER

BLAGAJNA VELIKEGA VOJVODE

III. DEL
MED ZAROTNIKI
IN RAZBOJNIKI

ROMAN POKLANJA BRALCEM NOVEGA
TEDNIKA IN SVOJIM STRANKAM
KREDITNA BANKA CELJE

Bilo je približno ob petih popoldne, ko je prišel Filip Collin iz notranjih prostorov na krov, se nekaj časa sprehajal, potem pa je šel naravnost h kapitanu Dupontu, ki je sam upravljal s krmilom. Vzel je iz žepa tobačnico in ponudil staremu morskemu volku dobro cigaro. Kadila sta in se mirno pogovarjala o potovanju in raznih okoliščinah. Razpravljala sta, ali naj zaplujejo naravnost v Mahon ali naj si poiščejo kakšno drugo пристаниšče, in kaj naj store, če pridejo v kakšen spopad z revolucionarji.

Proti večeru je spet zadivjal vihar. Po nebu so se podili težki sivi oblaki. Videlo se je, kako se v daljavi usiplje v morje gost dež. Veter, ki je bil zjutraj pomladansko svež in prijeten, se je spremenil v divji, besneči mistral. Mala jahta se je močno zibala in Filip je v svojih mislih čutil sožalje s starim gospodom Estebanom, ki je trpel neznosne bolečine. Sam je bil dober in izkušen pomorščak in se je prav dobro počutil, niso mu škodovali niti valovi niti mistral, mirno je stal poleg kapitana na poveljniškem mostu.

Naglo se je začelo mračiti. V precejšnji daljavi sta opazila dim neke večje ladje.

Filip se je začudil, ko je nepričakovano zagledal gospo Pelotard in grofa, ki sta prišla po stopnicah in notranjih prostorov. V takšnem vremenu! Gospa Pelotard in grof sta torej prav tako utrjena in navažena na morje kakor on sam. Šla sta nekajkrat po nemirnem in zibajočem se krovu gor in dol in se pogovarjala. Gospa Pelotard je morala grofa nekaj vprašati in videlo se je, da je grofovi odgovori ne zadovoljujejo. Govorila je zelo živahno in odločno, njegovi odgovori pa so bili kratki in nerazločni. Nekajkrat je videl, da se je sklonila k njemu, da mu je šepetala, on pa je povetil svojo glavo. Videlo se je, da sta se v viharju težko sporazumevala. Filipa na poveljniškem mostu nista niti opazila, ko se jima je smehljala.

Veter je bil vse močnejši in močnejši, valovi so se penili in dvigali, jahta je začela plesati, da se je moral Filip z obema rokama prijeti za ograjo, drugače bi bil padel. Ko je še vedno iskal ravnotežje, je videl, kako hitita gospa Pelotard in grof z vso naglico proti stopnicam. Grofa njegovo šepanje ni oviralo, tekkel je čez krov hitro in zanesljivo kakor kakšen star pomorščak, a tudi gospa Pelotard ni zaostajala.

Nenadoma je zakričala in zakrilila z rokami po zraku. Spotaknila se je ob neko vrv in prav gotovo bi bila padla čez ograjo, ko bi se ne bile v tistem trenutku stegnile roke postavnega grofa in jo objele. V naslednjem trenutku je ležala v njegovem naročju. Sicer se je upirala in cepetala z nogami, toda ni se zmenil za to, s krepkimi koraki jo je nesel proti stopnicam. Ko jo je prinesel tja, jo je spet spoštljivo postavil na tla. Prijela se je za ograjo stopnic, opazovala nekaj trenutkov

z nekim čudnim pogledom grofa, potem pa mu je nekaj rekla. Filip je mislil, da se mu je zahvalila.

Ponudila mu je roko, grof Punta Hermosa jo je prijel, jo narahlo stisnil, jo nesel k svojim ustnicam in jo poljubil. Hip nato je že stekla po stopnicah navzdol, grof pa ji je počasi sledil.

Filip se je na poveljniškem mostu zadovoljno smehljal in se zamislil. Iz misli ga je prebudil kapitan Dupont, ki mu je zakričal v levo uho:

»Bojna ladja, gospod profesor, bojna ladja!«

Filip je pogledal v smer, kamor je pokazal kapitan. Velika, sivo prebarvana ladja, katere oblake dima je bil zagledal pred nekaj trenutki, se je zdaj približala tako, da je lahko opazoval njene ogromne obrise. Nje niso motili ne vihar ne valovi, mirno in dostojanstveno je nadaljevala svojo pot proti Marseillu. Mogočno je rezala razpenjene valove in puščala za seboj veliko brazdo. V kakih desetih minutah se je bojna ladja tako približala, da je Filip videl zastavo. Bila je belo-modrardeča; torej ruska oklopnica. Vzel je daljnogled in opazoval morskega velikana. Zdelo se mu je, da nosi napis »Car Aleksander«.

Odmaknil je daljnogled, molče pomignil kapitanu in odšel proti stopnicam, po katerih sta se malo prej spustila v potniške prostore gospa Pelotard in grof Punta Hermosa. Filip Collin se je smehljal. Bilo mu je pri srcu kot angelu previdnosti, ki ima nalogo varovati norce in zaljublence.

Zdaj pa je začel tudi upati, da navsezadnje vendarle pride do svojih petdeset tisoč funtov.

II. POGLAVJE

ZACETEK ZELO ČUDNE PRIGODE

Vihar je divjal vso noč huje in huje. Tudi dopoldne drugega dne ni prenehal. Morje je besnelo, valovi so se visoko dvigali. Šele okoli poldneva je vihar nekoliko ponehal in morje se je začelo miriti. Ob eni popoldne si je upal celo stari senjor Paqueno na krov. Na modrem nebu je sijalo sonce in beli galebi so v širokih krogih obletavali malo jahto. Ozračje je bilo toplo in je vzbujalo dober tek.

Grof Punta Hermosa je rekel gospe Pelotard:

»Gospa, vzorec najboljšega, kar ima otok Menorca, vam lahko že zdaj pokažemo, to je čudovito podnebje.«

Okoli šeste ure zvečer se je jahta približala jugovzhodni obali Menorce in kmalu so zagledali obrise prestolnice Mahona. Hiše so se mirno in tiho belile na terasah, ki so se stopničasto dvigale nad pristaniščem. V stolnici so zvonili večernico, nad hiše in palme so se spuščale večerne sence. Na opalnomodrem nebu se je svetil srebrni mesečev krajec in na prozorni vodi v pristanišču so se zibali galebi kot bele vodene rože.

Počasi je plula štorlkja okoli pomola in z zmanjšano brzino zavila v pristanišče, ki je bilo popolnoma prazno. Samo galebi so preplašeno sfrfotali. Štorlkja je spustila sidra. Vse je bilo mirno in tiho, prav od nikoder ni bilo čutiti kakega življenja.

Tedaj pa je odplul iz notranjega pristanišča čoln in se z veliko naglico bližal jahti. Čoln je vodil pristaniški pilot, v čolnu pa sta sedela dva gospoda v bogatih uniformah, okrašenih z zlatimi našitki, na levi roki sta imela bele znake.

Na krovu jahte je stal kapitan Dupont, poleg njega pa profesor Pelotard z ženo. Ko so se namreč približali Mahonu, je Filip poklical v stran grofa in njegovega spremljevalca in jima rekel:

»Gospoda, nameravam se izkrcati sam v menorčanski prestolnici. Mene tu nihče ne pozna, zato to tudi lahko naredim. Če se ne motim, ste mi pripovedovali, da ste vi že bili tukaj, saj imate neka posestva.«

»Da, posestva.«

»Potem se mi zdi edino primerno, da se takoj ne pokažeta. Sam se hočem najprej prepričati, kako stoje stvari. Ko bi vas ljudje videli, bi se morda razburili, to pa bi lahko povzročilo neprijetnosti, morda celo spopad z uporniki. Človek nikoli ne ve.«

»Prav imate,« je rekel grof. »Poslušal bom vaš nasvet.«

Tako sta stala gospod in gospa Pelotard kot edina potnika na krovu, ko se je ustavil čoln z gospodom v zlatoobrobljenih uniformah ob jahti. Ni trajalo niti deset minut, ko sta stopila oba gospoda na krov. Mlajši od obeh, ki je nosil uniformo skoraj vso v zlatu, je bil star kakih trideset let. Ta se je približal profesorju in po vojaško pozdravil.

»Dober večer!« je rekel v slabi angleščini. »S kom mi je čast govoriti?«

Filip ga je začudeno opazoval. S kom ima čast govoriti?

»Jaz sem profesor Pelotard,« je rekel. »To je moja žena, to je kapitan Dupont, ki je lastnik jahte. A dovolite: s kom imam jaz čast govoriti?«

»Jaz sem Luis Hernandez,« je odgovoril ponosno došlec. »Ali ne poznate mojega imena?«

Filip je komaj zadrževal smeh. To je torej bodoči ali pa že izvoljeni predsednik menorčanske republike. Prav vljuden je ta gospod predsednik, ki pride takoj na krov prve ladje, da se predstavi obličnim tujcem. Gotovo je to njegova navada. Saj je obiskal tudi kapitana Simonsa. Kakih deset korakov od tód, spodaj v kabini pa sedi in čaka mož, čigar naslednik je ta zgovorni zlatoobrobljeni gospod »predsednik«.

Filip se je priklonil:

»V izredno čast mi je, da sem vas spoznal, gospod predsednik. Vse svetovno časopisje je v zadnjih štirih dneh polno vašega imena. Odkar je kapitan Simons poslal iz Barcelone brzojavno poročilo...«

»Torej je vendarle brzojavil? To sem tudi pričakoval, a sem že skoraj obupal. Tukaj nismo zvedeli nič, kabli ne delajo, vrag vedi zakaj ne. Veseli me, da je stari kapitan vse sporočil. Torej se v Evropi veliko govori, o meni, o nas«.

»Da, zelo veliko, gospod predsednik. Samo to se govori po Evropi. Vse časopisje poje hvalo vam in vašim hrabrim in odličnim rojakom. Jaz sem zastopnik svetovnega časopisja, prihajam, da se vam poklonim, da vam stavim na razpolago močni vpliv časopisja, gospod predsednik.«

Filip je počasi govoril, ker je hotel opazovati vtis svojih besed. Videl je, kako slave žejna duša gospoda Luisa Hernandeza vsrkava vsako njegovo besedo. Bodoči predsednik menorčanske republike je poslušal z naprej sklonjeno glavo in pol odprtimi usti. Včasih je z roko pogladil svojo zlato obšito uniformo. Filip je želel, da napravi na gospoda predsednika kar najmočnejši vtis, kar se mu je tudi posrečilo. Gospod predsednik je zavzel mogočno držo in rekel z govorniško zanosnim glasom:

»Zelo so me razveselile vaše besede, gospod Pelotard. Te so dokaz, da so novinarji dorasli svoji nalogi, da se bore za resnico in zmago pravice. Zelo me veseli vaša izjava. Toda prosim, ne imenujte me predsednika, ker to še nisem! Volitve bodo namreč šele čez nekaj dni.«

»Ah,« je rekel Filip z najljubeznivejšim nasmehom, »slišal sem, da so nekoč nagovarjali prvega konzula Napoleona z imenom sire, pa ni on prav nič ugovarjal.«

Senjor Hernandez je do ušes zardel od veselja in zadovoljstva. Pogledal je svojega spremljevalca, kakor da se hoče prepričati, ali je ta vse to razumel. Potem pa je rekel:

»Gospod Pelotard, dovolite, da vam predstavim svojega spremljevalca, upravnika našega pristanišča in prijatelja Emilionesa! Ta vam bo vedno na uslugo.«

Umolknil je in vprašujoče pogledal na zagrnjena in razsvetljena okna jedilnice, kakor da hoče namigniti, da bi se predsednik menor-

čanske republike prav nič ne brani, ko bi ga povabili na dobro večerjo. Filip je to opazil in razumel, toda njegovi načrti so bili popolnoma drugačni.

»Jutri,« je rekel, »si bom dovolil in vas obiskal. Rad bi se namreč natančno pogovoril z vami glede vsega, kar bi bilo dobro poročati časopisom.«

»Vedno ste dobrodošli, gospod,« je zagotavljal Hernandez. »Po dvanajsti uri sem vedno na razpolago. Od desete do dvanajste ure vedno nadzorujem vojsko.«

»In kje vas lahko dobim?« je vprašal Filip.

»V gradu, senjor, v palači.«

Filip se je skoraj glasno zasmel. Senjor Hernandez je torej zelo hitel, polastil se je že vseh zunanjih znakov moči in oblasti. Predstavniki ljudske volje se je enostavno preselil v palačo odstavljenega vladarja.

»A tako?« je rekel Filip. »V palači velikega vojvode? Ali vas smem nekaj vprašati?«

»Seveda, senjor.«

»Kaj se je zgodilo s prejšnjim najemnikom, z vašim prednikom?«

Senjor Hernandez je začuden in vprašujoče gledal predstavnika evropskega časopisja, toda hitro se je zavedel in komaj razločno zamrmral:

»O tem se bova pogovorila jutri, senjor. Zdaj pa vam želim najlepšo lahko noč.«

Skočil je v čoln, za njim pa Emiliones, ki ves čas ni spregovoril besede, gotovo zato, ker ni znal angleško. Čez nekaj trenutkov je izginil čoln v temi. Ko sta čudna gosta odšla, je Filip pustil na krovu svojo ženo, ki je še vedno gledala z jeznimi in divjimi, skoraj morilskimi pogledi za predsednikom menorčanske republike. Filip je stekel navzdol in potrkal na vrata kajute grofa Punte Hermose.

»Imeli smo goste, gospod grof, zelo imenitne goste.«

»Kdo vendar je bil?«

»Predsednik Hernandez. On in jaz sva danes najboljša prijatelja na svetu in jutri ga obiščem na njegovem stanovanju v palači velikega vojvode.«

»V palači velikega vojvode? Prekleti lopov! Tako, tako! Vi ga boste obiskali. Čestitam. Ali pojde milostljiva z vami?«

»Milostljiva? Porabil sem vse svoje moči, da ni ob prvem obisku zabodla novega predsednika. Saj veste, da je privrženka kraljevine.«

»Vem, vem, to me zelo veseli.«

»Tako! Toda za nekaj sem pa vendarle dolžan hvalo gospodu predsedniku.«

»Za njegovo vabilo v vojvodsko palačo?«

»Ne! Hvaležen sem mu, da je rešil Menorco pred velikim vojvodo. Ko bi don Ramon še vedno vladal, vi sami ste to rekli, bi moral jaz zapustiti Menorco brez svoje žene. A med nama rečeno: Jaz ne mislim s svojim obiskom čakati do jutri.«

»Zelo se vam mudi, gospod profesor. Radi bi kar nhitreje spet videli svojega prijatelja predsednika!«

»Tudi to! Vsekakor pa si hočem ogledati njegovo prestolnico, zato mislim še nocoj oditi v mesto.«

»Veliko pač ne boste videli! Mestna plinarna se odlikuje s svojo izredno nezanesljivostjo.«

»Si bom pač moral pomagati brez plinske razsvetljave. Na svidenje, gospod grof!«

»Samo tako ne hitite, dragi profesor! Rad bi z vami, če mi dovolite.«

Filip se je zasmejal.

»Kaj, vi bi radi z menoj? To je zelo neprevidno. In ko bi vam tega ne dovolil?«

»Potem bom plaval na obalo.«

»Za božjo voljo, gospod grof, tega nikar ne storite! Pojdite z menoj, a morate mi obljubiti, da svojih doživetij in vtisov ne boste sporočili konkurenčnim časopisom. Ali poznate Mahon?«

»Nekoliko že.«

Odgovor velikega vojvode je bil kratek, v glasu pa je bil čuden in značilen izraz velike odločnosti. Tak je bil tudi njegov obraz. Filip se je vsega tega razveselil in si že prerokoval, da ga čakajo velike in lepe prigode.

V trenutku, ko je omenil grofu, kje se je nastanil novi predsednik, je dobil obraz grofa Punte Hermose izraz okamnele maske. Če se Filip ni motil glede značaja svojega gosta, potem je lahko vedel, da se bližajo revolucionarjem hudi časi. Odločnost velikega vojvode mu je bila všeč, saj je imel rad burna doživetja. Kar pa se je zgodilo, pravzaprav, kar se bo šele zgodilo, pa se je popolnoma ujemalo z njegovimi načrti.

Ko sta prišla z velikim vojvodo na krov, sta ugotovila, da se je mrak spremenil v temno noč. Veliki vojvoda je imel prav: niti ena cestna svetilka ni gorela v Mahonu. Prebivalci prestolnice so se morali zadovoljiti s skromno svetlobo, ki je prihajala z večernega neba.

Kapitan Dupont je slonel ob ograji in mirno vlekel svojo pipo. Filip mu je zaklical, naj spusti čoln. 'ačuden je kapitan ustregel njegovi želji.

»Vi bi radi na kopno?«

»Da, kapitan. Okoli enajstih se vrneva, pazite, da nama pošljete čoln. Več kakor dve uri se vsekakor ne bova zadržala na kopnem. Če pa se ne vrneva, recimo takole do polnoči, potem pazite, ali boste slišali ali videli kaj sumljivega! Človek namreč ne ve, kaj se lahko pripeti v deželi, kjer divja revolucija.«

»Prav imate, gospod profesor. Sicer pa se gredo tukaj revolucijo prav po domače, kar takole na tiho. Tega na Francoskem nismo navaženi. Ne razumem, zakaj si ne upa nihče semkaj, ko bi vendarle mogel vsak parnik mirno pristati na Menorci.«

»Revolucija je že pri kraju, dragi kapitan. Saj ste videli malo prej na krovu svoje jahte novega predsednika.«

Kapitan Dupont je brez besede mogočno pljunil.

»Da, fej, vrag ga nosi!«

»Na svidenje, dragi kapitan!« se je zasmejal Filip.

Kapitan Dupont je bil sicer državljani republike, vendar v inozemstvu ni bil posebno navdušen republikanec.

Filip in veliki vojvoda sta stopila v čoln. Filip se je uprl v vesla in čoln je zdrčal po morski gladini.

III. POGLAVJE

STARI ZNANEC PRIPRAVI VELIKEMU VOJVODI MARSIKAKO PRESENEČENJE

Čoln je tiho drsel po mirni vodi notranjega pristanišča. Filip si je prizadeval, da je kar najbolj tiho veslal. Čez nekaj minut se je sklonil k velikemu vojvodi, ki ga je molče opazoval, kako spretno je veslal. Rekel mu je:

»Gospod grof, kaj mislite, kje bi bilo najbolje pristati? Po mojem mnenju bi bilo najbolje pristati v bližini pisarne mojega novega prijatelja Emilionesa.«

»Emiliones?«

»Da, to je upravnik pristanišča predsednika Hernandezza.«

»A tako? Tudi jaz sem za to. Dovolite, da zdaj jaz vodim čoln! Mislim, da bom našel pravo mesto.«

Vzel je Filipu vesla in čoln je prav tako tiho drsel naprej.

Po kakih štirih minutah veslanja po temnem pristanišču sta pri-

stala. Na obali je stalo nekaj nizkih lop. Vseprovod so bile razpete mreže, torej sta pristala v ribiškem pristanišču Mahona.

Tam ni bilo nobenega odposlanstva, ni bilo slovesnega sprejema, ki bi proslavil vrnitev zakonitega vladarja na domača tla. Filip in veliki vojvoda sta tiho stopila na obalo. Čoln sta potegnili na breg, kjer je že ležalo nekaj ribiških čolnov. Veliki vojvoda je namignil Filipu, naj mu sledi. Peljal ga je ob nizkih hišicah, ki so segale prav do obale. Nista spregovorila besede, molče sta hitela skozi noč, veliki vojvoda naprej, za njim pa Filip.

Minilo je nekaj minut, oba sta še vedno molčala. Hodila sta po temnih, zavitih ulicah in Filipu je bilo težko znajti se, v kateri smeri gresta. Kolikor je mogel presoditi, sta šla proti zahodu. Ko sta hodila po ulicah, ki so jih prečkale manjše ulice, ki so držale naravnost proti pristanišču, se je Filip nekajkrat ozrl in videl obrise poslopja, o katerem je danes že slišal govoriti.

Vedel je dobro, da mu je njegov prijatelj grof Punta Hermosa kot dober poznavalec mesta Mahona hotel najprej pokazati največjo zanimivost menorčanske prestolnice, to je vojvodsko palačo, kjer je predsednik Hernandez nasledil svojega prednika.

Kar se je Filipu zdelo najbolj čudno in ga je skoraj vznemirjalo, je bila mrtvaška tišina, ki je vladala vseprovodu. Kar sta odšla iz pristanišča, nista ves čas čula kakega glasu. In to naj bi bilo mesto, katerega prebivalstvo se je pravkar otreslo stoletnega jarma, to naj bi bilo ljudstvo, ki je po stoletjih sramote in poniževanja vstalo in vdihovalo svobodni zrak! Res, čudni ljudje, ki tako praznujejo osvoboditev! Pričakoval je, da bo videl uporniške suknjiče, kresove, frigijske čepice, želel si je videti tudi giljotino v slavo in čast nove republike. Namesto vsega pa samo grobna tišina. Komaj osvobojeno ljudstvo prestolnice hodi s kurami spat.

Ko sta prišla do križišča dveh ulic in večje ceste, je veliki vojvoda nenadoma obstal, nagnil glavo naprej in prisluškoval. Od glavne ceste semkaj sta zaslišala enakomerne korake, razločila sta, kako trde pete udarjajo ob tlak. Morda prihaja patrulja? Najbolje bi bilo, da se najprej prepričata, kaj je na stvari, in šele nato nadaljujeta pot.

Klak, klak, klak ... je odmevalo v noč, koraki so se vedno bolj približevali. Filip je stopil tesno k vojvodi in se nagnil naprej, da bi pogledal po cesti. Kmalu je zagledal človeka, čigar korake je čul. V istem trenutku je zaslišal Filip, da je grof siknil, skočil korak nazaj in gledal.

Po cesti je ponosno in z dvignjeno glavo korakal možakar, oblečen v aslonsko obleko, katere škrici so frfotali ob vsakem koraku. Na glavi je imel okrogel klobuk, na nogah pa rumene čevlje. Filip ga je takoj

ocenil za »trgovskega potnika«. Vse je govorilo za to: njegova hoja, njegova cenena in neokusna obleka, smrdljiva cigara, katere dim je okuževal nočni zrak. Filip se je komaj zadržal, da se ni zasmel. Na Menorci je revolucija, ljudstvo spi. Ko pa človek sreča prvega budnega podložnika nove republike, je to tuj trgovski potnik. Ko pa je prišel možakar naslednji trenutek v uličico, kjer sta prežala, in se jima je približal na kake tri korake, je Filipu nenadoma prešlo veselje do smeha. Brez besede, samo zasikal je, je skočil grof proti nočnemu potniku. Grof je zagrabil z eno roko desnico neznanca, z drugo pa ga je prijel za vrat, nato mu je hitro in močno zavil desnico, kakor delajo policaji, kadar se aretiranec brani. Grofova levica se je oklenila neznančevega vratu in iskalo grlo. Filip je slišal nemirno dihanje nočnega potnika in kratke besede, ki jih je spregovoril veliki vojvoda:

»Če samo poskusite zavpiti, vas zadavim kot mačko!«

Napadeni je bil zaradi nepričakovanega napada skoraj popolnoma omamljen, vendar se je skušal izviti iz železnih rok, ki so ga oklepale. Skušal je doseči grofov vrat. Ko se mu to ni posrečilo, je začel nekaj iskati v hlačnem žepu. Filip je takoj doumel, da išče samokres. Čeprav ni imel pojma, kaj naj pomeni ta pretep, je takoj priskočil na pomoč. Ko bi tujec dobil samokres in začel streljati, tedaj bi vrag odnesel vse njegove načrte, moral bi se pod nosom obrisati za petdeset tisoč funtov, bodočnost republike Menorce pa bi bila »zagotovljena«.

Preden je Filip priskočil, je grofova desnica spustila tujčev vrat in padla kot težko kovaško kladivo na njegovo senco. Tujec se je zgrudil na tla, kakor da ga je udarila strela.

Veliki vojvoda se je zasopljen obrnil k Filipu.

»Gotovo se čudite mojemu ravnanju, gospod profesor. Toda ko zveste, kdo je ta lopov, me boste razumeli.«

»Kdo je ta možakar?«

»Ta možakar,« je rekel grof in brcnil nezvestnega sovražnika, »je gospod Bekker, doma iz Holandske. Ta je organiziral revolucijo na Menorci.«

»Zdaj razumem ravnanje in čustva vašega vojvodskega visočanstva,« je popolnoma mirno rekel Filip.

Veliki vojvoda ga je začudeno pogledal:

»Kaj ste rekli? Visočanstvo? Ali veste, kdo sem?«

»Da, visočanstvo, vem.«

»Koliko časa že?«

»Odkar smo se vkrcali na Štorkljo in se odpeljali iz Marseilla.«

Veliki vojvoda je bil v precejšnji zadregi, mrmral je med zobmi:

»Slutil sem vse to, toda zdaj ...«

Filipu se ni zdelo primerno, da zdaj in na tem mestu razpravljata o kakih podrobnostih, zato je rekel:

»Nekaj vam je padlo iz žepa, visočanstvo.« Sklonil se je in pobral lepo zganjeno polo papirja, ki je ležala poleg nezvestnega Bekkerja.

Veliki vojvoda je vzel papir in ga ogledoval. Radoveden je bil, kaj bi moglo to biti, zato je polo razgrnil in poskušal v mraku prebrati vsebino. Toda bilo je pretemno, že je hotel vtakniti polo v žep, ko mu je posvetil Filip z električno svetilko. Veliki vojvoda je hitro prebral, nato pa se je začel na ves glas smejati, da je odmevalo po ulici.

»Visočanstvo,« je šepetal Filip, »ne tako glasno, kaj bi bilo, če naju zalotijo!«

»Prav imate,« je odgovoril veliki vojvoda z glasom, da se je Filip skoraj prestrašil. »Ko bi vedeli, kaj sem našel na tej poli papirja, ki ste mi jo dali!«

Filip ni razumel, vendar ga zdaj ni hotel spraševati. Veliki vojvoda pa je sam odgovoril:

»Ta papir ni padel iz mojega žepa, izgubil ga je naš ljubi gospod Bekker. Na tem papirju pa ni napisano nič več in nič manj kakor pogodba med gospod Bekkerjem in šestimi mojimi podložniki, ki so se zavezali, da me bodo za nagrado dvesto tisoč pezet vrgli s prestola in me povrhu tega ubili.«

Filip se je samo čudil, ko je poslušal te besede. Tedaj pa se je Bekker zganil.

»Visočanstvo, tegale vašega Bekkerja morava spraviti na varen kraj. Ali veste za kak primeren prostor?«

Veliki vojvoda je bil močno zamišljen. Gledal je nekaj časa Filipa, potem spet pogodbo. Na Filipovo vprašanje se je zganil in pogledal naokrog. V vseh hišah sta vladala popoln mir in nočna tišina, kakor da so vse izumrle in ostale zapuščene. Majhna hiša v bližini je bila čisto zanemarjena. Okna so bila deloma pobita, okviri izrjavani, stara vogasta vrata na pol priprta. Veliki vojvoda je pokazal na hišo, Filip je prikimal. Molče sta zagrabila nezvestnega Bekkerja, ki se je nekajkrat stresel, in ga odnesla v zapuščeno enonadstropno hišo. Čeprav je bilo na zunanost videti, da je hiša prazna, je bilo v veži nekaj orodja, metle, vedra, lestve, kup praznih steklenic, v steno je bil zabiti velik žebelj, čezenj pa je visela vrv. V hipu sta brez kakega dogovora snela vrv in začela vezati Bekkerja. Ko sta bila z delom pri kraju, se je Bekkerju začela vračati zavest, njegove roke so se zganile, podplute oči so se odprle. S krvavimi očmi je preplašeno gledal svoja sovražnika. Tedaj se je zganil tudi njegov jezik in hripavo je zašepetal:

»šepavec ... šepavec ...«

Veliki vojvoda se je zasmel:

»Da, gospod Bekker, popolnoma prav imate, šepavec. Šepavec je tu, vrnil se je med svoje zveste podložnike, da spet prevzame vlado. Če vodite trgovske knjige, zapišite tistih dvesto tisoč pezet med izgubo. Nikoli ne boste postali lastnik ali upravnik žveplovih rudnikov na Punti Hermosi.«

Bekker ga je gledal s sovražnim pogledom, ki je bil tako divji, da se je veliki vojvoda skoraj prestrašil, vendar se je premagal in rekel:

»Ali veste, gospod Bekker, kaj bom storil takoj, ko bom prevzel vlado? Objavlil bom zakon, ki ga bom imenoval vam na čast »lex Bekker«. Določal bo, da je vsakemu tujcu pod kaznijo 50.000 pezet prepovedano priti na Menorco. Če pa bo tujec po naključju Holandec, se spremeni denarna globa v smrtno kazen.«

Te besede je govoril špansko. Filip, ki je razumel nekaj španščine, je dostavil:

»Ali bi smel vašemu visočanstvu nekaj svetovati?«

»Kaj?«

»Da bi ta zakon veljal že za nazaj.«

Bekker je zadrhtel, veliki vojvoda pa se je zasmejal:

»Imeniten svet, gospod profesor. Prosim vas, posodite mi robec, neposrednemu povzročitelju tega zakona zamašim usta, preden ga zapustiva!«

Filip je takoj ustregel tej želji. Veliki vojvoda je spretno zamašil z robcem Bekkerju usta. Ta se ni branil, tako so ga prevzeli zadnji dogodki.

Veliki vojvoda je nato potegnil Bekkerju iz žepa samokres, ki ga je ta hotel prej izvleči, potem pa se je obrnil k Filipu in rekel:

»Tako, zdaj pa nadaljujva pot!«

»Kam, visočanstvo?«

»Na dvor, da obiščeva predsednika republike.«

Veliki vojvoda je izrekel te besede s takim naglasom, da je Filip nehote obžaloval usodo mladega predsednika.

Da sta Filip in veliki vojvoda vedela in slutila, v kateri hiši sta pustila zvezanega Bekkerja, se prav gotovo ne bi smejala.

S hitrimi koraki sta odšla po dolgi in precej široki cesti proti vzhodnim terasam, nad katerimi so se videli temni obrisi vojvodskega dvora. Veliki vojvoda je neprenehoma opazoval Filipa, hotel ga je nekaj vprašati, a se je vedno premislil. Molče in tiho sta se približala dvoru. Filip, ki je bil izredno dober pešec, se je moral čuditi, s kakšno agilno je hodil veliki vojvoda kljub šepanju. Obenem pa se je čudil temu, kar je do zdaj videl in slišal. Sto in sto vprašanj si je stavil:

o Bekkerju, o pogodbi, o žveplovih rudnikih na Punti Hermosi. Srbel ga je jezik, da bi vprašal, toda zdelo se mu je najprevidneje in najbolje, da sledi velikemu vojvodi in molči.

Prišla sta na trg pred dvorom. Tam je stalo nekaj dreves, ki so šumela v vetru. Ko sta začula neki šum, sta obstala. Zaslišala sta isto kakor prej v mestu — korake. Takoj sta ugotovila, da ne gredo ti koraki čez trg, ki je bil posut z drobnim peskom, ampak da je slišati te korake neposredno od dvora, kjer je bil del trga tlakovan s kamnitimi ploščami. Tja pa nista mogla videti. Previdno sta se plazila med drevesi in končno se jima je posrečilo, da sta se splazila tako blizu, da sta lahko videla, odkod prihaja glas korakov.

Opazila sta vojaka, ki je stal pred dvorom na straži. Novi predsednik Hernandez mora torej spati zastražen med svojimi zvestimi podložniki.

Filip je opazoval don Ramona in vprašal:

»Ali ga napadeva?«

Veliki vojvoda je nekaj trenutkov opazoval majhnega vojaka, ki je trudno korakal gor in dol pred dvorom.

Odmajal je z glavo.

»Ne, ne, siromak ni prav ničesar zagrešil. Svoje moči morava hraniti za boljše prilike. Tu si bova pomagala drugače. Šla bova skozi stranski vhod, samo če ga niso zaprli.«

Prijel je Filipa pod roko, ga previdno peljal nekaj korakov nazaj, nato pa sta zavila na majhen vrt. Tam sta obstala pred majhnimi vrati, ki so bila skoraj popolnoma zarasla z bršljanom.

»Ko sem bil še mlad, sem se vedno smukal okoli teh vrat, ker so me zelo zanimala kuhinje, ki so v tem delu dvora. Sicer kuhinje niso bile preveč bogate, a je šlo. Zdaj pa pogledjva, kaj je s temi vrati!«

Uprl se je močnimi ramenoma in širokim hrbtom v vrata in nekajkrat pritisnil. Takoj ni šlo, potem pa je zaškripalo, stara zarjavela ključavnica je popustila in vhod je bil prost.

Veliki vojvoda je že hotel vstopiti, Filip pa mu je sledil. Nenadoma se je vojvoda obrnil:

»Samo trenutek! Dovolite, da se zdaj posloviva!«

Filip ga je začudeno gledal.

»Posloviti, zdaj, ne, nikoli, visočanstvo!«

»Bilo bi prenevarno. Če tvegam jaz svoje življenje, nič ne de, nimam pa pravice, da razpolagam z vašim. Vrnite se v pristanišče in pojdite na jahto! Odplujte s štokrlo na morje! Če se moj načrt posreči, vam bom jutri vse sporočil. Če pa se ne posreči, potem pozdravite starega Paquena in gospo Pelotard!«

Filip je čutil, kako mu utripa srce. Vraga, mož mu je bil nadvse všeč. Sam si s samokresom upa poiskati svoje sovražnike v brlogu. Sam hoče brez kake pomoči razbiti tolpo upornikov, ki bi dali vse, ko bi ga dobili v roke. Karkoli je ta vladar kdaj zakrivil, vse to je zdaj popravil s svojim nastopom nocoj. Filip je odločno odmajal z glavo in mu podal roko. »Visočanstvo, tudi časopisje ima svoje dolžnosti. Predvsem zastopnik časopisa ne sme od daleč opazovati tistega, kar si lahko ogleda od blizu. Kot predstavnik časopisa hočem na vsak način z vami, visočanstvo, da bom lahko opeval dogodke današnje noči.«

»In če vam zaklenem vrata pred nosom?«

»Potem bom šel skozi glavna vrata in na hodniku se bova gotovo srečala, visočanstvo.«

Veliki vojvoda se je zadovoljno nasmehnil in podal Filipu roko.

»Moje spoštovanje do časopisov je v tej noči zraslo za sto odstotkov. Ker torej na vsak način hočete z menoj, pojdiva!«

Izgubila sta se v temi hodnika, ki je vodil od vrtnih vrat pod dvornimi kuhinjami. Tiho in skrajno previdno sta se korak za korakom plazila v predverju. V kotu pri vhodu je brlela le ena sama slaba svetilka. Od zunaj je bilo čuti počasne, zamolkle in enakomerne korake stražnika.

Filip je prižgal svojo električno svetilko in pogledal na uro. Bilo je natančno pet minut čez deset.

Veliki vojvoda se je plazil z neverjetno gibčnostjo, ki je ne bi pripisoval njegovemu mogočnemu telesu, do vrat, ki so vodila iz predverja. Tam je pazno prisluškoval. Zaničljiv smehljaj se je pojavil na njegovih ustnicah, ko je gledal ta vrata: grb velike vojvodine, ki je bil naslikan na vsakih vratih, je bil prebarvan s surovo oljnato barvo. Ko je pregledoval vrata, je na enih našel posetnico. Takoj ko jo je prebral, je namignil Filipu, ki je takoj stopil k njemu. Rekel mu je:

»Gospod profesor, tu stanuje gospod predsednik, poglejte njegovo ime na vratih!«

Filip je pogledal na vrata in prebral ime. Potem sta nekaj časa prisluškovala. Iz sobe sta slišala enakomerne korake. Notri je moral hoditi gor in dol en sam človek. Filip ni dolgo premišljal, podzavestno je dvignil roko in potrkal.

Od znotraj sta zaslišala hitre korake, vrata so se odprla in na pragu se je pri slabi luči prikazala postava predsednika Luisa Hernandeza.

Filip je hitro potisnil velikega vojvodo za krilo odprtih vrat, potem pa se je globoko priklonil gospodu predsedniku.

»Dober večer, gospod predsednik!« je rekel. »Kakor vidite, mi ni dala žilica miru, nisem mogel več odlagati sestanka z vami, zato sem prišel že nocoj, da se pogovoriva o svojih načrtih. Vem, da je pozno, a kljub temu sem bil tako pederzen, da sem vas poiskal.«

Predsednik je v prvem hipu začuden in preplašeno gledal Filipa, a se je kmalu pomiril, ko ga je spoznal.

Dostojanstveno je odgovoril:

»A vi ste? Prav, prav! Pozno je že, to je res, toda prišli ste o pravem času. Pričakujem svoje prijatelje. Samo vstopite, gospod profesor!«

»Hvala, gospod predsednik!« je rekel Filip in stopil korak bliže. »A stvar je taka, da zdajle nisem sam, pripeljal sem namreč s seboj svojega prijatelja.«

IV. POGlavJE

OBSTOJU MLADE REPUBLIKE MENORCE PRETI VELIKA NEVARNOST

»Prijatelj!« je začudeno vprašal Hernandez. »Mislim sem, da ste dopotovali sami. Ali imate morda znanca na Menorci?«

»Imam znanca,« je odgovoril Filip tako, da mu je glas nehote zadrhtel. Prijel je velikega vojvodo za roko. »Imam znanca, ki bi vas rad pozdravil, gospod predsednik.«

Senyor Hernandez je stopil korak nazaj v sobo in precej nezaupljivo gledal Collina.

»Kako vas je pustila straža semkaj?« je vprašal preplašen. »Predstavite mi takoj tega prijatelja in mi povejte, kdo je!«

»Njegovo ime je,« v tem hipu je Filip stopil v sobo, »don Ramon XX., veliki vojvoda Menroce, ki ste ga hoteli vi s svojimi pajdaši za 200.000 pezet umoriti, a se je zdaj vrnil, da vam nekoliko prekriža vaše načrte.«

Filip je govoril od besede do besede glasneje. Hernandez se je v hipu obrnil in skočil proti pisalni mizi, kjer je ležala neka majhna svetla stvar, ki jo je Filip takoj prepoznal — bil je majhen samokres. Ko je bil Filip še dijak, je bil najboljši nogometaš nekega akademskega nogometnega kluba. To je bilo sicer že davno, ko pa je zdaj videl Hernandeza in uganil njegovo namero s samokresom, so se prebudile v njem nekdanje nogometne spretnosti. S tremi dolgimi skoki, kakršnih

bi se mu tudi pred leti ne bi bilo treba sramovati, se je pognal proti pisalni mizi. V trenutku, ko je bodoči predsednik prihitel do pisalne mize in stegnil roko, da bi pograbil samokres, je že bil pri njem in njegova noga se je dvignila v silnem sunku, da bi delala čast vsakemu nogometnemu prvaku. V istem trenutku je odletel samokres v velikem loku kakih deset metrov daleč v drug kot sobe. Zal pa se Filipova noga po naravnih in fizikalnih zakonih gibanja po izvršeni nalogi ni mogla takoj ustaviti. Dvignila se je še nekoliko, zakročila in se srečala z nosom predsednika. Nenadoma je kri iz nosu rdeče prebarvala marmornate plošče po tleh.

Veliki vojvoda se je zakrohotal in priskočil, predsednik menorčanske republike pa je zatulil od bolečin in se sesedel ob pisalni mizi.

»Imenitno, profesor, imenitno!« je zaklical veliki vojvoda. »Vi lopov pa molčite, sicer vas na mestu ubijem! Niti glasu, razumete!«

Njegov glas je bil tako strašen, da je Hernandez prenehal z vzdihovanjem, kakor da bi mu kdo prerezal grlo. Tresel se je po vsem životu. Počasi se je dvignil, gledal nekaj trenutkov svojega vladarja, potem pa padel na kolena. Kri mu je še vedno tekla iz nosa.

»Mi ... mi ... lost ... mi ... lost! Visočanstvo, milost!« je stokal »Zapeljali so me, res, zapeljali. V zaroti nisem imel prav nobene vloge, prisegam.«

Veliki vojvoda ga je gledal z besnim zaničevanjem.

»Prekleti lopov! Lažete, po krivem prisegate. Zakaj ste se ugnezdili v moji palači? Odgovorite! Zato, kajne, ker ste popolnoma nedolžni, ker niste bili med zarotniki?«

»Ho ... te ... li ... hoteli so me izvoliti za predsednika,« je stokal Hernandez.

»In vi ste si hoteli takoj zagotoviti dostojanstvo in oblast. Kako pa je mogoče,« glas velikega vojvode je bil spet grozeč, »da je vaše ime prvo na tej pogodbi?«

Potegnil je iz žepa polo papirja, ki jo je bil dobil pri Bekkerju, in jo pomolil Hernandezu pod nos.

Ta je prebledel kakor mrlič, tudi kri mu je prenehala kapljati iz nosa. Drhtel je kot trepetlika, padel je naprej, objel Ramonove noge in prosil milosti. S krepko brco se je vojvoda osvobodil njegovih rok in rekel Filipu:

»Prosim vas, bodite tako dobri in pogledjte v sobi na kraju hodnika, tam dobite kako primerno vrv!«

»Kaj, kaj me nameravate obesiti?« je stokal Hernandez. Ulile so se mu debele solze, tekle po zateklem nosu in se mešale s krvjo.